

מסכת

חגיגה

בין

תלמוד בבלי

ש"ס עוזר

הש"ס המסומן

לע"נ ר' עוזר ב"ר אלכסנדר הכהן ז"ל

הש"ס המסומן – מפת דרכים לדף הגמרא.

* על מנת להקל על הלומד לעקוב אחר משא ומתן הסוגיא (הוצאה פנימית) *

לפניכם מונחת גמרא שהיא תוצאה של שיטת הוראה המיושמת למעלה מעשרים שנה. ב"ה זכינו שהיום יש מספר מגידי שיעור ומרביצי תורה שלמדו בדרך זו וממשיכים ללמדה לתלמידיהם.

במקור, גמרות הללו נועדו לשימוש במסגרת השיעור. מגיד השיעור אמור לתת הקדמה מראש לסוגיא מתוך הגמרא, ולאחר מכן הלומדים יעקבו אחר מהלך הסוגיא בעזרת הסימנים בעת השיעור.

אחת המטרות העיקריות היתה ליעל ולדרבן חזרות.

במשך השנים, לומדים שונים גילו תועלת רבה מהגמרות המסומנות גם בלימוד עצמי.

רבים העידו שראו מהסימנים ברכה בעמלם וביכולתם לזכור את הנלמד.

הוספנו בין השורות זעיר פה וזעיר שם מילות קישור שנלקחו כמעט כולן מפירוש רש"י כדי לשמור רצף החשיבה של הלומד, כמו כן הבסיס של הסימנים מבוסס על פי פירוש רש"י. הוצאה זו אינה מתימרת להיות פירוש או תרגום אלא היא כעין "מפת דרכים".

מחשבה רבה ניתנה לכל סימון ופסיק, אבל בסופו של דבר הם בגדר הצעה. אנו מעודדים כל לומד להוסיף משלו.

אנו מאמינים בדרך ש"יהו עמלים בתורה אבל לא מתקשים בה".

גמרות אלו היו בפני תלמידי חכמים ומגידי שיעור שאמרו שראו בהן תועלת.

יהי רצון שנזכה לראות ברכה במעשה ידינו בריבוי לומדי התורה ויודעה להביא נחת לבורא עולם יתברך.

לפרטים: 02-6541693
052-5300710

USA: 718-471-6510

Rabbi Yitzchak Berkovits
Sanhedria HaMurchevet 113/27
Jerusalem, Israel 97707
02-5813847

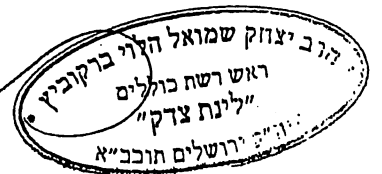
יצחק שמואל הלוי ברקוביץ
ראש רשת כוללים לינת הצדק
סנהדריה המורחבת 113/27
ירושלים ת"ו
ב"ד ירושלים ת"ו י"ג בטבת תש"ז

Dear Friends,

I have had the pleasure of working with Rav Yehonasan Berger in the years I spent with Yeshivas Aish Hatorah and witnessed the success of his marking system in opening Shas to many who were about to give up on Gemara study altogether. I see it as an effective means of attaining clarity in the structure of the Daf in relatively little time and would suggest it for those seeking independence in preparing the Daf and retaining the basic shakla v'itaria. Magidei'shiur should certainly give it serious consideration as a valuable aid to their tzibbur.

Sincerely,

Yitzchak Berkovits

Gemara Markings

Your Roadmap for Traveling the Talmud Highway

It's just great to see the thousands of people joining the ranks of students of the Talmud in recent years. Lots of credit goes to Daf Yomi and the emergence of new yeshivos in America, Israel and the world over.

At the same time many of us might ask the questions – fine, I participated in the shiur – or – I learned it on my own but:

- Did I really follow what was going on?
- Sure I understand it line by line but do I have a picture of the whole sugya?
- How much do I retain?
- Do I really feel a connection to the Gemara itself?
- Am I motivated to return to the Gemara again once I've learned it?

The solution is found in one word – review (“chazara”).

When we look at the daf Gemara we feel intimidated.

- It was clear in shiur but now to review; I don't want to read that translation again.
- I don't want to listen to that tape again.
- To repeat the daf – it's too agonizing.
- I have difficulty “seeing the forest from the trees.”
- Where did the question and the answer begin?
- How much of the “braisa” (ברייתא) was relevant?
- Was Rav Huna responding to the תרץ or supporting it?
- Was Rav Ashi's comment relevant to the sugya or was he getting off on a tangent?

These concerns can be resolved. The “Gemara Markings”, a system of geometric forms combined with standard punctuation and numeration superimposed on the traditional (Vilna) daf Gemara, has been successfully used by hundreds of learners and has resulted in a renewed enthusiasm in their learning.

After having learned with this system using this new edition of Gemaras many have expressed:

- I never realized that this is what the Gemara was trying to do.
- I was never able to follow a shiur so smoothly.
- This system has helped me remember entire sugyos just by recalling the structure and to tell you the truth, I didn't even realize there was a structure.
- I finally have a desire to review because I know I'll be successful.

We have received reactions from another significant group of people – Maggidei Shiurim who both prepare and present shiurim using this system. They state:

- It makes it so much easier for me to give shiur when the whole sugya is mapped out ahead of time.

- I have the feeling that they are all following me because I can easily refer back to particular names and statements or refer back to a highlighted point on the previous page.
- My children were sick this morning and I didn't have time to prepare and even so, I was able to give a clear and understandable shiur using my marked Gemara.
- I find that by using these Gemaras I can focus on content and detail – get a closer look at the “trees” not fearing they will get lost in the “forest.”

This is what it's all about – great efficiency in presenting the Gemara with greater success in acquiring it.

This method of teaching the Gemara is the result of 20 years of development, revision and refinement. It has produced many successful talmidim, Maggidei Shiurim, Marbitzei Torah and individuals dedicated to spreading Torah to Klal Yisrael. Our primary objective is “Lehagdil Torah uleha'adirah” - להגדיל תורה ולהאדירה.

As stated above one of the main goals of this project was to increase the motivation to review by instilling the feeling and demonstrating “You can do it.” In the course of time it became clear that many found the marked Gemaras a useful tool for independent learning. They found that with the learning background that they already had – they were able to rapidly get through the sugya with clarity without needing the assistance of translations or other support material.

In the current edition of marked Gemaras one will notice from time to time brief comments between the lines. These are not meant to serve as translation as much as they are designed to add explanation by offering connecting words or ideas to enhance the flow of the sugya. These comments are taken almost exclusively from “Rashi” unless otherwise noted. Likewise the basis for the symbols and structural notations is Rashi.

It is important to note that this edition was not designed to serve as a translation. It is rather a navigational tool – a roadmap to assist in increasing clarity as you proceed toward your destination – the מסקנת הגמרא.

Though much thought was given to the placement of each symbol and comma, this remains a “work” in progress. The authors encourage everyone using this edition to add their own comments and suggest their own innovations. Individual creativity is highly recognized.

We have coined as our motto:
 “הו עמלים בתורה אבל לא מחקשים בה.”

“It is a virtue to toil in Torah but not get frustrated by it.” The “Marked Gemara” has been brought to the attention of Gedolei Torah both in the United States and Eretz Yisroel. They acknowledged the value of all tools that endear the learning of Torah.

For more information, please contact us:

In Israel: 052-5-300-710

In USA: 718-614-8494

הש"ס המסומן

מהרורת "להבין ולהשכיל"

ישמחו השמים ותגל הארץ אודה לה' בכל לבבי שנותן לי הזכות לשבת באוהלה של תורה ולהגיש בפניכם מנחת העני הצעה צנועה כלי עזר ללימוד הגמרא.

איתא בברכות (ו:): "אמר רבא אגרא דשמעתתא סברא" היינו שעיקר קיבול שכר הוא עבור שהלומד "יגע וטורח ומחשב להבין טעמו של דבר" (רש"י שם) ובאמת בחולין (עז). רואים תיאור של רבא - "חריפא סכיניה", ורש"י מפרש: "לב פתוח לו בסברא". שאיפתו של כל בן תורה בלימוד היא להיות בעל סברה ישרה, שבבא היום יוכל לענות "כן, פלפלתי בחכמה והבנתי דבר מתוך דבר" (שבת לא.). כדי להגיע לכך אנו שוב פונים לרבא, הפעם במס' ע"ז (יט.) שם מובאים כמה מימרות שנוגעות לענייננו "אמר רבא לעולם ילמד אדם תורה ואח"כ יהגה (ע"י רש"י ד"ה ואח"כ יהגה - יעין בתלמודו לדמות מילתא למילתא להקשות ולתרץ ובראשונה לא יעשה כן...), ואמר רבא לעולם ליגריס איניש ואע"ג דמשכח ואע"ג דלא ידע מאי קאמר" (עין רש"י שם) וכן עיין בשבת (סג.) "אמר רב כהנא כד הוינא בר תמני סרי שנין והוה גמירנא ליה לכוליה הש"ס ולא הוה ידענא דאין מקרא יוצא מידי פשוטו עד השתא, מאי קמ"ל דליגמר איניש והדר ליסבר" ע"כ, ורש"י שם (בד"ה דליגמר איניש) מסביר "לגרוס שמעתתא מרביה ואע"ג דלא ידע לכולהו טעמי". ושמה יאמרו שהיום עצות אלו לא נוגעות לנו? על כך אנו מוצאים בר' אלחנן זצ"ל הי"ד בספרו עקבתא דמשיחא (עמ' ל' בהוצאת בני תורה) "יש לדעת כי מלבד המצוות והאיסורים הכתובים בתורה, רשומות שם גם עצות, עצות מנוסות! וכשם שהתורה נצחית היא כך גם עצת התורה נצחית היא!"

דברים אלו מקבלים חיזוק במשנה תוקף בספר אורחות צדיקים שער כז שער התורה עיין שם עמ' רע"ג - "... כמה היו דבוקים בתורה על כן זכו לרוח הקודש וכן בארץ צרפת היו עוסקים בעסק גדול וזמן רב והיו יושבים במקום אחד ללמוד כל התלמוד והיו חוזרים תמיד ולא פסקה תורה מפיהם והיו עושים כמו מעשה הראשונים כדאמרין (ע"ז יט.) לעולם לגרס אנש ואף על גב דמשכח ואף על גב דלא ידע מאי קאמר ואמרין (שבת סג.) מעיקרא ליגמר אנש והדר ליסבר, וכל זה אינם עושים עתה כי כל אחד רוצה ללמוד תוספות וכל חידושים וחידושים קודם שידע צורת התלמוד, אם כן איך יצליחו, כיון שעושה להפך ממה שאמרו חכמי התלמוד, כי כל מה שנאמר בתלמוד הכל אמת ואין להשיב עליו או לשנותו ולא להוסיף ולא לגרוע וכו' (עין שם המשך דבריו הנחוצים). יש להוסיף עוד ועוד בעניין זה אך אין כאן המקום להאריך.

שמנו כמטרה במהדורא זו להאהב התלמוד על לומדיו, לגרום חשק ורצון לחזור לשנן, לומר לחכמה אחותי את ושיקוים בנו האמור בקידושין (ל.) "ושננתם - שיהו דברי תורה מחודדים בפך שאם ישאל לך אדם דבר אל תגמגם ותאמר לו אלא אמור לו מיד" ובעירובין (נד.) "שמחה לאיש במענה פיו ודבר בעיתו מה טוב - אימתי שמחה לאיש בזמן שמענה בפיו" ובתפילה שנוכל לומר די לצרותינו וכדמוכח במס' ב"ב (ח.) ש"אין פורענות בא לעולם אלא בשביל עמי הארץ", עיין בברכות (מ"ז:): "אחרים אומרים אפילו קרא ושנה ולא שימש תלמידי חכמים הרי זה עם הארץ" עיין רש"י שם (ד"ה שלא שימש ת"ח) - הוא הגמ' התלויה בסברה שהיו נותנים לדברי המשנה טעם והיו מתאספים יחד ועוסקים בכך והיא דוגמת הגמ' שסדרו האמוראים ע"ל.

הרבה לומדים מתקשים בלימוד הגמרא, הסיבה לכך היא שבו בזמן הלומד נדרש לבצע ג' פעולות בבת אחת והם א. הכרת נושא חדש. ב. לתרגם את השפה הארמית. ג. לפענח את המבנה והמהלך המיוחד לתלמוד הבבלי לצורותיו המגוונות, נפרט אותם:

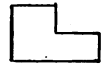
א. הכרת נושא חדש - אנו ממליצים להכין את המשניות עם מפרש שמסביר פשט בנושא.

ב. תרגום השפה הארמית - קיימים ספרים שחווירו ע"י תלמידי חכמים יראי ה' וניתן להעזר בהם.

ג. פענוח מבנה ומהלך דף הגמרא - אנו מציעים בפניכם מעין 'מפה', מילה זו תיטיב לבטא את התועלת שיש בשיטת הסימונים שלפניכם ע"י ההמחשה הבאה - לפניכם סרטוט של עיר שבו נראית גבולותיה החיצוניים ותו לא! סרטוט זה לא יועיל למשתמש שמחפש דרכו להגיע ליעד הנבחר, אולם כשיושלם הסרטוט עם קוים - רחבים וצרים מקוקוים ומפותלים שכל אחד מהם מראה על סמטה או רחוב ראשי, פסי רכבת או כביש, כבישים שבבנייה וכאלו שבתכנון, גינות ופרדסים, נהרות ואגמים, ככל שהמפה מפורטת וברורה יותר היא יעילה יותר! כמו כן הש"ס המסומן - נסיון לעזור ללומד למצוא את דרכו בשבילי מערבה נהרדע סורא ופומבדיתא.

שיטת הסימונים - הוראות שימוש

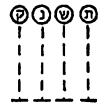
- המסגרת תוחמת מקור תנאי - משניות וברייתות שמובאים לאורך כל התלמוד לצרכי קושיא, סיוע או איזה סיבה אחרת. במהדורה הנוכחית יש התייחסות ל"חסוריה מחסרא והכי קתני" כאילו זה מקור תנאי וכן בכל תיקון מקור תנאי שמופיע בסוגיות (כמו "אימא הכי" וכו').

- סדרות - אמורים להבליט דברים שבאים בסדרה, לדוגמה: הגמ' מביאה מספר ת"ש (תא שמע) כדי להקשות על שיטה מסוימת, סביב כל ת"ש יופיע סימון סדרה. הסבה שישנם מספר צורות של סימון היא שפעמים רבות על הדף הנלמד יש כמה סדרות כמו - ת"ש להוכיח דעה מסוימת, רצף של מימרות מאותו רב, סדרה של עצות בקשר למאכלים מקבץ של ידיעות שמכנה המשותף שלהם אותו מספר (כמו שלשה דברים טובים ל... שלשה דברים קשים ל...), כדי להפריד בין סדרה לסדרה אנו משתמשים בצורות השונות.

- יבוא בזמן שהגמ' שואלת, מתרצת, דוחה, ומנמקת דברים. לפעמים העניין ממשיך לאורך מספר שורות ולפעמים משתרע על פני למעלה מעמוד גמ'! כדי להראות שכל השורות הבאות מטרות אחת היא - אנו מסמנים במרווח שבדף בין הגמ' לרש"י או לתוס', סימן זה יתחיל מהשורה שבה מתחיל העניין עד השורה שבה יסתיים.

- פעמים רבות יש מלה או שתיים שמהווים עיקר הקושיא או ההוכחה לדברי הגמ' למרות שהוא מובא בתוך ברייתא ארוכה או כחלק ממימרא ארוכה, כדי למשוך תשומת הלב לאותם מילים או משפט אנו מסמנים בקו מקוק או בפס מפותל. שימוש נוסף לפס עקום הוא להבליט את המילים שבהם הגמ' מציעה ריבוי אפשרויות כמו "איבעית אימא", "לישנא אחרינא", "או דלמא", "איכא דאמר" וכו'.

- חצים - אם יש צורך לחזור ולמצא דבר שנאמר לפני כן אנו מסמנים חצים במרווח בין הגמ' לרש"י, למשל רב הונא אומר הלכה מסוימת וכדי לבסס את הדין הגמ' מביאה ברייתא ארוכה שבה נמצא אותו משפט - אבל המשפט כבר מרוחק מספר רב של שורות הדין של רב הונא - החץ מקשר בין אותה שורה של הברייתא ודברי רב הונא שנאמרו לפני כן.

① ② ③ - מספור - כדי לעשות סדר בריבוי, למשל כשיש מספר תירוצים לאותו קושיא, או בזמן שיש ריבוי לשונות בגמ' - "לישנא אחרינא" או "איכא דאמר", ועוד שימוש רגיל כדי לעקוב אחר סדרות של דברים.

⌋ ⌈ - מרכאות יחידות נועדו כדי לחבר קבוצות מילים להיות משפט ולקוראם ברצף במקרים שאחרת הלומד היה מפסיק מוקדם וע"י כך לטעות בהבנה.

[] { } - סוגריים - מטרותם כדי לבודד קטעים צדדיים על מנת לשמור על רצף חשיבה. במקרים רבים תוך כדי מהלך של הגמ' פתאום מופיעה ידיעה שאינה קשורה ישירות לעצם שקלא ותריא של הסוגיא. כדי לאפשר שמירה על אותו רצף סומנו הידיעות הצדדיות בסוגריים כך שבלימוד הראשוני הלומד ידלג עליהם - יבין ביתר בהירות את עיקר הסוגיא ובסיומה יחזור וילמד את כל הגמ' כולל מה שהוא דילג לפני כן. במקרים מעטים קיימת תופעה שבתוך אותה ידיעה צדדית יש עוד עניין צדדי (צדי צדדים) אז יופיע קטע בסוגריים תוך הסוגריים.

⌒ - צורת קשת מתחת שני מילים - סימן זה מורה להמשיך את הקריאה במקום שהפסקה בקריאה איננה נכונה.

⌒ - קשת עם פסיק - מורה שיש להמשיך את הקריאה אבל עם הפסקה קטנה דוגמא: קמ"ל ללדלא.

מנסיון של שנים - שיטת הסימונים מוכיחה את עצמה כיעילה ללומד עם הזמן, הרבה ראו בה תועלת וברכה אבל רק לאחר שהתרגלו ולמדו בה מספר דפים.

נסיים בתפילה שנוכל להרבות בעסק התורה ובעמלה מתוך חשק ושמחה, וממילא נרבה גבולותינו בתלמידים ומלאה הארץ דעה, ונזכה לביאת גואל צדק ובניין ביהמ"ק במהרה בימינו.

GEMARA MARKINGS

Symbol	Name	Description	Examples
	Boxed Text	Marks off Tannaic sources	ה'ש . מיתובי תניא . ת' ר' תני . תנא , ורבינוהו
	Triangle	Series of related questions or proofs (inverted triangle represents proof in opposite direction)	ח'ש . מיתובי . ואימא . איתוביה . אילימא-אלא- לעולם
	Diamond	Similar usage as above.	בני . אובעיא להו . ההוא גברא
	Double underline	“	
	SERIES INDICATORS	Additional shapes needed for distinction when multiple series appear on one page	
	“Firebox”	Generally around a name, (some- times on גופא or תניא) Denotes beginning of a סוגיא which last at least an עמוד	
	Long Markings (in margins)	Used to mark off a long question, answer or proof Or point	
	Dot-Underline	1. Focuses on main few words in גמ' ברייתא that prove or disprove points of the גמ' 2. Contrast different statements 3. Focuses on the main few words of an אמורא'S statement (for easier back reference)	
	Squiggle-Underline	Highlights complimentary words Secondary use- May be used similar to the Dot-Underline	בשלמא-אלא הניחא-אלא אי אשמעינן- אי אשמעינן
	Arrows (in margin)	Reference back to a (hard to find) previous point in the גמ'	
	Numbers & Letters	Numbering approaches of the גמ' or for lists of הלכות	
	Roman Numerals	לשונויות	איכא דאמרי לשונא אחרינא
	Quotes	To denote: פסוק short phrase, short quote	
	Brackets	Side point-- can be anywhere from a line to an entire דף Bracketed sec- tion interrupts the logical flow of the גמ' and can be skipped temporarily to maintain continuity of the סוגיא	
	Single quote marks	Read without pausing phrase contained within	
	Connector	Don't stop (in a place where I mistak- enly might have stopped)	
	Comma- Connector	Pause-- but don't stop	
	Various Punctuations	Common usage	
	א או דלמא ב	Indicates two options of גמרא'S query	איבעיא להו

סימוני התלמוד

דוגמאות	תיאור	שם	סימון
תייש, מיתוכי, תניא, ת"ר, תנן, תנא, ורמניהו	להבליט מקורות תנאים	מסגרת	
תייש, מיתוכי, ואימא, איתכיה, "אולימא-אלא-לעולם"	סידרה של שאלות או תוכחות (משולש הפוך מראה על כיוון הפוך)	משולש	
בני, אידיעא להו, תהוא נברא	גם מסמן סדרה - במקרה שיש סדרה שנית על אותו עמוד	מעין	
	"	פס כפול	
	"		
	"		
	"		
מסמן שם מאד מרכזי - שבודך כלל דמים בשיטתו למשך עמוד גמ' או יותר	"	"מייך-בוקס" מלבן אש	
מסמנים בריוח בין חגמי ותתוסי או רשי	שאלה/ תשובה/ בקודה ארוכה קושיה/ דחיה		
להבליט מילים או משפטים מרכזיים	קו-קו		
בשלמא-אלא, הנידא אלא, אי אשמעינן-אי אשמעינן	כמו הנ"ל	פס מפותל	
אם חגמי מתיחסות לשורה למעלה או לדף קודם - להקל על חיפוש	חגים (בריוח שבין חגמי' והתוסי')		
סכירת תשובות או שיטות	מספרים האותיות		
איכא דאמר ליכא אחריו	רביי לשונות	מספר רומי	
לכלול יחד משפט (שאחרת לא היו נקרא כמשפט)	מרכאות		
מאמר צדדי שבקריאה ראשונה מרמזים כדי לשמור על רצף הקריאה	סוגריים		
מורה להמשיך לקרא במקום שאחרת היו מפסיקים	קשת / חיבור		
לעזור אבל לא להפסיק	קשת - פסיק		
שימוש רגיל	פיסק		
איבעיא להו	להבליט שתי אופציות כגון 'א או דלמא ב'		

הכל חייבין בראיה פרק ראשון חגיגה

ב

עין משפט
ג' מצוה

הכל חייבין בראיה - במלות ראיית כל זכור (שמות ע) שלמים
להתרחק בעזרה ברגל: **תוך מחרש שוטף וקטן** - דלוא בני
דעה יכיהו ופטורין ממלות: **המזכיר והפועל** - כולה יליף מקרתי
בגמרא: **ומי שאינו יכול לעלות ברגליו** - מירושלים לעזרה ובגמרא
מפרש ליה: **אזי זכר קטן ב'** - הכל תורה אור

הכל חייבין בראיה - פירש רש"י במלות יראה כל זכור והקשה
הר"ר אלהן דהא הני כמזכיר ב"ש אומרים הראיה שתי
כסף משמע דבקרוב מיירי וכו' תיבא בגמרא הערל וזמא פטורין מן
הראיה בשלמא: **תמא דכתיב** (דברים יב) **ובאת שמה (ד) כל שיטת**

הכל

****חייבין בראיה תיך מדרש שומה וקטן**
ומומסום ואנדרוגינום ונשים ועבדים שאינם
משוחררים התיגר והסומא והחולה והוקן ומי
שאינו יכול לעלות ברגליו. **אזיזו קטן: כל**
שאינו יכול לרכוב על כתפיו של אביו
ולעלות מירושלים לחד הבית דברי בית
שמאי ובית הלל אומרים יכול שאינו יכול
לארוז בידו של אביו ולעלות מירושלים לחד
הבית שנאמר 'שלוש רגלים' בית שמאי
אומרים הראיה שתי כסף והחגיגה מעה
כסף ובית הלל אומרים 'הראיה מעה כסף
והחגיגה שתי כסף: ג' - הכל לארתי מאי?
לארתי *מי שחציו עבד וחציו בן חורין
ולרבינא דאמר *מי שחציו עבד וחציו בן
חורין 'פמור מן הראיה, הכל' לארתי מאי?
לארתי חייגר ביום ראשון ונתפשט ביום
שני הניחא למיך *כולן תשלומין זה לזה
אלא למאן דאמר 'כולן תשלומין דראשון
הכל לארתי מאי? לארתי סומא בארת מעיניו
ודלא כי האי תנא דחגיגה *ויחנן בן דהבאי
אומר משום ר' יהודה *סומא בארת
מעינו פמור מן הראיה שנאמר 'ראה
יראה כדרך שבא לראות כך בא ליראות מה
לראות בשתי עיניו אף ליראות בשתי
עיניו ואיבעית איפא לעולם כראמי מעיקרא
ודקא קשיא לך דא דרבינא לא קשיא
כאן כמישנה ראשונה כאן כמישנה אחרונה
דחנן *מי שחציו עבד וחציו בן חורין
עובד את רבו יום אחד ואת עצמו יום
אחד דברי בית הלל אמרו להם בית שמאי
תקנתם

משהי כסף שתי מעות כסף קטן שלם
דיגר שנאמר ולא יראו פני ריקס
(ס) ויליף בגמרא שצריך להביא
עולה אמר שלם נהנה בו תורה שיעור
כחמים נהנו שיעור: **והחגיגה** - שלמי
תנינה חייבין היחידים להביא ברגל
דילפינן לה בשלמי פירקין (דף ט).
מומנסא אחוה תג לה: **ג' - ונכבשה**
דלמך ב' - לקמן אמרין בפירקין
(דף ט): **הניחא למאן דלמך ב'**
לקמן אמרין בפירקין (דף ט) שיש
לקבצות מהג תשלומין כל' ו' ויפליגו
זה אמרתי איכא למאן דלמך
תשלומין זה לזה ואיכא למאן דלמך
(ה) תשלומין דראשון הן ואמרין מאי
ביניהו יתיגר ביום ראשון ונתפשט
ביום שני איכא ביניהו: **מ' - דלמך**
טול תשלומין לראשון מי שחייב
בראשון ולא הביא יביא בחד משאר
הימים ומי שאינו משיב איש לרבי
תשלומין **מ' - דלמך** תשלומין זה לזה
קסבר התיבה שוטלת על כל אחד
מן שאר הימים ולא על הראשון לבדו
הלך ח' מי שפמור בראשון ונראה
בשני חייב להביא ואם לא יביא ג'
ביום יביא למחר: (ב) **יראה וראה**
[קרא] כתיב וקרינן יראה יראה כל
זכור אח פני הארון **דמשמע** שהאדם
רואה את השכינה וקרא כל זכור
את פני הארון משמע שהאדם בא
לראות הקדש הכתוב **ראייה**
לראיה: כדבר שבא (ג) ג' - ונכבשה כך
הוא ב' ליראות מחר: **מה ג' - ונכבשה**
בשתי עיניו: **ה' - ג' - ונכבשה** מן
האדם בשתי עיניו של אדם: **משנה**
בראשונה - קודם שחזרו ב"ה להורות
דברי ב"ש, סיפא דמתני' דקתני 'תוך מן העבדים שאינן משוחררים'
לדוקמה רבינא דמי שחציו עבד וחציו בן חורין דפטור בשתי קודם שחזרו
ב"ה הכל למחר שארזו לב"ש שיש על ב"ד לכוף את חצונו למחר
ואם ליה באלו **משוחרר בכר** וחייב ומשנה ששנייה לא זיה ממקומה:
תקנתם

- א א מיי פ"ב מלכות
תנינן בלכא א סג
עשין ידו רבא רבא:
- ב ב מיי פ"ג
ג ג מיי פ"ד
ד ד מיי פ"ה
ה ה מיי פ"ו
ו ו מיי פ"ז
ז ז מיי פ"ח
ח ח מיי פ"ט
ט ט מיי פ"י

- א א מיי פ"ב מלכות
תנינן בלכא א סג
עשין ידו רבא רבא:
- ב ב מיי פ"ג
ג ג מיי פ"ד
ד ד מיי פ"ה
ה ה מיי פ"ו
ו ו מיי פ"ז
ז ז מיי פ"ח
ח ח מיי פ"ט
ט ט מיי פ"י

- א א מיי פ"ב מלכות
תנינן בלכא א סג
עשין ידו רבא רבא:
- ב ב מיי פ"ג
ג ג מיי פ"ד
ד ד מיי פ"ה
ה ה מיי פ"ו
ו ו מיי פ"ז
ז ז מיי פ"ח
ח ח מיי פ"ט
ט ט מיי פ"י

- א א מיי פ"ב מלכות
תנינן בלכא א סג
עשין ידו רבא רבא:
- ב ב מיי פ"ג
ג ג מיי פ"ד
ד ד מיי פ"ה
ה ה מיי פ"ו
ו ו מיי פ"ז
ז ז מיי פ"ח
ח ח מיי פ"ט
ט ט מיי פ"י

- א א מיי פ"ב מלכות
תנינן בלכא א סג
עשין ידו רבא רבא:
- ב ב מיי פ"ג
ג ג מיי פ"ד
ד ד מיי פ"ה
ה ה מיי פ"ו
ו ו מיי פ"ז
ז ז מיי פ"ח
ח ח מיי פ"ט
ט ט מיי פ"י

דגמרא' כי עמא וליכא דרבי עקיבא אבל כל האי דמתני' ריבוא ארבעין דבעין מעוטא מקרא: **אזיזו** קטן על שתי יבול
לרכוב - משם והלאה הוא ליה הגיע למיך ומורכבין הוא דמחויב ורביך להביא קרבתו נדבה ולמ"ד (פ"ג י"ג).
אין קרבינן ב"ש
אין קרבינן על למחר בחול המועד אך קשה למורי למ"ד תשלומין דראשון ינעו כיון דלא מני קרבי בראשון לא קרבי קו דלמחרין לקמן
(דף ט). גבי חייגר שנתפשט בשני י"ל דהאם גברא לא חיי הלך כיון דלא חיי (ט) בראשונה לא חיי בשני אבל הא כל חוב שיש בשני
ישנו בראשונה אלף משום שאינו היום רואי עכשו וזומה לו מיעט בפסחים בפרק אל דברים (דף ט: וספ) גבי חגיגה פעמים ו'
פעמים ז' חל י"ט הראשון להיות בשבת קרב בשנה אלמא חט"ג דלא קרב בראשון קרב בשני כיון דממתת יום הוא דחתי כדפרישית
ולכא למימר דלמ"ד נדרים ונדרות אינן קרבינן ב"ש דבנת הוא והא דרבנן תקיע לה שובל להביא אף ב"ש דהא בפ"ק דביצה
(א) (דף י"ג) ומשם דמדלוריתא הוא דהא שתי הלחם ("ולנת הפנים") ו' דחו י"ט וכי תימא מ"מ כי מייבוי להס נדבה הכי סמך
עלה דקטן איש סומך כדאיכא במנחות בפרק שתי מדות (דף ג:) ו"ל חט"ג דלא סמך עליה מ"מ דמאן לחיטך בנו ורש"י פירש
דאזיזו קטן לא קרא (י) לראיה בראיה קרבין רק לראיה פנים בעזרה:
הכל לחטויי מאי לחטויי מי שחציו עבד וכו' - וליכא דמשנה אחרונה חט"ג (ב) דמתניתין קאמר איפכא כדדייק בגמרא (דף ט) מלשון שחין
משוחררים דחתי עבד פמור מ"מ מתרין רישא לחיוב לפי מה דסבירא ליה השתא ודאזיזו לא חש אלטקא דבעדים שאינן משוחררים:
תשלומין דראשון - וחט"ג דגבי חגיגה הוא דכתיב תשלומין מ"מ ילפינן ראיה מייבוי: כולן תשלומין דראשון והכל גברא לא חיי הוא
וכיון דלא חיי בראשון לא חיי בשני ולא הוא מני למימר חייגר בשנת ראשונה ונתפשט בשניה דהא פשיטא הוא:
יראה יראה כדרך שבא לראות פריש"י כדרך שבא הקב"ה לראותך דהיינו בשתי עיניו אף אתה כל (ג) לראותו בשתי עיניו ולא יתכן לר"ת
דהא לא שייך ביאה גבי שכינה שבכל מקום הוא ועוד דרביס מסורת קודם אדרבה היו לנו לדרוש המקרא קודם ע"כ גרים ר"ת
יראה יראה מה לראות בשתי עיניו שאדם בא להתרחק לפני המקום בשתי עיניו של מקום אף האדם בא לראות המקום בשתי עיניו ולא דמי
לשכב ועבד (פסחים דף ט:): **דדרשינא** מדויבוי מקרא ומסורת דהכל כי הדדי ינעו: אבל הסם כל חדא חלקוק בשתי עיניו ולא דמי
תקנתם

דגמרא' כי עמא וליכא דרבי עקיבא אבל כל האי דמתני' ריבוא ארבעין דבעין מעוטא מקרא: **אזיזו** קטן על שתי יבול
לרכוב - משם והלאה הוא ליה הגיע למיך ומורכבין הוא דמחויב ורביך להביא קרבתו נדבה ולמ"ד (פ"ג י"ג).
אין קרבינן ב"ש
אין קרבינן על למחר בחול המועד אך קשה למורי למ"ד תשלומין דראשון ינעו כיון דלא מני קרבי בראשון לא קרבי קו דלמחרין לקמן
(דף ט). גבי חייגר שנתפשט בשני י"ל דהאם גברא לא חיי הלך כיון דלא חיי (ט) בראשונה לא חיי בשני אבל הא כל חוב שיש בשני
ישנו בראשונה אלף משום שאינו היום רואי עכשו וזומה לו מיעט בפסחים בפרק אל דברים (דף ט: וספ) גבי חגיגה פעמים ו'
פעמים ז' חל י"ט הראשון להיות בשבת קרב בשנה אלמא חט"ג דלא קרב בראשון קרב בשני כיון דממתת יום הוא דחתי כדפרישית
ולכא למימר דלמ"ד נדרים ונדרות אינן קרבינן ב"ש דבנת הוא והא דרבנן תקיע לה שובל להביא אף ב"ש דהא בפ"ק דביצה
(א) (דף י"ג) ומשם דמדלוריתא הוא דהא שתי הלחם ("ולנת הפנים") ו' דחו י"ט וכי תימא מ"מ כי מייבוי להס נדבה הכי סמך
עלה דקטן איש סומך כדאיכא במנחות בפרק שתי מדות (דף ג:) ו"ל חט"ג דלא סמך עליה מ"מ דמאן לחיטך בנו ורש"י פירש
דאזיזו קטן לא קרא (י) לראיה בראיה קרבין רק לראיה פנים בעזרה:
הכל לחטויי מאי לחטויי מי שחציו עבד וכו' - וליכא דמשנה אחרונה חט"ג (ב) דמתניתין קאמר איפכא כדדייק בגמרא (דף ט) מלשון שחין
משוחררים דחתי עבד פמור מ"מ מתרין רישא לחיוב לפי מה דסבירא ליה השתא ודאזיזו לא חש אלטקא דבעדים שאינן משוחררים:
תשלומין דראשון - וחט"ג דגבי חגיגה הוא דכתיב תשלומין מ"מ ילפינן ראיה מייבוי: כולן תשלומין דראשון והכל גברא לא חיי הוא
וכיון דלא חיי בראשון לא חיי בשני ולא הוא מני למימר חייגר בשנת ראשונה ונתפשט בשניה דהא פשיטא הוא:
יראה יראה כדרך שבא לראות פריש"י כדרך שבא הקב"ה לראותך דהיינו בשתי עיניו אף אתה כל (ג) לראותו בשתי עיניו ולא יתכן לר"ת
דהא לא שייך ביאה גבי שכינה שבכל מקום הוא ועוד דרביס מסורת קודם אדרבה היו לנו לדרוש המקרא קודם ע"כ גרים ר"ת
יראה יראה מה לראות בשתי עיניו שאדם בא להתרחק לפני המקום בשתי עיניו של מקום אף האדם בא לראות המקום בשתי עיניו ולא דמי
לשכב ועבד (פסחים דף ט:): **דדרשינא** מדויבוי מקרא ומסורת דהכל כי הדדי ינעו: אבל הסם כל חדא חלקוק בשתי עיניו ולא דמי
תקנתם

דגמרא' כי עמא וליכא דרבי עקיבא אבל כל האי דמתני' ריבוא ארבעין דבעין מעוטא מקרא: **אזיזו** קטן על שתי יבול
לרכוב - משם והלאה הוא ליה הגיע למיך ומורכבין הוא דמחויב ורביך להביא קרבתו נדבה ולמ"ד (פ"ג י"ג).
אין קרבינן ב"ש
אין קרבינן על למחר בחול המועד אך קשה למורי למ"ד תשלומין דראשון ינעו כיון דלא מני קרבי בראשון לא קרבי קו דלמחרין לקמן
(דף ט). גבי חייגר שנתפשט בשני י"ל דהאם גברא לא חיי הלך כיון דלא חיי (ט) בראשונה לא חיי בשני אבל הא כל חוב שיש בשני
ישנו בראשונה אלף משום שאינו היום רואי עכשו וזומה לו מיעט בפסחים בפרק אל דברים (דף ט: וספ) גבי חגיגה פעמים ו'
פעמים ז' חל י"ט הראשון להיות בשבת קרב בשנה אלמא חט"ג דלא קרב בראשון קרב בשני כיון דממתת יום הוא דחתי כדפרישית
ולכא למימר דלמ"ד נדרים ונדרות אינן קרבינן ב"ש דבנת הוא והא דרבנן תקיע לה שובל להביא אף ב"ש דהא בפ"ק דביצה
(א) (דף י"ג) ומשם דמדלוריתא הוא דהא שתי הלחם ("ולנת הפנים") ו' דחו י"ט וכי תימא מ"מ כי מייבוי להס נדבה הכי סמך
עלה דקטן איש סומך כדאיכא במנחות בפרק שתי מדות (דף ג:) ו"ל חט"ג דלא סמך עליה מ"מ דמאן לחיטך בנו ורש"י פירש
דאזיזו קטן לא קרא (י) לראיה בראיה קרבין רק לראיה פנים בעזרה:
הכל לחטויי מאי לחטויי מי שחציו עבד וכו' - וליכא דמשנה אחרונה חט"ג (ב) דמתניתין קאמר איפכא כדדייק בגמרא (דף ט) מלשון שחין
משוחררים דחתי עבד פמור מ"מ מתרין רישא לחיוב לפי מה דסבירא ליה השתא ודאזיזו לא חש אלטקא דבעדים שאינן משוחררים:
תשלומין דראשון - וחט"ג דגבי חגיגה הוא דכתיב תשלומין מ"מ ילפינן ראיה מייבוי: כולן תשלומין דראשון והכל גברא לא חיי הוא
וכיון דלא חיי בראשון לא חיי בשני ולא הוא מני למימר חייגר בשנת ראשונה ונתפשט בשניה דהא פשיטא הוא:
יראה יראה כדרך שבא לראות פריש"י כדרך שבא הקב"ה לראותך דהיינו בשתי עיניו אף אתה כל (ג) לראותו בשתי עיניו ולא יתכן לר"ת
דהא לא שייך ביאה גבי שכינה שבכל מקום הוא ועוד דרביס מסורת קודם אדרבה היו לנו לדרוש המקרא קודם ע"כ גרים ר"ת
יראה יראה מה לראות בשתי עיניו שאדם בא להתרחק לפני המקום בשתי עיניו של מקום אף האדם בא לראות המקום בשתי עיניו ולא דמי
לשכב ועבד (פסחים דף ט:): **דדרשינא** מדויבוי מקרא ומסורת דהכל כי הדדי ינעו: אבל הסם כל חדא חלקוק בשתי עיניו ולא דמי
תקנתם

דגמרא' כי עמא וליכא דרבי עקיבא אבל כל האי דמתני' ריבוא ארבעין דבעין מעוטא מקרא: **אזיזו** קטן על שתי יבול
לרכוב - משם והלאה הוא ליה הגיע למיך ומורכבין הוא דמחויב ורביך להביא קרבתו נדבה ולמ"ד (פ"ג י"ג).
אין קרבינן ב"ש
אין קרבינן על למחר בחול המועד אך קשה למורי למ"ד תשלומין דראשון ינעו כיון דלא מני קרבי בראשון לא קרבי קו דלמחרין לקמן
(דף ט). גבי חייגר שנתפשט בשני י"ל דהאם גברא לא חיי הלך כיון דלא חיי (ט) בראשונה לא חיי בשני אבל הא כל חוב שיש בשני
ישנו בראשונה אלף משום שאינו היום רואי עכשו וזומה לו מיעט בפסחים בפרק אל דברים (דף ט: וספ) גבי חגיגה פעמים ו'
פעמים ז' חל י"ט הראשון להיות בשבת קרב בשנה אלמא חט"ג דלא קרב בראשון קרב בשני כיון דממתת יום הוא דחתי כדפרישית
ולכא למימר דלמ"ד נדרים ונדרות אינן קרבינן ב"ש דבנת הוא והא דרבנן תקיע לה שובל להביא אף ב"ש דהא בפ"ק דביצה
(א) (דף י"ג) ומשם דמדלוריתא הוא דהא שתי הלחם ("ולנת הפנים") ו' דחו י"ט וכי תימא מ"מ כי מייבוי להס נדבה הכי סמך
עלה דקטן איש סומך כדאיכא במנחות בפרק שתי מדות (דף ג:) ו"ל חט"ג דלא סמך עליה מ"מ דמאן לחיטך בנו ורש"י פירש
דאזיזו קטן לא קרא (י) לראיה בראיה קרבין רק לראיה פנים בעזרה:
הכל לחטויי מאי לחטויי מי שחציו עבד וכו' - וליכא דמשנה אחרונה חט"ג (ב) דמתניתין קאמר איפכא כדדייק בגמרא (דף ט) מלשון שחין
משוחררים דחתי עבד פמור מ"מ מתרין רישא לחיוב לפי מה דסבירא ליה השתא ודאזיזו לא חש אלטקא דבעדים שאינן משוחררים:
תשלומין דראשון - וחט"ג דגבי חגיגה הוא דכתיב תשלומין מ"מ ילפינן ראיה מייבוי: כולן תשלומין דראשון והכל גברא לא חיי הוא
וכיון דלא חיי בראשון לא חיי בשני ולא הוא מני למימר חייגר בשנת ראשונה ונתפשט בשניה דהא פשיטא הוא:
יראה יראה כדרך שבא לראות פריש"י כדרך שבא הקב"ה לראותך דהיינו בשתי עיניו אף אתה כל (ג) לראותו בשתי עיניו ולא יתכן לר"ת
דהא לא שייך ביאה גבי שכינה שבכל מקום הוא ועוד דרביס מסורת קודם אדרבה היו לנו לדרוש המקרא קודם ע"כ גרים ר"ת
יראה יראה מה לראות בשתי עיניו שאדם בא להתרחק לפני המקום בשתי עיניו של מקום אף האדם בא לראות המקום בשתי עיניו ולא דמי
לשכב ועבד (פסחים דף ט:): **דדרשינא** מדויבוי מקרא ומסורת דהכל כי הדדי ינעו: אבל הסם כל חדא חלקוק בשתי עיניו ולא דמי
תקנתם

דגמרא' כי עמא וליכא דרבי עקיבא אבל כל האי דמתני' ריבוא ארבעין דבעין מעוטא מקרא: **אזיזו** קטן על שתי יבול
לרכוב - משם והלאה הוא ליה הגיע למיך ומורכבין הוא דמחויב ורביך להביא קרבתו נדבה ולמ"ד (פ"ג י"ג).
אין קרבינן ב"ש
אין קרבינן על למחר בחול המועד אך קשה למורי למ"ד תשלומין דראשון ינעו כיון דלא מני קרבי בראשון לא קרבי קו דלמחרין לקמן
(דף ט). גבי חייגר שנתפשט בשני י"ל דהאם גברא לא חיי הלך כיון דלא חיי (ט) בראשונה לא חיי בשני אבל הא כל חוב שיש בשני
ישנו בראשונה אלף משום שאינו היום רואי עכשו וזומה לו מיעט בפסחים בפרק אל דברים (דף ט: וספ) גבי חגיגה פעמים ו'
פעמים ז' חל י"ט הראשון להיות בשבת קרב בשנה אלמא חט"ג דלא קרב בראשון קרב בשני כיון דממתת יום הוא דחתי כדפרישית
ולכא למימר דלמ"ד נדרים ונדרות אינן קרבינן ב"ש דבנת הוא והא דרבנן תקיע לה שובל להביא אף ב"ש דהא בפ"ק דביצה
(א) (דף י"ג) ומשם דמדלוריתא הוא דהא שתי הלחם ("ולנת הפנים") ו' דחו י"ט וכי תימא מ"מ כי מייבוי להס נדבה הכי סמך
עלה דקטן איש סומך כדאיכא במנחות בפרק שתי מדות (דף ג:) ו"ל חט"ג דלא סמך עליה מ"מ דמאן לחיטך בנו ורש"י פירש
דאזיזו קטן לא קרא (י) לראיה בראיה קרבין רק לראיה פנים בעזרה:
הכל לחטויי מאי לחטויי מי שחציו עבד וכו' - וליכא דמשנה אחרונה חט"ג (ב) דמתניתין קאמר איפכא כדדייק בגמרא (דף ט) מלשון שחין
משוחררים דחתי עבד פמור מ"מ מתרין רישא לחיוב לפי מה דסבירא ליה השתא ודאזיזו לא חש אלטקא דבעדים שאינן משוחררים:
תשלומין דראשון - וחט"ג דגבי חגיגה הוא דכתיב תשלומין מ"מ ילפינן ראיה מייבוי: כולן תשלומין דראשון והכל גברא לא חיי הוא
וכיון דלא חיי בראשון לא חיי בשני ולא הוא מני למימר חייגר בשנת ראשונה ונתפשט בשניה דהא פשיטא הוא:
יראה יראה כדרך שבא לראות פריש"י כדרך שבא הקב"ה לראותך דהיינו בשתי עיניו אף אתה כל (ג) לראותו בשתי עיניו ולא יתכן לר"ת
דהא לא שייך ביאה גבי שכינה שבכל מקום הוא ועוד דרביס מסורת קודם אדרבה היו לנו לדרוש המקרא קודם ע"כ גרים ר"ת
יראה יראה מה לראות בשתי עיניו שאדם בא להתרחק לפני המקום בשתי עיניו של מקום אף האדם בא לראות המקום בשתי עיניו ולא דמי
לשכב ועבד (פסחים דף ט:): **דדרשינא** מדויבוי מקרא ומסורת דהכל כי הדדי ינעו: אבל הסם כל חדא חלקוק בשתי עיניו ולא דמי
תקנתם

הבל חייבין פרק ראשון חגיגה

א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח

ח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח

ח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח

ח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח

ח א מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח
מ"ח מ"ח מ"ח מ"ח

תקנתם

תקנתם את רבו ואת עצמו לא תקנתם - כל תקנת רבו כאן היא
אבל תקנת העבד אין כאן אלא תקנת במשפט הממון לא תקנת בפרייה
ורביה: לישא שפחה איש יטל - מפני גז התורה שבו וכתיב לא יהיה
קדש וגו' (דברים כ): בת חורין איש יטל - מפני גז עבדות שבו:
תורה אור לא פרו בבלה - לא ברא הקב"ה

לישא

לישא שפחה איש יכול - ולמוכר
עלמו לא מני כדי לישא
שפחה והא גר איש נמכר בעבד
עברי דבעינן ושב אל משפחתו
(ויקרא כג) וליכא כדאיתא בלחיה
נאך (ג"מ דף ע"ג) ועוד מחלף להא
קיים פריה ורביה ביהדות לא נסבין
ליה כענינת לגז חירות שבו ודכוסיה
מליט בפ"ק דקדושין (דף כ) ח"ן לו
אשה ובניס ח"ן רבו מוסר לו שפחה
כענינת וח"ס ישא בת מיט ליהי לז
חירות ולשתמש בגז חירות ולז
עבדות בגז עבדות דומיא דפריה
שקבעה ח"ן מרביעין עניה לא כוס
ולא חמור אלא מינה בפרק אורו
ואת כע (חולין דף ע"ג) ו"ל: דהסי
לא קפיד קרא אלא ככלאס דמי
מיטס והא לישא אכל הכא אמון
קפיד קרא אלא חירות דלא לישתמש
לז חירות בעבדות והא ח"ס
ומטעם דש"י הכרעה ש"י גס לרשב
על הפריה ובכוספתא דמסכת
כלאס (פ"ה ובידולמי פ"ה) הניח
חמר רבי ח"סו בן יהודה אסור
לרשב על הפריה מק"ו ומה במקום
שמוכר לנבט ש"י חלקין אסור
במערכותו מקום שאסור לנהוג ש"י
מיטס איש דין שאסור במערכותו
אמרו ליה והא כתיב (ג) והרכבתם את
שלתם בני על הפרה (מלכים א' א'
אמר להם ח"ן למדין תורה מן
התקועה ח"ל והא כתיב (א) יענש הישר

תקנתם את רבו ואת עצמו לא תקנתם

לישא שפחה אינו יכול, בת חורין אינו יכול
ליבטיל והלא לא נברא העולם אלא לפריה
ורביה שנאמר "לא תהו בראה לשבת יצרה"
"אלא מפני חיקוק העולם כופין את רבו
ועושה אותו בן חורין וכותב לו שומר על חצי
דמיו וחוזר בית הלל לתורות כדברי בית
שמאי: ח"ן מדרש שומה וקמן כו: קחני
דרש דומיא דשומה וקמן מה שומה וקמן
*דלאו בני דעה אף חרש דלאו בר דעה
הוא וקא משמע לן כדתנן "חרש שריבין
חבמים בכל מקום שאינו שומע ואינו מדבר
הא מדבר ואינו שומע, שומע ואינו מדבר
חייב, תניא להא דתנו רבנן "המדבר ואינו
שומע זהו חרש, שומע ואינו מדבר זהו אלם
"זהו זה הרי הן בפתחן לכל דברים" וממאי
דמדבר ואינו שומע זהו חרש ושומע ואינו
מדבר זהו אלם דכתיב "ואני בודש לא
אשמע ובאלם לא יפתח פי" וביבית אימא
כדאמר איניש אישוקיל מיליה: מדבר
ואינו שומע, שומע ואינו מדבר חייב:
והתניא "מדבר ואינו שומע שומע ואינו
מדבר פטור" אמר רבינא ואיתמא רבא הקרי

מחסיא ורבי קחני

ובשמחה ח"ן מדרש המדבר ואינו שומע
שומע ואינו מדבר שפטור מן הראייה, ואע"פ
שפטור מן הראייה חייב בשמחה, ואת שאינו
לא שומע ולא מדבר חייב
קחני חייבין בראייה
ובשמחה ח"ן מדרש המדבר ואינו שומע
שומע ואינו מדבר שפטור מן הראייה, ואע"פ
שפטור מן הראייה חייב בשמחה, ואת שאינו
לא שומע ולא מדבר חייב

קחני חייבין בראייה

ובשמחה ח"ן מדרש המדבר ואינו שומע
שומע ואינו מדבר שפטור מן הראייה, ואע"פ
שפטור מן הראייה חייב בשמחה, ואת שאינו
לא שומע ולא מדבר חייב
קחני חייבין בראייה
ובשמחה ח"ן מדרש המדבר ואינו שומע
שומע ואינו מדבר שפטור מן הראייה, ואע"פ
שפטור מן הראייה חייב בשמחה, ואת שאינו
לא שומע ולא מדבר חייב

קחני חייבין בראייה

ובשמחה ח"ן מדרש המדבר ואינו שומע
שומע ואינו מדבר שפטור מן הראייה, ואע"פ
שפטור מן הראייה חייב בשמחה, ואת שאינו
לא שומע ולא מדבר חייב
קחני חייבין בראייה
ובשמחה ח"ן מדרש המדבר ואינו שומע
שומע ואינו מדבר שפטור מן הראייה, ואע"פ
שפטור מן הראייה חייב בשמחה, ואת שאינו
לא שומע ולא מדבר חייב

תקנתם את רבו ואת עצמו לא תקנתם - כל תקנת רבו כאן היא
אבל תקנת העבד אין כאן אלא תקנת במשפט הממון לא תקנת בפרייה
ורביה: לישא שפחה איש יטל - מפני גז התורה שבו וכתיב לא יהיה
קדש וגו' (דברים כ): בת חורין איש יטל - מפני גז עבדות שבו:
תורה אור לא פרו בבלה - לא ברא הקב"ה

תקנתם את רבו ואת עצמו לא תקנתם

לישא שפחה אינו יכול, בת חורין אינו יכול
ליבטיל והלא לא נברא העולם אלא לפריה
ורביה שנאמר "לא תהו בראה לשבת יצרה"
"אלא מפני חיקוק העולם כופין את רבו
ועושה אותו בן חורין וכותב לו שומר על חצי
דמיו וחוזר בית הלל לתורות כדברי בית
שמאי: ח"ן מדרש שומה וקמן כו: קחני
דרש דומיא דשומה וקמן מה שומה וקמן
*דלאו בני דעה אף חרש דלאו בר דעה
הוא וקא משמע לן כדתנן "חרש שריבין
חבמים בכל מקום שאינו שומע ואינו מדבר
הא מדבר ואינו שומע, שומע ואינו מדבר
חייב, תניא להא דתנו רבנן "המדבר ואינו
שומע זהו חרש, שומע ואינו מדבר זהו אלם
"זהו זה הרי הן בפתחן לכל דברים" וממאי
דמדבר ואינו שומע זהו חרש ושומע ואינו
מדבר זהו אלם דכתיב "ואני בודש לא
אשמע ובאלם לא יפתח פי" וביבית אימא
כדאמר איניש אישוקיל מיליה: מדבר
ואינו שומע, שומע ואינו מדבר חייב:
והתניא "מדבר ואינו שומע שומע ואינו
מדבר פטור" אמר רבינא ואיתמא רבא הקרי

מחסיא ורבי קחני

ובשמחה ח"ן מדרש המדבר ואינו שומע
שומע ואינו מדבר שפטור מן הראייה, ואע"פ
שפטור מן הראייה חייב בשמחה, ואת שאינו
לא שומע ולא מדבר חייב
קחני חייבין בראייה
ובשמחה ח"ן מדרש המדבר ואינו שומע
שומע ואינו מדבר שפטור מן הראייה, ואע"פ
שפטור מן הראייה חייב בשמחה, ואת שאינו
לא שומע ולא מדבר חייב

קחני חייבין בראייה

ובשמחה ח"ן מדרש המדבר ואינו שומע
שומע ואינו מדבר שפטור מן הראייה, ואע"פ
שפטור מן הראייה חייב בשמחה, ואת שאינו
לא שומע ולא מדבר חייב
קחני חייבין בראייה
ובשמחה ח"ן מדרש המדבר ואינו שומע
שומע ואינו מדבר שפטור מן הראייה, ואע"פ
שפטור מן הראייה חייב בשמחה, ואת שאינו
לא שומע ולא מדבר חייב

קחני חייבין בראייה

ובשמחה ח"ן מדרש המדבר ואינו שומע
שומע ואינו מדבר שפטור מן הראייה, ואע"פ
שפטור מן הראייה חייב בשמחה, ואת שאינו
לא שומע ולא מדבר חייב
קחני חייבין בראייה
ובשמחה ח"ן מדרש המדבר ואינו שומע
שומע ואינו מדבר שפטור מן הראייה, ואע"פ
שפטור מן הראייה חייב בשמחה, ואת שאינו
לא שומע ולא מדבר חייב

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

גפ"ן טז:
הוספתא פ"א:
הרומות פ"א

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

יבמות נז:
גפ"ן כג:
מנחות נב:
מכרין טו

הכל חייבין פרק ראשון חגיגה

ה רביע הגנאל

וקח מחרית עטרות - מכבדת את המעורר - אוחזת בחיפה האבנה דכרעה -
השיבנה על גב רגלה ונסתו הארע מולה: דרענא לכו אנא - איני
מוכרין לשומר המצות ששמו דומה אלף מתגלגלין עמי וסנין בעולם
עד שיחמללו שטחו והוא קרוי דור: דמעציר במיליה - מעציר על
מדווחו: דמעציר - נחשטו: הני תורה אור

מיעטין - חוין שלא ביטלו כל לורכן
אין מתקבצין לירקב: הייט דלתיב
כו' (6) הטובות יראו פן ירקבו חץ
הבחושים הנלדקים נחמין למיפה פן
יחטאו: דחוסר - בעודו צמור: אין
בעי האי מרבנן - להיות הולך
בדרך טובים אין קיי: מבעע
בדרכו טוב - רבי אלכסנדרי היה
מכיר ש שלא היה מן הקדושים
וכתיב ושוב לא יהיה לרשע ולא
יארזך ימים כלל אשר אינו ירא
מלפני האלהים (קמ"ה ח) והגיה
במסכת קדושין (דף ל"ג) מורה זו
אינו יודע מהו כשהוא אומר והדרת
פני זקן ויראת מאלהך (ויקרא ט)
הו' חוסר מורה זו בכור המכמים:
קלט כפחות - עוסקי סכר - סכיר
כמלאכים ומכשפים: ומעני גר - בהאי
קרא כתיב: ולא ירחוני - ובהאי קרא
כתיב: כי את כל ממשע האלהים
יבוא במשפט על כל נעלם - ואף על
העולמות ממש עששה שנגה הוא
מכילו במשפט: על כל - אשי' דבר
מועט במשפט: ונמאס - קלה דעת
מכירו בדבר: מאי חס עוב - דמסמע
אף על הטובה מכילו במשפט:

שליש ממוסר - שליט מטק מן החלב
ומן הגידין האסורים: בערפי
בשפת - שמוסר שמהרין לעשות
לורכי שבת חין סנין לב אס
מוסר הוא: זרות פמוספ זו לנו -
לשון ועכספה דרסה (שמו"ס 6)
שקי נשים יחד: זיבורא ועקרבא -
*קייט הכי מוסר דלמרינן במסכת
ע"ז בפרק חין מעשרין (דף כ"ה)
חמימי לעקרבא וקירי לזיבורא
והילופא סכנאם הלך היכא דנכחיה
זיבורא ועקרבא נעשות זרות זו לו
לית ליה תקנתא לא בקירי דקסה
ועקרבא ולא בחמימי דקסה לזיבורא:
זה המלוא מעות לעני בשעת דומקן
אלעיל קפי' אס סוב ואס רע הרגיל
להמילא דקסו לעני בשעת דומקן
ולא קודם שעת הדמקן שיטל לבקש
מוותיו ונקטן בשעת הול:
לעללא - לקנות הטובה *דמתרגם
ועללה ארעא (ויקרא כ"ה) לפליסא -
להסדר ולהיבד כך שמעתי ולי
כרסה לקנות בשעת הדמקן מוזן
כשהוא מולא בשל כדלמך מר
(פסחים דף ק"ה) תלל סולחא תלל
מוזני תלל' כתיבא קסה לעניומא:
איט

[פ"י
כתיב
גמל
סורן]

[כתיבת ק"ה]

כ"ל ז"ס הדיבור
חין פסחתי
וזיור למסופת
וכ"ס עמי']

[ג"ל ז' וז"ל
בליקט עמי']

[ד"ר רבנא ס"י
ז"ל הנהי
הלכותא עלולא
דארעא ויקרא
כ"ב]

[דמינ
דמינ
ל']

מוסיפנא לו וכוה חלופיה - יש להקשות לרבי עקיבא דלית ליה
בשילהי המולך (יבמות דף ק' ט"ז) משלו ומוסיפו לו
לחוקיה ולית ליה זכא מוסיפין לו הא משמע הכא דמוסיפין לו ל"ע:
מבעמא כדכתיבן הוה - וכן איכא למימר כהניא דפיק דכפת
(דף י"ג) בלחמך שמת וסיפה אשבו
מולכת תפילו בכית המדרש אמרה
כתיב כי היא חיך ואורך ימך בעלי
שקרה הרבה ושנה הרבה הכי מת
במלי ימיו ולא הסיבו לה דבר ולא
היו לומרין מהני הוה דנקדושין לא
יאמין יא' עמי לא היה תשובה נלמח:
האי ילדתי מומלין - גבי עושק
שכר סכיר כתיב דהוה מליה

ומרייא תגורא שקלתא ואנתחא אנבה
דכרעה *קדחא ואחרע מולה ואייתיהא א"ל
רב ביבי בר אבבי אית לכו רשוחא למיעבד
הכי? אמר ליה ולא כתיב ויש נספה בלא
משפט א"ל והכתיב דור הולך ודור בא
אמר דרעינא לכו אנא עד דמלו לכו לדרא
והדר משלימנא ליה לדומה א"ל סוף סוף
שניה מאי עבדת? אמר אי איכא צורבא מרבנן
דמעבד במיליה מוסיפנא לכו ליה הויא
חלופיה ~~גבי יחמין בי ממי להאי קרא בבי~~
והסתיני בו לבלעו תנ"ס עבד שרבו מסתיני
לו וניסת חקנה יש לו ~~גבי יחמין בי ממי להאי~~
~~קרא בבי~~ הון בקדושו לא יאמין אי בקדושו
לא יאמין במאן יאמין? ימא חד הוה קא אויל
באורחא חוייה להקרא גברא דהוה מנקיש
תאני שביק הנך דמפו ושקיל הנך דלא מפו
א"ל לא הני מעלי מפני א"ל הני לאורחא
בעינן לכו הני נטרן והני לא נטרן אמר היינו
דכתיב הון בקדושו לא יאמין איני והא הדיא
הלמירא דהוה בשבבותיה דרבי אלכסנדרי
ושכיב ארוסר ואמר *אי בעי האי מרבנן
הוה חיי ואם איתא דלמא מהן בקדושו לא
יאמין הוה? הוה מבעמ ברבותי הוה ~~בי~~
~~יחמין בי ממי להאי קרא בבי~~ וקרבתי אליכם
למשפט והייתי עד כמדר במכשפים
ובמנאפים ובגשפעים לשקר ובעושקין שרר
שכיר עבד שרבו מקרבו לדונו וממדר
להעידו חקנה יש לו: אמר רבי יוחנן בן זכאי
אוי לנו ששקל עלינו הכתוב קלות כחמורות
אמר ריש לקיש כל המטה דינו של גר זכאי
ממה דינו של מעלה שנאמר ומימי גר זכאי
כתיב, א"ר הנינא בר פפא כל העושה דבר
ומתדרם בו מחלין לו מיד שנאמר ולא
דאני הא יראוני מחלין *להם מיד ~~בי~~
~~יחמין בי ממי להאי קרא בבי~~ כי את כל
מעשה האלהים יביא במשפט על כל נעלם
עבד שרבו שוקל לו שנגות כודונות חקנה
יש לו: מאי על כל נעלם? אמר רב זה ההורג
כינה בפני חברו ונמאם בה ושמואל אמר
זה דרך *בפני חברו ונמאם מאי אם מוב
ואם רע ~~אמרי רבי רנא~~ זה הנותן צדקה
לעני בפרהסיא כי הא דרבי ינאי חוייה
להורא גברא דקא דיב זוזא לעני בפרהסיא
אמר ליה מושב דלא יבת ליה מהשתא
דיהבת ליה וכספתיה ~~דבי רנא~~ שלא אמרי
זה הנותן צדקה לאשה בסתר דקא מייתי
לה ליהי חשרא ~~בא אמר~~ זה המושגר לאשתו
בשבתות *והא רבא *משגר: שאני בת רב הסדא
דקיס ליה בגויה דבקיאו ~~יחמין בי ממי להאי קרא בבי~~ ויהיה כי תמצאן
אותו רעות רבות וצרות עבד שרבו ממציא לו רעות וצרות חקנה יש
לו: מאי רעות וצרות? אמר רב רעות שנגעשות צרות זו לזו כגון זיבורא
ועקרבא ~~אמרי~~ זה הממציא לו מעות לעני בשעת דומקן
זווא לעללא לא שכיחא לתליתא שכיח ביום ההוא ועולותיהם הסתרת פני מוח
אמר רב ברדלא בר שביומי אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

אמר רב כל שאינו בהסתר פנים אינו מוח כל בודה לאכול
אינו

הכל חייבין פרק ראשון הגיגה

ברעון אסרה על צעלה: **חשט כהן** חפילו בזאום אסרה לעבלה
בכחנות (דף נ"א) והיא לא נתפשה אסרה הא נתפשה מותרת
ואי זו או חשט ישראל ומדכתיב "היא" מיטעוהו הוי לומר יס לך אחרת
שאר"ט נתפשה אסרה וחי זו או חשט כהן: **נלוצל ונבזל חין שלום**.

אפילו מש"ס לש"ס מש"ס ירושלמי לש"ס בבלי כדפרש רש"י
"וכן אמר בירושלמי במתשכסס האסיבני כמתי טולס אלו
ש"ס הבבלי וכן (כ"כ כהנא) דהוה לייס דלישתכח מיניה ש"ס הבבלי
ומינה חפילו חשכא י"ל והכי פירושו שפירש מזה ועדיין לא הבין צוה

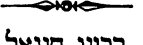
[וביבמות ע"ג]

[וביבמות ע"ג]

סב א מ"י פ"ג מנ"ל
שטות ללכ"י
מ"ו ו"ב מלכות מדינ
ללכ"י פ"ג מ"י פ"ג מנ"ל
ר"י טע"ף א ו"י ל"ט
טע"ף ב :

סב א מ"י פ"ג מלכות
שטות ללכ"י ג :

סד ג מ"י פ"ג מנ"ל
שטת ללכ"י ו' :

רבינו חננאל
ועוד אם אנאשת איש
ישאל לא אבה על
בעלה ואם יהיה בן
אין לו חתן אבל אשת
בן אפילו אבה אשת
על בעלה (רבינו און
נקרא שמואל אלא כי
שדח מתקן בתעוה
ואיזה זה ח"ח שפירש
מן הירושלמי אין אסריס
בקרוב נבל בקרו חזיר אלא
בקרוב מלה שיעקוב כשר
והוא ח"ח שפירש
לעולם הכא (ד) ועליו מנ"ל
במלק (פסח"ד ק"ף) דור תדובר
יש להם חלק לעוה"ב א"כ איכא
למירדע והדגל צ"י :

לאפוקי

מקדמיה דלמך שמואל
גמר בלבו לרדך שיויל
בשפתיו. לזו משום דליס ליה
לשמואל גמר בלבו דהא קרא כתיב אלא
מוקי לקדשים (ב) (שכ"ו) כתיב אלא
הוא דכתיב הוי קרא וזכי קדשים
כתיב וכל גדיב לב טעוהו (ה"כ סג)
ושמואל מודה לה שפיר ומקיי מינה
לשמואל מהאי קרא ומשני לה פרק
ג' דשכחות (דף ט: וס) ובי תימח
ינליף מינה משום דהוה ליה תרומה
ר"ל תרומת מלאכת המשקן כתיב
ציה כל גדיב לב וקדשים שני כתיבים
הבאין כחד ואין מלמדים:
לקיים מלות. **לרדך** להכריז שם
שמים כדי לרדו נפשיה:
לשמואל ליה ליה פירכא.
והא דרשקין פ"ב
דגדדים (דף טו) אבל מיחל הוא חפלי
שמים החס מדכדו נפקי ליה:
לרברבי אבא. ה"ה לשאר
מקלקלים דפעורין
הוה מני למירד אלא כרובא קמ"ל
דחט"י דלרדך לעפר מיפטר כיון
דלא לרדך לגומא:
מלאכת

מקדמיה דלמך שמואל
גמר בלבו לרדך שיויל
בשפתיו. לזו משום דליס ליה
לשמואל גמר בלבו דהא קרא כתיב אלא
מוקי לקדשים (ב) (שכ"ו) כתיב אלא
הוא דכתיב הוי קרא וזכי קדשים
כתיב וכל גדיב לב טעוהו (ה"כ סג)
ושמואל מודה לה שפיר ומקיי מינה
לשמואל מהאי קרא ומשני לה פרק
ג' דשכחות (דף ט: וס) ובי תימח
ינליף מינה משום דהוה ליה תרומה
ר"ל תרומת מלאכת המשקן כתיב
ציה כל גדיב לב וקדשים שני כתיבים
הבאין כחד ואין מלמדים:
לקיים מלות. **לרדך** להכריז שם
שמים כדי לרדו נפשיה:
לשמואל ליה ליה פירכא.
והא דרשקין פ"ב
דגדדים (דף טו) אבל מיחל הוא חפלי
שמים החס מדכדו נפקי ליה:
לרברבי אבא. ה"ה לשאר
מקלקלים דפעורין
הוה מני למירד אלא כרובא קמ"ל
דחט"י דלרדך לעפר מיפטר כיון
דלא לרדך לגומא:
מלאכת

באונם כאן ברעון ואיבעת אימא הא והא
באונם וליק כאן באשת כהן כאן באשת
ישראל. וליוצא ולבא אין שלום אמר רב
כ"יין שיוצא אדם לרבר הלכה לדבר מקרא
שוב אין לו שלום גשמואל אמר זה הפורש
מתלמוד למשנה ו"י ויחנן אמר אפילו מש"ס
לש"ס: **מתני'** היתר נדרים פרוהין באויר
ואין להם על מה שישמכו הלכות שבת
הניגות והמעילות הרי הם כהרדים התלוין
בשערה שהן מקרא מועט והלכות מרובות
הדינין והעבודות המהירות והממאות ועריות
יש להן על מה שישמכו והן הן גופי תורה:
גמ' תניא רבי אליעזר אומר יש להם על
משה שישמכו שנאמר כ"י יפליא כ"י יפליא
שתי פעמים אחת הפלאה לאיסור ואחת
הפלאה להיתר רבי יוחנן אומר יש להם
על מה שישמכו שנאמר איש נשבעתי
באפי' *באפי' נשבעתי וחורתי בי ר' יצחק
אומר יש להם על מה שישמכו שנאמר כ"כ
גדיב לב הגיגה בן אחי רבי יהושע אומר יש
להם על מה שישמכו שנאמר נשבעתי
ואקיימה לשמור משפטי צדק אמר רב
יהודה אמר שמואל אי הואי חסם אמרי להו
ידי עדיפא מדידכו שנאמר לא יחל דברו
*הוא אינו מוחל אבל אחרים מוחלין לו
אמר רבא *לכולהו אית להו פירכא לבר
מדשמואל דלית ליה פירכא צדק אמר ר' יצחק
דלמא כדרכי יהודה שאמר משום ר' שרפון
דתיניא רבי יהודה אומר משום רבי שרפון
*לעולם אין אחד מהם גיור שלא ניתנה
גיורת אלא להפלאה מדר' יהושע דלמא
הכי קאמר באפי נשבעתי ולא הדרנא בי
*מדרכי יצחק דלמא לאפוקי מדשמואל
*דאמר שמואל גיור בלבו צריך שיוציא
בשפתיו והא קמ"ל דאע"ג דלא הוציא
בשפתיו *מדנהגיה בן אחי רבי יהושע
דלמא כרב גיור אמר רב *דאמר רב גידר
אמר רב יענין שנשבעין לקיים את המצוה
שנאמר נשבעתי ואקיימה לשמור משפטי
צדק אלא דשמואל לית ליה פירכא אמר
רבא ואיתויכא רב נתנן בר יצחק היינו דאמרי
אינשי *מבא חדא פלפלאה הויפחא ממלי'
צנא דקרי: הלכות שבת: סיכתב כתיבין'
לא צריכא *לכרד' אבא דאמר רבי אבא
*הרד"פ גומא בשבת ואין צריך אלא
לעפרה פסור עליה כמאן כרבי שמעון
דאמר *מלאכה שאינה צריכה לגופה פסור עליה
יהודה החס מתקן הכא מקלקל הוא. מאי
* [מלכות דר"ב ט' ל' למד ר' יוחנן כמלכו ק"פ]

באונם כאן ברעון ואיבעת אימא הא והא
באונם וליק כאן באשת כהן כאן באשת
ישראל. וליוצא ולבא אין שלום אמר רב
כ"יין שיוצא אדם לרבר הלכה לדבר מקרא
שוב אין לו שלום גשמואל אמר זה הפורש
מתלמוד למשנה ו"י ויחנן אמר אפילו מש"ס
לש"ס: **מתני'** היתר נדרים פרוהין באויר
ואין להם על מה שישמכו הלכות שבת
הניגות והמעילות הרי הם כהרדים התלוין
בשערה שהן מקרא מועט והלכות מרובות
הדינין והעבודות המהירות והממאות ועריות
יש להן על מה שישמכו והן הן גופי תורה:
גמ' תניא רבי אליעזר אומר יש להם על
משה שישמכו שנאמר כ"י יפליא כ"י יפליא
שתי פעמים אחת הפלאה לאיסור ואחת
הפלאה להיתר רבי יוחנן אומר יש להם
על מה שישמכו שנאמר איש נשבעתי
באפי' *באפי' נשבעתי וחורתי בי ר' יצחק
אומר יש להם על מה שישמכו שנאמר כ"כ
גדיב לב הגיגה בן אחי רבי יהושע אומר יש
להם על מה שישמכו שנאמר נשבעתי
ואקיימה לשמור משפטי צדק אמר רב
יהודה אמר שמואל אי הואי חסם אמרי להו
ידי עדיפא מדידכו שנאמר לא יחל דברו
*הוא אינו מוחל אבל אחרים מוחלין לו
אמר רבא *לכולהו אית להו פירכא לבר
מדשמואל דלית ליה פירכא צדק אמר ר' יצחק
דלמא כדרכי יהודה שאמר משום ר' שרפון
דתיניא רבי יהודה אומר משום רבי שרפון
*לעולם אין אחד מהם גיור שלא ניתנה
גיורת אלא להפלאה מדר' יהושע דלמא
הכי קאמר באפי נשבעתי ולא הדרנא בי
*מדרכי יצחק דלמא לאפוקי מדשמואל
*דאמר שמואל גיור בלבו צריך שיוציא
בשפתיו והא קמ"ל דאע"ג דלא הוציא
בשפתיו *מדנהגיה בן אחי רבי יהושע
דלמא כרב גיור אמר רב *דאמר רב גידר
אמר רב יענין שנשבעין לקיים את המצוה
שנאמר נשבעתי ואקיימה לשמור משפטי
צדק אלא דשמואל לית ליה פירכא אמר
רבא ואיתויכא רב נתנן בר יצחק היינו דאמרי
אינשי *מבא חדא פלפלאה הויפחא ממלי'
צנא דקרי: הלכות שבת: סיכתב כתיבין'
לא צריכא *לכרד' אבא דאמר רבי אבא
*הרד"פ גומא בשבת ואין צריך אלא
לעפרה פסור עליה כמאן כרבי שמעון
דאמר *מלאכה שאינה צריכה לגופה פסור עליה
יהודה החס מתקן הכא מקלקל הוא. מאי
* [מלכות דר"ב ט' ל' למד ר' יוחנן כמלכו ק"פ]

באונם כאן ברעון ואיבעת אימא הא והא
באונם וליק כאן באשת כהן כאן באשת
ישראל. וליוצא ולבא אין שלום אמר רב
כ"יין שיוצא אדם לרבר הלכה לדבר מקרא
שוב אין לו שלום גשמואל אמר זה הפורש
מתלמוד למשנה ו"י ויחנן אמר אפילו מש"ס
לש"ס: **מתני'** היתר נדרים פרוהין באויר
ואין להם על מה שישמכו הלכות שבת
הניגות והמעילות הרי הם כהרדים התלוין
בשערה שהן מקרא מועט והלכות מרובות
הדינין והעבודות המהירות והממאות ועריות
יש להן על מה שישמכו והן הן גופי תורה:
גמ' תניא רבי אליעזר אומר יש להם על
משה שישמכו שנאמר כ"י יפליא כ"י יפליא
שתי פעמים אחת הפלאה לאיסור ואחת
הפלאה להיתר רבי יוחנן אומר יש להם
על מה שישמכו שנאמר איש נשבעתי
באפי' *באפי' נשבעתי וחורתי בי ר' יצחק
אומר יש להם על מה שישמכו שנאמר כ"כ
גדיב לב הגיגה בן אחי רבי יהושע אומר יש
להם על מה שישמכו שנאמר נשבעתי
ואקיימה לשמור משפטי צדק אמר רב
יהודה אמר שמואל אי הואי חסם אמרי להו
ידי עדיפא מדידכו שנאמר לא יחל דברו
*הוא אינו מוחל אבל אחרים מוחלין לו
אמר רבא *לכולהו אית להו פירכא לבר
מדשמואל דלית ליה פירכא צדק אמר ר' יצחק
דלמא כדרכי יהודה שאמר משום ר' שרפון
דתיניא רבי יהודה אומר משום רבי שרפון
*לעולם אין אחד מהם גיור שלא ניתנה
גיורת אלא להפלאה מדר' יהושע דלמא
הכי קאמר באפי נשבעתי ולא הדרנא בי
*מדרכי יצחק דלמא לאפוקי מדשמואל
*דאמר שמואל גיור בלבו צריך שיוציא
בשפתיו והא קמ"ל דאע"ג דלא הוציא
בשפתיו *מדנהגיה בן אחי רבי יהושע
דלמא כרב גיור אמר רב *דאמר רב גידר
אמר רב יענין שנשבעין לקיים את המצוה
שנאמר נשבעתי ואקיימה לשמור משפטי
צדק אלא דשמואל לית ליה פירכא אמר
רבא ואיתויכא רב נתנן בר יצחק היינו דאמרי
אינשי *מבא חדא פלפלאה הויפחא ממלי'
צנא דקרי: הלכות שבת: סיכתב כתיבין'
לא צריכא *לכרד' אבא דאמר רבי אבא
*הרד"פ גומא בשבת ואין צריך אלא
לעפרה פסור עליה כמאן כרבי שמעון
דאמר *מלאכה שאינה צריכה לגופה פסור עליה
יהודה החס מתקן הכא מקלקל הוא. מאי
* [מלכות דר"ב ט' ל' למד ר' יוחנן כמלכו ק"פ]

[מסכתין ט"ז
מ"ט]

[מ"ז ס"ג]

[ס"ג]

[מסכתין ק"י]

[מ"ז ס"ג
מ"ט]

[מ"ז ס"ג
מ"ט]

[מ"ז ס"ג
מ"ט]

[מ"ז ס"ג
מ"ט]

[מ"ז ס"ג
מ"ט]

הנהגות הבית

(6) רש"י פ"ג
הוא כמבואר
א"י וי"ש
(5) ר"ה שאלים
כ"כ ל"ט
כ"ג מלכות
ז"ל ש"ל
(4) ר"ה שאלים
כ"כ ל"ט
כ"ג מלכות
ז"ל ש"ל
(3) ר"ה שאלים
כ"כ ל"ט
כ"ג מלכות
ז"ל ש"ל
(2) ר"ה שאלים
כ"כ ל"ט
כ"ג מלכות
ז"ל ש"ל
(1) ר"ה שאלים
כ"כ ל"ט
כ"ג מלכות
ז"ל ש"ל

למא לחוקק לשבועת קאמר אשר נשבעתי באפי מרוב הכעס שביעני יתרה אפי וכן ואתה חלף ברוך
היחיה. והא דר' יצחק נמי שפירש מל גדיב לב כלב כלב וכו' דבר ששני בטובן
כפי ששני הוא. דלמא הוי קרא כרובא דאמר נמר בלבו ברוך לחיובי שפירש
שפירש שכל השמות תלויין בהשבת לב כרובא דאמר נמר בלבו. בשבועת אישור איש
תלוייה אלא בשבועת שפירש. והא הרינח בן אחי ר' יהושע דריק שמועתי ואקיימה. ככלל איש
דבר שפירש ליה אמר רב לרדויה כי נשבעת קיים מצוה שמועה הוייה עליו כדאמר
שמואל ואקיימה לשמור משפטי צדק. ככלל שיש שמועה איתת שאני חייב לקיים עליו כדאמר
למא לחוקק לשבועת קאמר אשר נשבעתי באפי מרוב הכעס שביעני יתרה אפי וכן ואתה חלף ברוך
היחיה. והא דר' יצחק נמי שפירש מל גדיב לב כלב כלב וכו' דבר ששני בטובן
כפי ששני הוא. דלמא הוי קרא כרובא דאמר נמר בלבו ברוך לחיובי שפירש
שפירש שכל השמות תלויין בהשבת לב כרובא דאמר נמר בלבו. בשבועת אישור איש
תלוייה אלא בשבועת שפירש. והא הרינח בן אחי ר' יהושע דריק שמועתי ואקיימה. ככלל איש
דבר שפירש ליה אמר רב לרדויה כי נשבעת קיים מצוה שמועה הוייה עליו כדאמר
שמואל ואקיימה לשמור משפטי צדק. ככלל שיש שמועה איתת שאני חייב לקיים עליו כדאמר

למא לחוקק לשבועת קאמר אשר נשבעתי באפי מרוב הכעס שביעני יתרה אפי וכן ואתה חלף ברוך
היחיה. והא דר' יצחק נמי שפירש מל גדיב לב כלב כלב וכו' דבר ששני בטובן
כפי ששני הוא. דלמא הוי קרא כרובא דאמר נמר בלבו ברוך לחיובי שפירש
שפירש שכל השמות תלויין בהשבת לב כרובא דאמר נמר בלבו. בשבועת אישור איש
תלוייה אלא בשבועת שפירש. והא הרינח בן אחי ר' יהושע דריק שמועתי ואקיימה. ככלל איש
דבר שפירש ליה אמר רב לרדויה כי נשבעת קיים מצוה שמועה הוייה עליו כדאמר
שמואל ואקיימה לשמור משפטי צדק. ככלל שיש שמועה איתת שאני חייב לקיים עליו כדאמר
למא לחוקק לשבועת קאמר אשר נשבעתי באפי מרוב הכעס שביעני יתרה אפי וכן ואתה חלף ברוך
היחיה. והא דר' יצחק נמי שפירש מל גדיב לב כלב כלב וכו' דבר ששני בטובן
כפי ששני הוא. דלמא הוי קרא כרובא דאמר נמר בלבו ברוך לחיובי שפירש
שפירש שכל השמות תלויין בהשבת לב כרובא דאמר נמר בלבו. בשבועת אישור איש
תלוייה אלא בשבועת שפירש. והא הרינח בן אחי ר' יהושע דריק שמועתי ואקיימה. ככלל איש
דבר שפירש ליה אמר רב לרדויה כי נשבעת קיים מצוה שמועה הוייה עליו כדאמר
שמואל ואקיימה לשמור משפטי צדק. ככלל שיש שמועה איתת שאני חייב לקיים עליו כדאמר

למא לחוקק לשבועת קאמר אשר נשבעתי באפי מרוב הכעס שביעני יתרה אפי וכן ואתה חלף ברוך
היחיה. והא דר' יצחק נמי שפירש מל גדיב לב כלב כלב וכו' דבר ששני בטובן
כפי ששני הוא. דלמא הוי קרא כרובא דאמר נמר בלבו ברוך לחיובי שפירש
שפירש שכל השמות תלויין בהשבת לב כרובא דאמר נמר בלבו. בשבועת אישור איש
תלוייה אלא בשבועת שפירש. והא הרינח בן אחי ר' יהושע דריק שמועתי ואקיימה. ככלל איש
דבר שפירש ליה אמר רב לרדויה כי נשבעת קיים מצוה שמועה הוייה עליו כדאמר
שמואל ואקיימה לשמור משפטי צדק. ככלל שיש שמועה איתת שאני חייב לקיים עליו כדאמר
למא לחוקק לשבועת קאמר אשר נשבעתי באפי מרוב הכעס שביעני יתרה אפי וכן ואתה חלף ברוך
היחיה. והא דר' יצחק נמי שפירש מל גדיב לב כלב כלב וכו' דבר ששני בטובן
כפי ששני הוא. דלמא הוי קרא כרובא דאמר נמר בלבו ברוך לחיובי שפירש
שפירש שכל השמות תלויין בהשבת לב כרובא דאמר נמר בלבו. בשבועת אישור איש
תלוייה אלא בשבועת שפירש. והא הרינח בן אחי ר' יהושע דריק שמועתי ואקיימה. ככלל איש
דבר שפירש ליה אמר רב לרדויה כי נשבעת קיים מצוה שמועה הוייה עליו כדאמר
שמואל ואקיימה לשמור משפטי צדק. ככלל שיש שמועה איתת שאני חייב לקיים עליו כדאמר

למא לחוקק לשבועת קאמר אשר נשבעתי באפי מרוב הכעס שביעני יתרה אפי וכן ואתה חלף ברוך
היחיה. והא דר' יצחק נמי שפירש מל גדיב לב כלב כלב וכו' דבר ששני בטובן
כפי ששני הוא. דלמא הוי קרא כרובא דאמר נמר בלבו ברוך לחיובי שפירש
שפירש שכל השמות תלויין בהשבת לב כרובא דאמר נמר בלבו. בשבועת אישור איש
תלוייה אלא בשבועת שפירש. והא הרינח בן אחי ר' יהושע דריק שמועתי ואקיימה. ככלל איש
דבר שפירש ליה אמר רב לרדויה כי נשבעת קיים מצוה שמועה הוייה עליו כדאמר
שמואל ואקיימה לשמור משפטי צדק. ככלל שיש שמועה איתת שאני חייב לקיים עליו כדאמר
למא לחוקק לשבועת קאמר אשר נשבעתי באפי מרוב הכעס שביעני יתרה אפי וכן ואתה חלף ברוך
היחיה. והא דר' יצחק נמי שפירש מל גדיב לב כלב כלב וכו' דבר ששני בטובן
כפי ששני הוא. דלמא הוי קרא כרובא דאמר נמר בלבו ברוך לחיובי שפירש
שפירש שכל השמות תלויין בהשבת לב כרובא דאמר נמר בלבו. בשבועת אישור איש
תלוייה אלא בשבועת שפירש. והא הרינח בן אחי ר' יהושע דריק שמועתי ואקיימה. ככלל איש
דבר שפירש ליה אמר רב לרדויה כי נשבעת קיים מצוה שמועה הוייה עליו כדאמר
שמואל ואקיימה לשמור משפטי צדק. ככלל שיש שמועה איתת שאני חייב לקיים עליו כדאמר

הכל חייבין פרק ראשון חגיגה

מה א"י מ"ח פ"א מהל' שנת הלכה ט'

ב פו מ"ח פ"א מהלכות משילה הלכה א'

ג פו מ"ח פ"א מהלכות מרומה הלכה א' ט"ז ע"פ ע"ד מ"י ט"ז ע"פ ע"ד

פח ד מ"ח פ"א מהלכות משילה הלכה א'

פח ח מ"ח פ"א מהלכות טלסא :

[וע"פ ח"מ"ה שנת ג' ד"ה ר"ל שנתון]

מלאכת מחשבת אברה תורה

פרש"י שאינה לריכה לעופה בזמן מלאכה זאת שברצונו לא היה צנין זה בעולם ולא יתכן דלמך כן בכל מלאכה נמי כגון סוחר ע"מ לבעות במקומו למה מחייב (ג) דלא לא יתחיל ליה עסקיה דבנין בעולם וכן בקורט ע"מ

לפאר ג"כ לא יתחיל ליה בקרע זה מעולם וקורט הבא באלו או מחמת קורטל וקורט בחמתו למרמי אימתיה

(ד) לכן נראה לפרש שאינו צריך לעיקר שורש המלאכה כגון הכא שאלו צריך לגמול שיהיה המלאכה וכן מוליא

מח במטה והרבה דחשיב פי' המלניע (שנת ד' ט' ז') ולא דמו למלאכה המעשן שהיו לריכס לעיקר המלאכה

מכא משום לורך הפמיון וידיד חמשים וחלון וכן כולם כיוצא בהן :

חגגו חגגו י"מ לשון מחולות כמו יחוונו ויטעו כשכר (מהל' ס) :

בזמן חג הוא דלא ילין (והתניא) וכו' כי מוקמינן קרא

בחנוניה לא שייך לאקשוני בחנוניה הוא דלא ילין הא כל שאר קרבנות

לין הא כתיב כל הלילה עד הבקר ומוקמינן לה לכל העולין על המזבח

דלא איכא למימר דלא היה מוקמינן קרא רק לעולה שהביא כולה כליל

כמו עולה אבל שאר קרבנות כגון שלמים וחגיגות שאינם כליל לא :

ורא ילין מן הבשר. ואף על גב דמוקמינן לקרא בפירק אלו דברים (ש"ס"ד דף ע"א וש"ס) בחנוניה

שנאכלת לפני ייחם ויליה אחד ועוד דבשר כתיב ומשמע אכילה אדם מ"מ

מפקינן מניה תריסי מוכתיב ביום הראשון לבקר ולא כתיב ביום השלישי :

לעבור עליו בשני לילין. והתניא דלאמרינן בעלמא "כל

היכא הולכת למידרס דרשינן ולא מוקמינן בלילי יסירי הכא שאני שאין להעמידו בקרבן חדש שלא מלינו

כיוצא בו בחורה ודומה לו כמו שמלניע ביום יבמות (ד' ז') דמוקמינן לא יגלה בשומרת יבם של אביו בלילי

יסירא ולא מוקמינן ליה באטסת אביו : **ויחגגו** לי במדבר. ולא ילין חלב

מני אחא ללמד על ג"כ דמיירי בחנוניה ולא בשאר קרבנות :

מעירות מחכב כתיב וכו' (ס) מקרא מועט והלכות

פירוש הסליון בשערה שיש בו הלכות מרובות חליון כדמו מקרא מועט

כדא הולכי בשערי הראש וקשה למורי מלי פריך בגמרא מעילות מחכב

כתיב ודאי כתיב אבל יש בהן הלכות הרבה והיינו מקרא מועט והלכות

מרבנות ומיהו לפי מה שפירש רש"י מליווח כדמו משמע דכתיב ליה דכתיב לא כתיב אך גבי שנת

פירש מחכב כתיב פי' טובא אוהרות כתיב בשנת מלי מקרא מועט

דקאמר מחגי' והכא לא אפשר לי לפרש גבי מעילות וגם משמע דכתיב קאמר דכתיב ונראה להר"ר לחלק לפרש דמילתא חלפי נפשיה הוא אך בתוספתא (פ"ט) טעם מקרא מועט והלכות מרובות כהר"ן הסליון בשערה ואין להם על מה שיפסחו מאלן היה

אומר רבי יהושע נצטרך נצטרך ר"ל מקרא מועט והולה כדמו מועט דמשמע כדפירש רש"י ופירש כדפירש"י על הל דקאמר מקרא מועט שברצונו כתיב : **בתנה** לחברו מעל. ולא דמי להתיב לחטוי דלא מעל דהתם מיירי בחיוב ואין מחללו ומתני' דלא מעל עד

שזולתו הוה משום דלא עבד מעסק :

משיקל שקלה מה לי הוא מה לי חברו. יש דמייה דודאי שיהי הרבה כיון שנתנה לחברו יש לו למעול משום טובת הגולה של שאלה כדאמרינן פרק גאולא (ב"מ פ"ג ע"ג) הנהשיל קורדום של הקדש מעל לפי טובת הגולה של חברו וחברו מותר לבקע בו לכהילה

אבל כי לא נתנה אכתי לא יגנה ממנה כלום וי"ל דהכא מיירי שמתכוין להוליח מרשות הקדש ובגממות (דף קא.) פירשתי : [גמ' אע"פ]

מלאכת מחשבת אברה תורה ומלאכת מחשבת לא כתיבא : חגיגות : מילכתב כתיבין

לא צריכא לבר אמר ליה רב פפא לאביי ממיא דהאי וחגותם אותו חג לה זבוחה

צ"ל חגגו חגגו קאמר רחמנא? אלא מעתה דכתיב ויחגגו לי במדבר הכי נמי דחגגו

חגגו הוא וכי תיבא הכי נמי והכתיב וי"אמר משה גם אתה חתן ביריני זבחים ועולות

צ"ל הכי קאמר רחמנא אכלו ושתו וחגגו חגגו קמאי' לא סלקא דעתך דכתיב וי"א ילין

חלב חגי עד בקר ואי סלקא דעתך דחגגו חלב הוא לחגא אית ליה : צ"ל הכי

קאמר רחמנא חלב הבא בזמן חג לא ילין אלא מעתה הבא בזמן חג הוא דלא ילין

דכל השנה כולה ילין כל הלילה עד הבקר כתיב וי"א משה הוה אמינא הוה אמינא

לעשה כתב רחמנא האי ללאו ללאו כתב קרא אחרניא וי"א ילין מן הבישר אשר

תובח בערב ביום הראשון לבקר : צ"ל לעבור עליו בשני לאוין ועשה? אלא אתיא

מך-ך-מך-ך : כתיב הבא ויחגגו לי במדבר וכתיב התם הוהבחים ומנחה הנשחם

למשיח במדבר מה להלן זבחים אף כאן זבחים ומאי כהדרין התלוין בשערה? כתיב ויחגגו לי

קבלה לא יליפנו : מעילות : מיכתב כתיבין אמר רבי בר רבא לא נצרכא אלא לברתני

השליח שעשה שליחותו בעל הבית מעל לא עשה שליחותו אמאי מעל וזה חוטא וזה מחייב

היינו כהדרין התלוין בשערה, אמר רבא ומאי קושיא דלמא שאני מעילה דילפא חטא מתרומה מה התם *שלוחו של אדם

כמותו אף כאן שלוחו של אדם כמותו, אלא אמר רבא לא נצרכא אלא לברתני * [גמ' בעל הבית ולא נוצר שליח שליח מעל שליח

עניא מאי קא עביד? היינו כהדרין התלוין בשערה, אמר רב איש מאי קושיא דלמא

מ"י דהוה אמיניא מעות הקדש לחולין, אלא אמר רב אשי לא נצרכא אלא לברתני * [גמ' אבן או קורה של הקדש דדי זה לא מעל

נחנה לחברו הוא מעל וחברו לא מעל מכרי מישקל שקלה מה לי הוא זומה לי חברי?

היינו כהדרין התלוין בשערה, ומאי קושיא דלמא כרשומאל דאמר שמואל * ההבא בגובר

הדאך לשלמי להקדש כדכתיב ואשר חטאו מן הקדש ילמס (ויקרא ט) :

לדל

לחלק לפרש דמילתא חלפי נפשיה היא מקרא מועט וקאי לאלהות וש בהן מקרא מועט חלב והלכות מרובות וכדמה ספרים יש ריוח בין מקרא מועט אלעיל ח"כ משמע דמילתא

חלפי נפשיה הוא אך בתוספתא (פ"ט) טעם מקרא מועט והלכות מרובות כהר"ן הסליון בשערה ואין להם על מה שיפסחו מאלן היה

אומר רבי יהושע נצטרך נצטרך ר"ל מקרא מועט והולה כדמו מועט דמשמע כדפירש רש"י ופירש כדפירש"י על הל דקאמר מקרא מועט שברצונו כתיב : **בתנה** לחברו מעל. ולא דמי להתיב לחטוי דלא מעל דהתם מיירי בחיוב ואין מחללו ומתני' דלא מעל עד

שזולתו הוה משום דלא עבד מעסק :

משיקל שקלה מה לי הוא מה לי חברו. יש דמייה דודאי שיהי הרבה כיון שנתנה לחברו יש לו למעול משום טובת הגולה של שאלה כדאמרינן פרק גאולא (ב"מ פ"ג ע"ג) הנהשיל קורדום של הקדש מעל לפי טובת הגולה של חברו וחברו מותר לבקע בו לכהילה

אבל כי לא נתנה אכתי לא יגנה ממנה כלום וי"ל דהכא מיירי שמתכוין להוליח מרשות הקדש ובגממות (דף קא.) פירשתי : [גמ' אע"פ]

מלאכת מחשבת. שהמחשבה חסבה דבערו ונתכוון לה וזה לא נתכוון לה לבנין זה לפיכך פטור וזהו רצונו מועט דאילו מלאכת מחשבת

שכחה לא כתיבא אלא בשמך הוא דכתיב ולי שמך כפרת ויקהל פרשט שנת לפרש משך אלו למדין מלאכת מחשבת לשבח : מייבב

תורה אור פ"ב. כדאמרינן לעיל מוהמסא אורו : מונג פ"ג. לנהיבט משה :

לדמא הכי קאמר רחמנא אכלו ושתו ומונג פ"ג קמטי. והאי זבוחה דקרא לאו שלמים כיטו אלא וצ"ל בשך

ללבוש. מלב הבא בזמן חג. אם בלח להקריב קרבנות מדיך. כרגל

שחטו לא ילין מן המזבח בעלות השחר : הא כל הפסגה יליע. בחמיה : עד

בבקר כתיב. היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר

מכאן אט למדין שמעלה כל הלילה אכריס ועודים של קרבנות שגשחו

היום אבל לא מעלות השחר ומעלה דפסלו בליה: ומאי כהר"ן הסליון.

גזרה טוה לרייסי גדולה היא : דכתיב מוצה מקבלה לא יליפנו. הלך רצו

בעל הבית שהיו בידו מעות הקדש ונתחפפו במעותיו ונתן בשוגג לשלח

ואמר לו קח לי מהם חלקו או טוה חס עשה שליחותו בעל הבית מעל

וזה כהר"ן שיש לתמוה ולומר וכי עליה זה חטא שהוליח מעות הקדש

ובעל הבית מחייב, קין וחומס והבייא חלס מעילות והרי ידוע לו

כלל הש"ס שאין עליה לדבר עבירה שיהא שולח מחייב על ידי שלוחו :

מעבילי יליפנו טעם פסח מפרומס. לכמה דברים נאמר בזהות כהנים

נאמר במעילה והתורה בשגגה מקריס ה' (ויקרא ט) ומאמר בזהותה ולא

תשאו עליו חטא (גמ' נמדר יח) מה חסם כמותו כמותו דכתיב כן תרימו

גם אחס (ש"ס) ואמר מר גם אחס לרבות שלוחים : נוצר בעל הבית

צ"י כרייתא היא גבי בזהות דמעילה והכי גרסינן לכהניא נוצר בעל

הבית שכן של הקדש עד שלא יגיע שליח אלל חטוי ולא נוצר שליח והולין

השליח חייב : שליח שניח מלי עבד. מה דבעל הבית פטור דכיון דמוכר

אין כהדי דטולא יתחיל ליה בשליחותיה דהאך ומתסחא ללו שלוחו הוא ומיהא שליח מלי עביד : מדי דהוא :

אשאר כל מוליאין מעות הקדש לחולין בשוגג שימעלו חף זה בשוגג

הולין דכיון שבעיל המשלח שליחותו הוא ליה חטוי מוליא : הוא מעל.

דכיון שמתנס לו הולין מוד הקדש לחולין : ונתבר לא מעל. בכל שעשה

הוא צה דהא ידידה היא ועליה חטאו מן הקדש ילמס (ויקרא ט) :

בגובר

הב"ח

למנוי אחמיה דחייב חסם ילין למעול משום טובת הגולה של שאלה דלמך כי מסיכ מוכח לעשות לה פס יכא פטור דודאי קוב סיה דלא יתחם מוכח לכן נראה לרבי :

[פ"ג ע"פ]

[ב"מ כ"ג ע"פ]

[קדושין כ"ג ע"פ]

[מכר ט"ז ע"פ]

[מכר ט"ז ע"פ]

[מכר ט"ז ע"פ]

[מכר ט"ז ע"פ]

[מכר ט"ז ע"פ]

[מכר ט"ז ע"פ]

[מכר ט"ז ע"פ]

[מכר ט"ז ע"פ]

ז' א מ"י פ"ב מלכות יסודי המורה כל יב ופ"ד ע"כ הל"ס י"א: ומה לא יזו כשחל כמו שצדקה שאל את ידו כהג"ח

ח ב ג מ"י פ"ב ע"כ ככל"ס י"ב:

(ט"ו) מוכרז' בח"ה

(י"ל גלגל) [שם ח"ה ח"ף טלפי החיות מל"ך ח"ק שנה וחמש עשרה מנין יבנה פ"ט]

(מסכתא וט"י כה"ה"ס נכרות פ"ה ס"י כ"ה)

(י"ל גלגל)

י"ח אמרין כה"ס דמ"ה נלמד' ונפק'

וע"י שמו"ת רב' פ"ט' ל' מעשה' ופ"ט' ופ"ט' ופ"ט' ופ"ט'

רבינו הננאל

עד כאן יש לך רשות לדבר מיין ויילך אמר. כ"כ בספר בן סירא במשלתא ספך אל תדרוש ובמכותא ס ס"ך אל ובמכותא ס ס"ך אל ואל הכל

ע"כ כה"ס ח"ה ח"ף טלפי החיות מל"ך ח"ק שנה וחמש עשרה מנין יבנה פ"ט

בבב' גו' - ונאר' עמיה ערה : במופלא מנך - במובל ומופלא מנך שלא רלה הק"ה לגלות לך : לחננו רשע - כבודלגל - עליו - לאון נקיה היא כלומר על עמנו ולא עליו : רגלי המו"ת - שובי פרסוהימן : קפפול - אסחור' שקורין קפלי"ח בלגלו : שוק - הוא על'ס הנאמר ע"ס (פ) הרגל : רכובי - תורה אור הוא על'ס היד' הקאון לזון יד' הוא על'ס הקולות הקאוע במתי'ס : בלש' פרק'ס - ראשי פרסיות שבה : על'ס דול' - ואיטו מיקל את ראלו : איכ' ולמרי ווא' שלבו דול' בקרבי - תרתי בעיני : ספרי קורב - כגון מעשה המרכבה וספר יצירה ומעשה בראשית והיא ברייש' : יוען וחכם מרשים ועבן לש' - לקטן מפרש לה : לא קפפ' - לא זקניו ובעיני לבו דואג : מעשה המרכבה ומעשה בראשית - ברייתות הן : ככשנו של על'ס - סתרו של על'ס כמו ריש' ככש' (חולין ד' ג') כדאי ככש' דרמנ'ס' למה לך (ברכות ד' י') ממני ילא ככשוין (מס' ד' ג') : מעשה עד וחמב' אל' בן אל'ס - ככר שטיט ער' וחמ'ר אל' בן אל'ס עמוד על רגליך : הן מן מעשה המרכבה - אם עד כאן עינים הרבה עיק' שטיט מקראות הללו סון "ואר' עיני' השמל וגו' כמראה הקט' וגו' (י) הם הקפידו עליהם תמי'ס מלרש'ס ט'ן מרברן ג'ור'ס שטיט ומראשו : מעט' - גרסי'ן ולא גרסי'ן ומי הוי מעשה המרכבה עד הכא : עד ואר' - ענין השמל ולא הוא כלל : עד בשמל - עד הדיבה הוא והיא כלל יצד'ס : עד ואר' עמ'ר גמרי'ן - כלומר הכי קאמר עד הי'ן מעשה המרכבה שנחת לדוש עד ואר' או עד השמל ומש'ס עד "ויחמ'ר'ן הן מעשה המרכבה ש'קפידו עלי'ן חכמים : עגו ספר יחוקאל - ש'ס כסופו דברים בקרבט'ס ססומין דברי תורה : גרבי שמו' - להלויק : והיה מבין בשמל - לדוש מוא :

*ניא אמר רבן יוחנן בן זכאי מה תשובה השיבו בת קול לאותו רשע בשעה שאמר אעלה על במתי עב אדמה לעליון יצתה בת קול ואמרה לו רשע בן רשע בן בנו של גמורד הרשע *שמרד (ה) כל העולם כולו עליו במלכות - כמה שנותניו של אדם *שבעים שנה שנאמר ימי שנותניו בהם והלא מן הארץ עד לרקיע מהלך חמש מאות שנה ועוביו של רשע מהלך חמש מאות שנה וכן בין כל רשע ורשע, למעלה מהן חיות הקדש (ג) רגלי החיות כנגד כולם קרסולי החיות כנגד כולן ושוקי החיות כנגד כולן ורכבי החיות כנגד כולן וירכי החיות כנגד כולן ראשי החיות כנגד כולן קרני החיות כנגד כולן ומעלה מהן כסא כבוד ורגלי כסא הכבוד כנגד כולן וכסא הכבוד כנגד כולן מלך אל חי וקים רם וגשאו שוכן עליהם ואתה אמרת אעלה על במתי עב אדמה לעליון אך אל שאול תנוד אל ירכתי ברגל ולא במרכבה ביוחד : תני רבי חייה אבאל מוסרין לו ראשי פרקים אמר רבי זורא אין מוסרין ראשי פרקים אלא לאב ביד ולכל מי שלבו דואג בקרבו איכא דאמר' והוא שלבו דואג בקרבו אמר רבי אמי אין מוסרין סתרי תורה אלא למי שיש בו חמשה דברים *שר חמשים וגשוא פנים ויועץ ודב'ס וקדו'ס ונבון ל'ש' ו' ואמר רבי אמי אין מוסרין דברי תורה לעובד כוכבים שנאמר *לא עשה בן כלל גוי ומשפטים בל ידעו'ם אל רבי יוחנן רבי אלעזר תא אנך'ם ר' א'ל לא קשאי ב'י קש נח נפשיה דרבי יוחנן, א"ל ר' א'ל תא ואגמך'ם במעשה מרכבה א"ל אי זכאי גמירתא מר' יוחנן רבך. רב יוסף היה גמיר מעשה המרכבה סבי דפומבדיתא הוא חנו במעשה בראשית אמרו ליה ליגמור לן מר מעשה מרכבה, אמר להו אנמרין לי מעשה בראשית (ג) בתר דאגמרו'ן אמרו ליה ליגמרו'ן מר במעשה מרכבה אמר להו תנינא כהו *דבש וחלב תחת לשונך ידברים המתקין מרבש וחלב יהו תחת לשונך ר' אבדו אמר מלכא *יבש'ם לברושך (ה) דברים שהן כבשונו של עולם יהיו תחת לבושך, אמרו ליה תנינן בתו עד *ויאמר אלי בן אדם אמר להו הן מעשה המרכבה מתניב' עד הי'ן מעשה המרכבה רבי אמר עד יוארא (ה) בחר'ר' יצחק אמר עד החשמל עד יוארא נגמרינן מכאן ואילך נאמר עד יוארא מסיני ראשי פרקים מכאן ואילך אם הוא חכם מבין מדעתו אין אי לא, ומי דרשינן בחשמל הוא והוא ינוקא דדרש בחשמל (ו) ונפקא נורא, ואילתיה : שאני ינוקא דלאו כמי זמניה אמר רב יהודה ברם *כבור אותו האיש לטוב והגנה בן חוקיה שמו וישלם הוא נגנו ספר יחוקאל שהיו דבריו סותרין דברי תורה מה עשה יתעלו לו *מאות גרבי שמון ומאות גרבי ודרש'ו תי' מעשה בתניוק אחר שהיה קורא בבית רבי בספר יחוקאל והיה מבין בחשמל ויצאה אש מחשמל ושרפתו וביקשו לנגנו ספר יחוקאל (ו) בן אמר להם תנינא בן חוקיה אם זה חכם (ה) חכמים הן מאי חשמל אמר רב יהודה חיות

סתי תורה אלא למי שיש בו חמשה דברים *שר חמשים וגשוא פנים ויועץ ודב'ס וקדו'ס ונבון ל'ש' ו' ואמר רבי אמי אין מוסרין דברי תורה לעובד כוכבים שנאמר *לא עשה בן כלל גוי ומשפטים בל ידעו'ם אל רבי יוחנן רבי אלעזר תא אנך'ם ר' א'ל לא קשאי ב'י קש נח נפשיה דרבי יוחנן, א"ל ר' א'ל תא ואגמך'ם במעשה מרכבה א"ל אי זכאי גמירתא מר' יוחנן רבך. רב יוסף היה גמיר מעשה המרכבה סבי דפומבדיתא הוא חנו במעשה בראשית אמרו ליה ליגמור לן מר מעשה מרכבה, אמר להו אנמרין לי מעשה בראשית (ג) בתר דאגמרו'ן אמרו ליה ליגמרו'ן מר במעשה מרכבה אמר להו תנינא כהו *דבש וחלב תחת לשונך ידברים המתקין מרבש וחלב יהו תחת לשונך ר' אבדו אמר מלכא *יבש'ם לברושך (ה) דברים שהן כבשונו של עולם יהיו תחת לבושך, אמרו ליה תנינן בתו עד *ויאמר אלי בן אדם אמר להו הן מעשה המרכבה מתניב' עד הי'ן מעשה המרכבה רבי אמר עד יוארא (ה) בחר'ר' יצחק אמר עד החשמל עד יוארא נגמרינן מכאן ואילך נאמר עד יוארא מסיני ראשי פרקים מכאן ואילך אם הוא חכם מבין מדעתו אין אי לא, ומי דרשינן בחשמל הוא והוא ינוקא דדרש בחשמל (ו) ונפקא נורא, ואילתיה : שאני ינוקא דלאו כמי זמניה אמר רב יהודה ברם *כבור אותו האיש לטוב והגנה בן חוקיה שמו וישלם הוא נגנו ספר יחוקאל שהיו דבריו סותרין דברי תורה מה עשה יתעלו לו *מאות גרבי שמון ומאות גרבי ודרש'ו תי' מעשה בתניוק אחר שהיה קורא בבית רבי בספר יחוקאל והיה מבין בחשמל ויצאה אש מחשמל ושרפתו וביקשו לנגנו ספר יחוקאל (ו) בן אמר להם תנינא בן חוקיה אם זה חכם (ה) חכמים הן מאי חשמל אמר רב יהודה חיות

תחוקר כמה שדורשי'תו התבונן אין לך עסק בנחתות הדברים שנאמר מהלך ח"ק שנה דברי קבלה הן : הלא תראה שהן מועתקין מתי ריב"ז שהיה בימי הבית ולא נאמר לו בדבר קטן ולא דבר גדול. אלא הכל קיבל בקבלת מרבו ומפורש לו דבר גדול מעשה המרכבה דבר קטן הוויית דבתי ורבא. ואין הדברים הללו באין משיקול חידת ואין צריך להשתכל בהן שהשתכל בהן בא בפרק דעת שאני אמאי לומר יש שם מן המל' סומנ'ת ואין לא מלא שהל' סומנ'תו הן שכלם שאין כה לומר כי קדם יצירת העולם היה הל' או מס'ס מלא או ריקס אלא אחר שנברא העולם נברא שמים וארץ ואין ידוע מה למעלה ומה למטה ולשיתך כענין רבתי'תו להחל' מה למטה ומה למעלה ומה למטה : יש בנביתו של הק"ה לעשות כה' : ולא במרכבה ביוחד תני ר' חייא מוסרין לומר ראשי פרקים שי' מוחזין לו ראשי דבריו והיא מבין פרש'תו : ה' ה' ה' כי כ' אלעזר דאמר ליה ר' יוחנן ריבה תא אנך'ם מעשה מרכבה א"ל אי קשאי כולור אמר איני בן חמשים שנה כן נח נפשיה דרבי יוחנן אמר ליה רבי אמי תא אנך'ם מעשה מרכבה א"ל אין מוסרין ל'ת לעובד כוכבים שנאמר מיני דבריו ליעקב הקי' מעשפסי ל'ישראל : אלא הוא דמל'ת עמו דרבי מעשה מרכבה כו' וקפ"ל כלישנא בתרא עד וארא ועד חובלי מסינין ראשי פרקים כראשון מי'ן ואילך לא מסינין אלא אם היה חכם מבין מדעתו שאני חשמל אמר רב יהודה חיות אם היה חכם מבין מדעתו שמו'תו פאי חשמל אמר רב יהודה חיות אם היה חכם מבין מדעתו שמו'תו פאי חשמל אמר רב יהודה חיות

(ה) ג'ס'ס הממיר לת כל שנה ומפורש לו דבר גדול מעשה המרכבה דבר קטן הוויית דבתי ורבא. ואין הדברים הללו באין משיקול חידת ואין צריך להשתכל בהן שהשתכל בהן בא בפרק דעת שאני אמאי לומר יש שם מן המל' סומנ'ת ואין לא מלא שהל' סומנ'תו הן שכלם שאין כה לומר כי קדם יצירת העולם היה הל' או מס'ס מלא או ריקס אלא אחר שנברא העולם נברא שמים וארץ ואין ידוע מה למעלה ומה למטה ולשיתך כענין רבתי'תו להחל' מה למטה ומה למעלה ומה למטה : יש בנביתו של הק"ה לעשות כה' : ולא במרכבה ביוחד תני ר' חייא מוסרין לומר ראשי פרקים שי' מוחזין לו ראשי דבריו והיא מבין פרש'תו : ה' ה' ה' כי כ' אלעזר דאמר ליה ר' יוחנן ריבה תא אנך'ם מעשה מרכבה א"ל אי קשאי כולור אמר איני בן חמשים שנה כן נח נפשיה דרבי יוחנן אמר ליה רבי אמי תא אנך'ם מעשה מרכבה א"ל אין מוסרין ל'ת לעובד כוכבים שנאמר מיני דבריו ליעקב הקי' מעשפסי ל'ישראל : אלא הוא דמל'ת עמו דרבי מעשה מרכבה כו' וקפ"ל כלישנא בתרא עד וארא ועד חובלי מסינין ראשי פרקים כראשון מי'ן ואילך לא מסינין אלא אם היה חכם מבין מדעתו שאני חשמל אמר רב יהודה חיות אם היה חכם מבין מדעתו שמו'תו פאי חשמל אמר רב יהודה חיות אם היה חכם מבין מדעתו שמו'תו פאי חשמל אמר רב יהודה חיות

תחוקר כמה שדורשי'תו התבונן אין לך עסק בנחתות הדברים שנאמר מהלך ח"ק שנה דברי קבלה הן : הלא תראה שהן מועתקין מתי ריב"ז שהיה בימי הבית ולא נאמר לו בדבר קטן ולא דבר גדול. אלא הכל קיבל בקבלת מרבו ומפורש לו דבר גדול מעשה המרכבה דבר קטן הוויית דבתי ורבא. ואין הדברים הללו באין משיקול חידת ואין צריך להשתכל בהן שהשתכל בהן בא בפרק דעת שאני אמאי לומר יש שם מן המל' סומנ'ת ואין לא מלא שהל' סומנ'תו הן שכלם שאין כה לומר כי קדם יצירת העולם היה הל' או מס'ס מלא או ריקס אלא אחר שנברא העולם נברא שמים וארץ ואין ידוע מה למעלה ומה למטה ולשיתך כענין רבתי'תו להחל' מה למטה ומה למעלה ומה למטה : יש בנביתו של הק"ה לעשות כה' : ולא במרכבה ביוחד תני ר' חייא מוסרין לומר ראשי פרקים שי' מוחזין לו ראשי דבריו והיא מבין פרש'תו : ה' ה' ה' כי כ' אלעזר דאמר ליה ר' יוחנן ריבה תא אנך'ם מעשה מרכבה א"ל אי קשאי כולור אמר איני בן חמשים שנה כן נח נפשיה דרבי יוחנן אמר ליה רבי אמי תא אנך'ם מעשה מרכבה א"ל אין מוסרין ל'ת לעובד כוכבים שנאמר מיני דבריו ליעקב הקי' מעשפסי ל'ישראל : אלא הוא דמל'ת עמו דרבי מעשה מרכבה כו' וקפ"ל כלישנא בתרא עד וארא ועד חובלי מסינין ראשי פרקים כראשון מי'ן ואילך לא מסינין אלא אם היה חכם מבין מדעתו שאני חשמל אמר רב יהודה חיות אם היה חכם מבין מדעתו שמו'תו פאי חשמל אמר רב יהודה חיות אם היה חכם מבין מדעתו שמו'תו פאי חשמל אמר רב יהודה חיות

גליון הש"ס ד"ס ורגלי וכו' שיטת הירושלמי שהוא ה"ס תל' : י"ל יואר' שאל תל' הן הוא בנחת'ס פ"ס'ס דנכרות : דנרות מר"ב : דנרות מר"ב : דנרות מר"ב : דנרות מר"ב

אם זה הקטן משה כל הפנים חכמים ונגדוים אין לומר כדלתי'ס' (ט"ל) שאני ינוקא דלאו כמי זמניה וינאל ע"כ מוכרז' כד"ה :

יס"ט

מ"ה

ס"ד

מ"ג

כ"ט

מ"ח

ט"ו

מ"ה

כ"ט

מ"ח

אין הורשין פרק שני חגיגה

טז

עין משפט
גר מצוה

מחיל דרש - מהיכן הבין מקום הפנינה שזמר שלל הל'ן סס א"כ
שלל טעה כמו שטעה אחר : דוגמא - דבר היכר העמוד לדוגמא
להראותו לומר כזה עשה לי ואין זה אלא דבר היכר אף כאלו מקומו
יכיר : ומה למטה - והרי אמר ומתחת זדושות שולם (דברים ג)
וחס שלל מי סבלן אל חס על כבוד תורה אור.

קוט לייטי עלה במערכת לא גרסינן
לה : כללו דוקק רגלי בשנייה ידניס יוחנן (י"א ואתא) מרבבות קרש" אות הוא
אומר בלבו א"ן השנינה כאלו וכדי כ"כ רבבה שלו ורבי אברו אמר "הגול מרבבה"
והארץ הרום רגלי : למקום שלל
מכירין ארבע - א"ן דעטו גסה עליו
ומתא יקל כח יצרו וגם אל יחטא א"ן
ארס טמן (ו) לב לפי שאלו חסיד מליטס
בנימניהם וכן בלבוש שמורים : למ"י
סיף ליה לנרניה - ובוטח על שאר
הנבט בפתח כליטו דוקק רגליס :
היכא דלא מני כייף ליה לנרניה -
טוב לו בלינעא מפרהסיה : ומכריכו
אל העם בשם המפורש - שהשנינה
קורה על קשרי אלבעותיהם : אל
החמיט ברע - האומר לך חטא :
ולל פתעטו בלחוף - לומר שמתחיל :
ועפ"ס חסוקה טח כמו כפיסין
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

[על ואתא]

[אורי' פלי' וכוונתן פלי' כחוסס פתא
החרי ססוק ולא
יכחו לעשרי' כאלו
בגדו זו]

ומציצאון רעי כבהמה

כל המסתכל בר' דברים רתוי לו שלא בא לעולם
כו : בשלמא מה למעלה מה למטה מה לאחור רתוי לא לא לפנים מה דהוה
הוה : ר' יוחנן ור'א דאמרי תרווייהו (א) משל למלך ב"ז שאמר לעבדיו בנו לי
פלטרין גדולין על האשפה, הלכו ובגו לו, ואין רצונו של מלך להוכיח שם
אשפה:בל שלא חס על כבוד קונו רתוי לו שלא בא לעולם:ומא' היא: א"ר אבא
אמר זה המסתכל בקשת רבי יוסף אמר זה העובר בעבירה בסתר (ג) מסתכל
בקשת דכתיב : ככמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם כן מראה הנגה
סביב הוא מראה דמות כבוד ה' רב יוסף אמר זה העובר בעבירה בסתר
כד' יצחק *דאמר רבי יצחק כל העובר בעבירה בסתר כאילו דוקק רגלי
שכינה שנא' כה אמר ה' השמים כסאי והארץ הרום רגלי איני (ד) ותאמר

ר' אלעאי הוקן אם רואה אדם שיצרו מחנבר עליו ילך למקום שאין מכירין
אותו וילבש שחרצין ויתעמם שחרצין ויעשה מה שלבנו חפץ ואל יחלל שם
עצמם בפרהסיא! לא קשיא הא דמצי כייף ליה ליצירה הא דלא מצי כייף
ליצירה.דרש ר' יהודה ברבי, נחמני מתורגמניה דריש לקיש כל המסתכל
בנ' דברים עיניו כהות בקשת ובנשיא יזככהנים :בקשת דכתיב כמראה
הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם היא מראה דמות כבוד ה' בנשיא
דכתיב :ונתח מוחרך עליו(ה)המסתכלבכהניםבזמן שבהמ"ק קיים שהיו עומדין
על דוכן ומברכין את ישראל בשם המפורש.דרש ר' יהודה ברבי נחמני
מתורגמניה דריש לקיש מאי דכתיב :אל תאמינו ברע אל חבטורו באלוף
אם יאמר לך יצר הרע חמוץ ויהי מוחל (ו) אל תאמן (שנא) אל חאמאן ברע
ואין רע אלא יצר הרע שנאמר כי יצר לב האדם רע ואין אלוף אלא הקב"ה
שנאמר :אלוף נעורי אתה* (ז) שמא תאמר מי מעיד ב"אבני ביתו וקורות
ביתו של אדם הם מעידין בו שנאמר כי אבן מקיר תועק וכפים מעץ
יעננה (ח)והכ"ה נשמרו של אדם מעידה בו שנאמר :משכבת חיקך שמוך
פחדו פ"ך :אי זו היא דבר ששוכבת בחיקך של אדם הוי אומר זו נשמה
היא (י)אמר שני מלאכי השרת המלוין אותו הן מעידין בו שנאמר כי
מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך (י"א)אברו של אדם מעידין
בו שנאמר :אתם עדי נאם ה' ואני אל :מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלא למאן יוסף בן יוחנן אומר לשמך,היושע בן פרחיה אומר שלא
לשמך :יהודה בן מבאי אומר שלא לשמך שמעון בן שטח אומר לשמך
אומר לשמך,הלל בן שמעון לא נחלקו יצא מעמם נגמס ויחסי

ההוא (ב) חספ עני : כמו כפיסין
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

ההוא (ב) חספ עני : כמו כפיסין
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

ההוא (ב) חספ עני : כמו כפיסין
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

כבני אדם - הוא מני למחשב ימים ומולין רישו כבני אדם
כלקמן גבי דמני לבהמה וליכא למימר דהוי ככלל הגי
ואף לקמן לא הוה חסיד ליה אלא משום דבני (ה) חסידיו שלשה דומין
לבהמה. הרי"ר הלחמן : ויעשה

למנוח לו לאדם שעשה חפצו בסתר
ולא בפריהסיה ולא ככ"ר דליה
פ"ק דקדושין (דף מ' וס'א) דפירש
דמ"ז שהיה מחיר לעשות עבירה
אלא קאמר ילבט שמורים וילך
למקום אחר דלביטא שמורים
ואכסותם ומכריכו לגו ולא יצא ליה
עבירה ויכול לעשות מעשיו מה
שגבו חפץ דודאי א"ן יצרו מחנבר
ועלו וסוגיא דשמעה א"ני משמע
כדכריז הכא וכריש פרק בתרא
למועד קטן (דף ז' וס')

בבהנים זמן עבד המוקדש
קיים - מחלו קשה
ועל פרש"י דפ"ג דמגילה (דף כ"ד)
ע"ל היא דמנן ק"דיו שהקנינו לא
ישא כפיו ופי' מקום שהעם מסתכלין
בו ומכריכו לח חס המסתכל בכהנים
בשעה שנטאין כפיהן עיניו כמות
והא ליטא דמסקין דוקא בזמן שבים
המקדש קיים וחילו הסם בגבולים
דמקדשי מינה בנמרח מההיא דהוא
בשיבטוסייה דרב האט (א) והוא פריס
וגרסה לפרש דאף בגבולין מיתסר
משום היסא הדעת והכי ליטא
בירושלמי דהסם א"ר יוסי הא אמרה
שאסור להסתכל בכהנים בשעה שהם
מכריכו לח חס א"ר חני גלוס
אמר אלא משום היסא אלא מסתכל
ולא מסתכל דעסוי :

יוסי בן יעזר ב' - בירושלמי אמר
בראשונה לא היה מחלוקת
אלא על הסמיכה בלבד ועמדו
שמאי והלל ועשו ד' משרבו תלמידי
שמאי והלל שלא שמאו כל טורכן רבו
מחלוקות בישאל ומחלקו לב' כימות
ויש לעמוה הכי מחלקו כבר בימי
שחול על מלה ופרופס (כספריו טו)
ומתא כיון דשחול ובימי דהו ינו כברי
דעסו אמלוה ולא היה אדם חולק
עליו רק לפי סברת דוד לא מתקיי
מחלוקת ומה שאמר בירושלמי ועמדו
שמאי והלל ועשו ל' לא מלנו כפ"ק
דשבת (דף י"ד) רק שלשה דברים
שמחלקו בהן :

שנים מוגזת האתרוגים שאמרו
למקום (ב) נשואים הוו. ואלו
התמה על הא דחסידי שמאי מקמי
הלל והלל נשיא לביע אידא למימר
בהיות כי ג' מוגזת הראשונים אשר
אמרו שלל למען היו נשואים ושמאי
סבר כסווייה נקט ליה בראשונה
ואבז דנקט ליה הכא בראשונה
חסידי ליה בכל מקום שמאי מקמי
הלל והכא ליה למעשה לפי סכסכס
במקום מנחם דחסידי אחר הלל
וא"כ אב ב"ד היה וכן שמאי נמי הכי :

לשמך יוסי בן יוחנן אומר לשמך,היושע בן פרחיה אומר שלא
לשמך :יהודה בן מבאי אומר שלא לשמך שמעון בן שטח אומר לשמך
אומר לשמך,הלל בן שמעון לא נחלקו יצא מעמם נגמס ויחסי

ההוא (ב) חספ עני : כמו כפיסין
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

עין משפט
גר מצוה

רבינו הנגאל
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

רבינו הנגאל
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

רבינו הנגאל
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

רבינו הנגאל
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

רבינו הנגאל
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

רבינו הנגאל
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

רבינו הנגאל
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

רבינו הנגאל
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

עין משפט
גר מצוה

רבינו הנגאל
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

רבינו הנגאל
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

רבינו הנגאל
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

רבינו הנגאל
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

רבינו הנגאל
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

רבינו הנגאל
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

רבינו הנגאל
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

רבינו הנגאל
בבבא בתרא (דף ג) : חספ עני -
הוא מעיד כעלמא בכל טעמי שאוכיח
כפיו : מתני' יוסי בן יעזר אומר
שלל למען - ב"י וזו היא מחלוקת
לאסוה שהיתה בחכמי ישראל : יאסע
בן פרמוס - טול דור אחר דור : ולא
מעמם - בנמרח מפרש להיך ינא :
נגמס שמאי - ליהוה אב ב"ד חתהו :
הראשונים

אין דורשין פרק שני חגיגה

כד א מ"י פ"ט ס"ט
מקולות כלכל י
מנע עין נחמ
מה ב מ"י ס"ט כ"ז
מנע עין
כד א מ"י פ"ט ס"ט
מקולות כלכל י
מנע עין נחמ
מה ב מ"י ס"ט כ"ז
מנע עין
כד א מ"י פ"ט ס"ט
מקולות כלכל י
מנע עין נחמ
מה ב מ"י ס"ט כ"ז
מנע עין

לאן למעשר בני כוונה וכו' בתרומה: הכי גרסין מה כלים ולא מיטווי אף אדם נמי ללא מיטווי: מבלעג. שטופה ויורדה מקוקס גבוה ויש בה ארבעים כאה והטובל בה לא עלתה לו טבילה משום דמקוקס קטפרס הוא מקוקס זקוף יותר מדלי ומו' כאה שבו אינן במקוקס אחד ותקן הגעוק והקטפרס אינו חיבור (ספרות פ"ה מ"ט) והאף חס אינו קטפרס נמי אין טובלין בו לפי שאין מי גשמים מטוהרין דרך זמילתו עד שיהו נקוין דרך אשכזרן דהניא בתי"כ חי מה מעיין מטוהר בזמילתו אף מקוקס מטוהר בזמילתו ת"ל אך מעיין זכור מקוקס מים יהיה טוהר (ויקרא י"ה) המעיין מטוהר בזמילתו והמקוקס באשכזרן רובינו האי גרים הרדליים: רבאנן. אחד מראשי הגל כסאה מגיע לארץ: רבנן. אמרנו שכל גל שטוהר בחיור כמין כיפה ואם הוסיף כלים למעלה והטבילן בכיפה אינו טבילה כדמפרש ואלי: שאין מטבילין בחיור. שלא אחרים טוהר מקוקס של חיור לטבילה: ידו טוהרות. אע"פ שלא נהבון: נפירות אע"פ בני יומן. דבעינן גבי הכשר יומן דומיא דכי יתן הניחא ליה: ואם טבילן שוורחו ידו. נהבון לטוול פירות הכי הוא בני יומן ומקבלין טומאה מעשיו וכיון דנתקון להדיא ידו גלי דעתיה דניחא ליה בזה כפינה שעל ידיה הדיא ידו: הוסיף אע"פ. אם נפסון הוא דהיא טבילה לחלוץ: טביל. ואלא ויחן כמים: מחזיק עלמו. כטבילה שטביל כבר לכל מה שיראה: מחי ללא אינו מחזיק כלל. כלומר בין שהחזיק עלמו בשעת טבילה בדבר קל בין שלא החזיק עלמו כלום שוב אינו מחזיק: אם לא החזיק: גשום דבר, שטביל סתם. מחזיק לכל מה שיראה, אבל אם החזיק לקל אינו מחזיק לתומר דהא אינטיק ליה לדבר קל: מלא. מחזיק שודט כמים חשיב ליה כחמיל טבילה ואע"פ שהחזיק מחזיק: והשני מלא. שחיי חסר הכי שער במים שגל הראשון: מחלוקת דרבי יהודה ורבנן כשהיה טבילתו בשביל אחת ממעלות של חכמים כגון החזק והמוחזק כפוסים שגריכן טבילה לקודש ואינו טמא טומאה לחיוביתא כהיה קאמר רבי יהודה דמחיי ליה רבניו של ראשון ענשית במים דלאמרין גוד אחים מים שגילו כלינו כן במקוקס: והשני רבי פדס. דלוקי לעיל הא דעודיה רבי יהודה ולא כרבנן אלא רבנן אפי' לגבי מעלות לא מחיי שיעריה דהא זמיק דלמר 'החזיק לקל אסור לחומר' מעלות נינהו: איכא דלמרי ס' . הכא גרסי' 'ופליגא דר' פדת' דליתו לרב כחמן הא דעודיהו החזיק לקל החזיק לתומר דכדי הכל הוא דהא לא פליג רבנן טבילה דר' אלא ממעלות דלאמריהו לטבירה: לערוב. שטוין בו זבד ושטוין כמין מולג קטן מאל: ברבשו של רבאנן. שטוין במים: גממות. גומות כנחל טפילי הרים שקורין וולר"א בלע"ז וכן נחל

מולין לא מקולות פ"ט מ"ז

מולין לא מקולות פ"ט מ"ז

הנהרות הב"ח

(א) בני אהרן עולה כהן מניח וכו' מקולות פ"ט מ"ז

מקולות פ"ט מ"ז

הנהרות הגר"א

(א) בני אהרן עולה כהן מניח וכו' מקולות פ"ט מ"ז

באן למעשר ומנא חימרא דתולין לא בעו כוונה:

ונפל על האדם ועל הכלים שהורין קחגי אדם דומיא דכלים מה כלים דלא מכווני אף אדם דלא מבויין, וממאי, דלמא ביושב ומצפה אימתי יתלש דבר עסקינן, וכלים דומיא דאדם מה אדם הגל כוונה אף כלים דמבוין להו, וכי חימא ביושב ומצפה מאי למימרא, סלקא דעתך דאמינא ליגזור דלמא אתי למיטבל בתרדליית של גשמים אינן גגזור ראשין אמו כיפין קמ"ל דלא גורנין [מנא חימרא דלא מטבילין בכיפין דחניא *מטבילין בראשין ואין מטבילין בכיפין לפי שאין מטבילין באויר] אלא מהא דתנא

פירות שנפלו לתוך אמת המים ופשט מ"י שידיו ממאות' ונמלן ידיו מהורות ופירות אינן בכי יותן ואם בשביל שידיו ידיו מהורות והפירות דרי הן בכי יותן איניבית רבה לרב

נחמן המובל לתולין החזק לחולין אסור למעשר החזק אי, לא החזק לא: ה"ק אע"פ שהחזק לחולין אסור למעשר אחיבה יטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

נגזור אמו חרדליית פריש"י שזרדת מהר גבוה ויש בה מ' סאה ולא עלתה שם טבילה דקטפרס אינו חיבור והר"י פ"י וכן כוונת כזמה פירושם של רש"י לפסול מטעם דלין מקוקס מטוהר בזמילתו אלא באשכזרן כדפריש"י שזרדת מהר גבוה ויש בה מ' סאה עטס ראשון עיקר מדגורין בגל שלים דחי משום זמילה (ג) אז בשל ים מהני חי לא מוקמינן לה כר' [מאריך] דלמר במס' מקולות (ד"ה מ"ד) כל הימים במקוקס והיה קשה לגמרי מאי קאמר משום חרדליית של מי גשמים הא בשל ים נמי לא מהני כדחנן ב"ה אומרים אין מטבילין בחרדליית ומשונע דככל חרדליית מיירי מולא החזק ליה כדפריש"י גשמים ולפי' ראשון ניחא ומיאו אכתי יש להקשות דקטפרס הוא חיבור לענין מקולות כדפריש"י ר"י ואם כן למה לא מהני ואי הוה טעמא משום זמילה יתכן טפי:

לא כאלו לא טביל למעשר. ורבותא דמתני' משום חולין הייא דמהניא אף בלא כוונה דחי משום מעשר אף כי החזק לחולין קטי רישא דלא מהני גר"י אלחנן ועוד ו"ל דחי משום רישא הייפי אונגר דטפי עדיף לא החזק כלל למעשר מהחזק לחולין דהא עקר דעמו לגמרי ממעשר:

מבר' ועלה ס"י ועודט לח ובכמה ספרים כתיב כדפריש"י לה:

רבי יהודה אומר מאיר היה אומר מטבילין בעליונה. ל"ג רש"י

מכלל דר"י פ"י והכי פירש מטבילין בעליונה מטעם גוד חזיק וכו"ש גוד חזיק ביה.

מטבילין בראשין אע"פ דלא גורנין ראשין אסור למעשר אלא מהא דתנא פירות שנפלו לתוך אמת המים ופשט מ"י שידיו ממאות' ונמלן ידיו מהורות ופירות אינן בכי יותן ואם בשביל שידיו ידיו מהורות והפירות דרי הן בכי יותן איניבית רבה לרב

נחמן המובל לתולין החזק לחולין אסור למעשר החזק אי, לא החזק לא: ה"ק אע"פ שהחזק לחולין אסור למעשר אחיבה יטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

מאיר

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אם מטבל ולא החזק כאילו לא מטביל מאי לאו כאילו לא מטבל כלל: כלל, כאילו לא מטבל למעשר אבל מטבל לחולין, הוא סבר דרי קא מדחי ליה, נפק דק ואשכח דחניא מטבל ולא החזק אסור למעשר ומותר לחולין

אין דורשין פרק שני חנוכה

נר א מיי פ"ג מ"ב
ממתי פ"ג ט"ז
מ"ב

ב הכל נמיי פ"ג
מ"ב אבות הומויות
מ"ב א ע"ד מ"ב
ומה"י י"ד ע"ד מ"ב

והתניא וכו' - אלמא אדם משמר מה שצדו חכמו וכפי' בתרא
דע"י (דף ס"ט) פרס"י גבי מאי שנה רישא ומאי שנה
סיפא דהא (ב) חזי ליה דנגע דקתני טעונין טהרות והכי לא בחביות
מיירי שיהו סתומות חלל בלובלן מיירי בלא חביות אך קשה להר"י

אלחנן לוקמי בחביות ולא תקשה ליה
ועוד דהכא כי אקשי ור"ל שאדם
משמר מה שצדו חכמו והכי מלי
משמר ליה כיון דליטו בחביות ותו
למה לי נהטלמו עיניו מהם לטמאותם
תיפוק ליה שהוא טעג בהם ועוד
אפי' בלא סיפא נמי תיקשי ליה מי"ע
דרישא ופי' ה"ל דהכא בחביות מיירי
ואמנם פתומות הן דלי סתומות לא
יעמאו בהטלמת טין (ב) ועוד לא היה
נוכח לאוקמי רישא במטרה לכך
כיון שלא הודיעו שהוא מפליג ומיהו
זה י'ס לרחות דלנב דמוקי ליה הכא
משום שטיחא דשני' ליה אוקמי' גם
ההם בע"ז ופר"ך מינה מכה ההיא
דהכא דלי לא תימא הכי אלא אקשי
ליה מסבארה כי י'ס לחוש שהוא נגע
פריך מ"ש רישא משום מה שצדו
חבירו כ"י אכתי תיקשי ליה לחוש
שמה יגע בהם אלא ודאי מסבארה
לא קשיא דלא נגעו דמרתחי כיון
שלא הודיעו שהוא מפליג ומיהו
הוה מלי לאקשיי ולטעמך רישא
גופא לחוש שמה נגע וכן בכמה
דוכתי ולא פריך ליה :

מאי שנה רישא ומאי שנה סיפא
א"ר יצחק במטרה לכך
חמרו ופועליו לכך - כך כתוב
בספרים ויש פי' כחוב ולא גרסינן
ליה אך צפי' שלפני מלאחי כתוב
פירוש לעולם אין אדם משמר מה
שצדו חבירו וכי ימאח מאי שנה רישא
במטרה חמרו ופועליו לכך ולפיכך
מרתח וצפי' יאנים כתוב וכן פי' מורי

דהי כמו ולטעמך כלומר דאמכותה מרישא דאדם משמר תיקשי
לסיפא והיינו מאי שנה רישא ומאי שנה סיפא דאי אדם משמר
סיפא אמאי לא אלא במטרה לכך :

בבא

לחס דרך עקלתון . ואפי' בעינין שימארה לכך כדי שיהו
מרתחים יגעו ב' (ג) ולאו"ל היה לא מירחתי האיל ומסרין
להם הסבירות ומחזיקים עמם כטוהרים ואפי' מזהירין אותן שלא
ליגע סברי דלא קפדי דאך אכל בנכרי כגו בדרך עקלתון לחוד
דלעולם יודע הוא שמקפיד על מגע ומרתח :

הדרן עלך אין דורשין

חומר בקדש י"ח מעלות חשיב לרבא ולרבי אילא י' מעלות והיה
קשה להר"י אלחנן ליהני הדיא דלעיל (דף י"ח) נטולין
לידים לחולין ולתרומה ולקדש מטבילין טבל והאוחז לתרומה לא
האוחז לקדש ונראה לעזרי דלא קא חשיב במתני' אלא היכא דאיכא דררא דעומאה קלח ואפי' בכתרייתא נמי אכל קך ליכא כלל דררא
דעומאה (י) והכי נמי בצ"ק דגדה (דף י"ח) לא חשיב מעט לעת שבגדה משום דליכא דררא דעומאה ובגדי אובלי תרומה מדרם לקדש
איכא דררא דעומאה אף דאורייתא שמה יצבה עליהן אשתו נדה : **הגוישא** את המדרם - מנעל של זב טשא את התרומה (ח) ובגד
שלא יגע בה רק טשא את החביות וכי תניא בתורה כהנים הטשא את המדרם מטמא שנים ופוסל אחד פי' מטמא שנים ופוסל אחד
דהיה אב הטומאה ועושה ראשון ושני בחולין ופוסל בתרומה ההם בנגוע בה ועל מה שפרש"י טשא מדרם שטשא את התרומה בחביות
ואיטו נוגע באיורה וקשה לפירושו דחשיב ליה להאי נטשא אב הטומאה לטמא כלי כמו זב וא"ל לטמא האי חביות ותרומה שכתוב
בהיטב מי לא תניא משכב ומושב בקך מאזנים ואוכלין ומסוקין בקך שניה הכריע המשכב טימא האוכלין ועוד תניא בהי"ט הנוגע
במשכבו יכבש בגדיו (ויקרא טו) אין לי אלא בגדים שמה לנבש בגדים אחרים מגולן ח"ל (ג) בגדו א"ל מה ח"ל בגדיו לפיכך פי' לפרט
אדם וכלי חרס אלמא דנטשא המדרם לא יטמא כלי אפי' בעת נטשו את המדרם אלא ודאי אפי' יגע באיורה אין לחוש :

לא

במדת התרומה מדת הקדש - לפי שמפרש ב' כרבה ריבים ביעייהם נקטו האי' לישנא : **הבבלי** מלך מה שכתובו - הקשה הרב רבי
אפרים דבפ"ק דחולין (דף כ"ד) וחס' דרשינן מכל אשר בחביתו יטמא לימד על כלי חרס שאפי' מלא חרדל טמא ומלא ליה דטעמא הכי
דלמא ההם מטעמא דלירוק וסירך הר"י דלא מליט לירוק לחולין* :

בלים

הנגמרים וכו' - חומר הר"י אלחנן דלכהי נקט עגמרים ולא נעשים משום דאין רגילות לשומרים - בטרהה בזמן עשייתן עד
עת גומרם לפי שאין מקבלין טומאה עדיין אבל כי נגמרו שמקבלין טומאה טעמין לב (י) לכן לשומרים בטרהה :
האונן

והתניא שהיו חמרו ופועליו טעונין
טהרות אפי' שהפליג מהן יותר ממיל
מדת התרומה ואם אמר להם לכו ואני אבוא
אחריכם כיון שנתעלמו עיניו מהן מהרבותיו
ממאותו (מאי) שנה רישא ומאי שנה סיפא
א"ר יצחק נפחא רישא במטרה חמרו
ופועליו לכך , אי הכי סיפא נמי? אין ע"ה
מקפיד על מגע חביות , אי הכי רישא נמי?
בבא להם דרך עקלתון , אי הכי סיפא נמי?
כיון דאמר להו "לכו ואני אבוא אחריכם"
מיסבך סמכא דעתייתו :

הדרן עלך אין דורשין

חומר בקדש מבתרומה שמתבילין בלים
בתוך בלים לתרומה אבל לא
לקדש , אחרים ויחך ובית הצביטה בתרומה
אבל לא בקדש , הנושא את המדרם נושא את
התרומה אבל לא את הקדש , בגדי אוכלי
תרומה מדרם לקדש לא במדת הקדש מרת
התרומה : **שלבקדש** מחיר ומגבד ומטביל ואור"כ
קושר ובתרומה קושר ואור"כ ומטביל , בלים
הנגמרים בטרהה צריכין מטבילה לקדש אבל
לא לתרומה : **הכללי** מצרפתה שבתוכו בקדש
אבל לא לתרומה , הרביעי בקדש פוסל
והשלישי בתרומה , ובתרומה אם נטמאת
אות מידיו חבירתה מהורה ובקדש מטביל
שתיהן שהיה מטמא , את חבירתה בקדש
אבל לא בתרומה , אוכלין אוכלים נגובין
בידים מסואבות בתרומה אבל לא בקדש ,
האונן

הדרן עלך אין דורשין

דמי להליה הוא : ובתרומה - אם רעה לקשרו קושר ואור"כ
מטביל : **בלים הנגמרים בטרהה** - שנהה בהן משכחו סמוך לעמרן
שראוין לקבל טומאה : **לריבין פבילה לקדש** - ובגמרא , מפרש
טעמא : **הכללי מלך את מה שכתוב** - (י) ואוכלים חסות"ל ארבה
בכלי אחד ונגע טמא בחדת מן הכלי מלרפן להיות טען
חסיכה אחת ונטמאו טען : **אבל** לא לתרומה - אלא אחת
שנגע בה היא ראשון והנגועת בה היא שניה והנגועת
בשניה שלישית והשאר טהרות : **פסול** - ואיטו פוסל עוד
אחר : **אם נטמאת אחת מידיו** - בטומאה דרבין שאינה
מטמאה אלא ידיים ולא את הגוף : **עבדין** - שהיו נגובין מימיהן
שלא הוכשרו לטומאה מעולם : **בדיים מסואבות** - שניות לתרומה דכיון
דלא הוכשרה לא מיפסלה : **אבל** לא לקדש - בגמ' מפרש טעמא :
האונן

חומר

במדת התרומה מדת הקדש - לפי שמפרש ב' כרבה ריבים ביעייהם נקטו האי' לישנא : **הבבלי** מלך מה שכתובו - הקשה הרב רבי
אפרים דבפ"ק דחולין (דף כ"ד) וחס' דרשינן מכל אשר בחביתו יטמא לימד על כלי חרס שאפי' מלא חרדל טמא ומלא ליה דטעמא הכי
דלמא ההם מטעמא דלירוק וסירך הר"י דלא מליט לירוק לחולין* :

בלים

הנגמרים וכו' - חומר הר"י אלחנן דלכהי נקט עגמרים ולא נעשים משום דאין רגילות לשומרים - בטרהה בזמן עשייתן עד
עת גומרם לפי שאין מקבלין טומאה עדיין אבל כי נגמרו שמקבלין טומאה טעמין לב (י) לכן לשומרים בטרהה :
האונן

חמרו ופועליו - עמי הארץ : **טעונין טהרות** - כגון יין בחביות של
חרס והן אינן טעונין בחוכן וכלי חרס אינו מיטמא מנו :
טברופו טהרות - ואין חוששין שהוא נגעו דכיון דלא הודיען שהוא
מפליג כל שטמא סברי השתא אחי' אלמא אדם משמר מה שצדו
חמרו : מאי שנה רישא ומאי שנה

סיפא - לא גרסי' ליה ולי גרסי' הכי
פירושו ולי ס"ד אין אדם משמר מה
שצדו חמרו מאי שנה רישא ומאי שנה
סיפא : א"ר יצחק במטרה חמרו
ופועליו לכך - לעולם אין אדם משמר
מה שצדו חמרו והכי אין לריבין
שימור דאי נמי נגעו לא איכפת להו
דכשהכילו נקט עסקינן : **בבא** לכן
דכך עקלתון כשיכול לנבש להם פתוחים
דכך עקלתון שלא יביט הלך
לחלי מיניה :

הדרן עלך אין דורשין

חומר בקדש מבתרומה כ"י *
שמתבילים כלי בתוך כלי
שניהם (ד) טומאים : **אבל** לא לקדש -
בגמרא מפרש טעמא : **אחרים** ויחך
ובית הצביטה לתרומה - כלי הארץ
להשתמש בטמא ומחמרו וזית
צביטתו כל תשמיש והשמים שבו
משוב בלי - בפני עצמו לענין תרומה
שלא נטמא זה לא נטמא זה ובטומאות
דרבין קאמר דמפרש בגמ' : **אבל**
לא לקדש - שאם נטמא אחד מהן
טען טמא לקדש : **השטח** את המדרם -
מנעל של זב : **טשא** את התרומה -
בחביות (ה) שאיטו נוגע באיורה **אבל** לא
את הקדש - בגמרא מפרש טעמא :
לא במדת הקדש - בחלינה טבילותיו
מדת התרומה : **שקדש** - אם יש
בגד טמא ובה להפסילו **אם קשור**
הוא מחיר את קשרו **משום דרמי**
למליצה : **ומנעב** - אם לא הוא מנעב
חלה ואח"כ מטבילו וכל זה משום

הדרן עלך אין דורשין

דמי להליה הוא : ובתרומה - אם רעה לקשרו קושר ואור"כ
מטביל : **בלים הנגמרים בטרהה** - שנהה בהן משכחו סמוך לעמרן
שראוין לקבל טומאה : **לריבין פבילה לקדש** - ובגמרא , מפרש
טעמא : **הכללי מלך את מה שכתוב** - (י) ואוכלים חסות"ל ארבה
בכלי אחד ונגע טמא בחדת מן הכלי מלרפן להיות טען
חסיכה אחת ונטמאו טען : **אבל** לא לתרומה - אלא אחת
שנגע בה היא ראשון והנגועת בה היא שניה והנגועת
בשניה שלישית והשאר טהרות : **פסול** - ואיטו פוסל עוד
אחר : **אם נטמאת אחת מידיו** - בטומאה דרבין שאינה
מטמאה אלא ידיים ולא את הגוף : **עבדין** - שהיו נגובין מימיהן
שלא הוכשרו לטומאה מעולם : **בדיים מסואבות** - שניות לתרומה דכיון
דלא הוכשרה לא מיפסלה : **אבל** לא לקדש - בגמ' מפרש טעמא :
האונן

חומר

במדת התרומה מדת הקדש - לפי שמפרש ב' כרבה ריבים ביעייהם נקטו האי' לישנא : **הבבלי** מלך מה שכתובו - הקשה הרב רבי
אפרים דבפ"ק דחולין (דף כ"ד) וחס' דרשינן מכל אשר בחביתו יטמא לימד על כלי חרס שאפי' מלא חרדל טמא ומלא ליה דטעמא הכי
דלמא ההם מטעמא דלירוק וסירך הר"י דלא מליט לירוק לחולין* :

בלים

הנגמרים וכו' - חומר הר"י אלחנן דלכהי נקט עגמרים ולא נעשים משום דאין רגילות לשומרים - בטרהה בזמן עשייתן עד
עת גומרם לפי שאין מקבלין טומאה עדיין אבל כי נגמרו שמקבלין טומאה טעמין לב (י) לכן לשומרים בטרהה :
האונן

חומר

במדת התרומה מדת הקדש - לפי שמפרש ב' כרבה ריבים ביעייהם נקטו האי' לישנא : **הבבלי** מלך מה שכתובו - הקשה הרב רבי
אפרים דבפ"ק דחולין (דף כ"ד) וחס' דרשינן מכל אשר בחביתו יטמא לימד על כלי חרס שאפי' מלא חרדל טמא ומלא ליה דטעמא הכי
דלמא ההם מטעמא דלירוק וסירך הר"י דלא מליט לירוק לחולין* :

בלים

הנגמרים וכו' - חומר הר"י אלחנן דלכהי נקט עגמרים ולא נעשים משום דאין רגילות לשומרים - בטרהה בזמן עשייתן עד
עת גומרם לפי שאין מקבלין טומאה עדיין אבל כי נגמרו שמקבלין טומאה טעמין לב (י) לכן לשומרים בטרהה :
האונן

[תוספתא
דמסכת פ"ג
ע"ז ס"ט, ע"ז

[מסכת י"ט
מנחות כ"ד]

[עין תוספתא
חולין כ"ד :
ד"ס מסות]

חומר בקודש פרק שלישי חגיגה

כא

רכינו הנגדר

האונן

ומחוסר כפורים לריבין טבילה לקדש אכל לא לתרומה. משמע לישא טבילה (ה) אכל הערב שמש לא כדרייק לקמן (דף טז).
 בכלים הגמורים והכי נמי משמע בזמנים בריש טבול יום (דף טז). דקא דרייק על כך משנה היכי דמי אי דלחסו דעתיה
 מעמא שרין טמא מעילה הוה אס כן משמע. דלא הערב שמש זמני וגם רש"י פי' כן התם דלא בעי הערב שמש והא דתנן התם טבול יום
 ומחוסר כפורים אינן חולקין בקדשים לאכול לערב משמע דמחוסר כפורים בעי הערב שמש איכא למימר משום טבול יום נקטיה אכל

האונן ומחוסר כפורים צריבין טבילה לקדש
אבל לא לתרומה: גמ' בקדש מיט לא יא
אילא מפני שכבירו של כלי חוצין והא
מל"פא משום חציצה, רישא לא משום

חציצה דתני סיפא ולא כמדת הקדש מדה
התרומה שבקדש מותר ומגניב ומטביל ואחר
כך קושר ובתרומה קושר ואחר כך מטביל

רישא וטפא משום חציצה וצריבא דא
אשמעינן רישא הוה אמינא היינו מעמא
דלקדש לא משום כבירו של כלי דאיכא אבל
סיפא דליבא כבירו של כלי אימא לקדש נמי
לא הוה חציצה ואי אשמעינן סיפא הוה
אמינא היינו מעמא דלקדש לא משום
דקימרא

האונן. שלא נעמא במתו: והמתוסר
 כפורים. כגון זב שטבל ליום שביעי
 לספירתו והעריב שמשו ולמחרת הוא
 קרוי מחוסר כפורים שעדיין נגמר
 טהרתו הלוי בקרבנו: לריבין
 טבילה. לאחר שהביא קרבנו אס רצה
 לאכול קדש ובגמרא מפרש טעמא:
 גמ' שכבירו של כלי חוצין. כבירו
 של כלי הפנימי המכביר על החיצון
 שהוא מונח בכורו חוצין בפני המים
 ואין טבילה עולה לא לזה ולא לזה
 ולקמן (דף כג). פירך אי הכי
 אפילו תרומה נמי: ובה משפ"א.
 דמעלה אחרייתו דחשיב כסיפא
 הוה טעמא משום חציצה רישא לאו
 משום חציצה דארי טעמא דתרוייהו

ואמרינן מ"ס דמתניין
 א"ר אילא משום חציצה
 פי' הישנין שמה כבירו
 של כלי שבו בקרקעית
 הכלי החיצון ואין פליאה
 על זה. וה"ל ר"ל
 דהיישנין כולי האי
 לקדש אבל לר"ז לא
 הישנין כולי האי
 ומקשינן אי שני ר"ס
 חציצה הא קתני לה
 לקמן מדה הקדש מותר
 מטביל ומ"ג ב"ב ט'
 ופרקינן לעילא רישא
 וסיפא משום חציצה
 ואצטריך לתרוייהו דאי
 תנא מטבילין כלי ש
 בתוך כלים בלבד היינו
 אוסרים שוה מפני
 כבירו של כלי אבל
 דהרת הבל אין צריך
 ואלו תנא מותר ומטביל
 בלבד היינו אוסרים
 משום שחשיב בסי
 ואין מים באים לחיוב
 אבל כלים בתוך כלים
 א"ר אהבה מצויים
 אחרו ובאין עליו מכל
 צד קפ"ל דהיישנין הוא

וכי תימא אחר תמיד של ערב תסתרי
 גבי עומר (מנחות דף פח). הרמב"ם
 מחלוקת ואילך מותרין לפי שאין צ"ד
 מחלוקת ויש לחלק דהתם בקרבן
 צבור ממהר טפי לעשות עד תלות
 אבל קרבן יחיד ממתניין כל היום
 אבל טפי לא כדי שלא יכשל על ידם
 וכי תימא אחר תמיד של ערב תסתרי

דכוון דתסתרי (ב) כיון דתסתרי עליה בעולה ומינה יליפין *עשה
 דהשלמה דאין מתקריבין אחרי עולה התמיד בין הערבים כלום ויש
 למיך דליכא למימר שפעמים מאחרין התמיד עד הערב שמש

כדאמרין ריש תפלת השחר (ברכות דף טז): שהולך וקרב עד הערב הלך כיון שאין לו זמן קצוב מספקין לה בכל הספק אי נמי
 כרבי ישמעאל בט של רבי יוחנן בן ברוקה שאמר ריש תמיד נשחט (פסחים דף טז). שמתאם העוף קרב אחר תמיד הערב והכי מפרש
 הר"י בריש תמיד נשחט גבי מחוסר כפורים שעובל ואוכל בקדשים לערב דלא נקט ערב משום הערב שמש אלא לפי שאינו עומד
 לעולם על קרבנו כדפי' ואמך על חוקת כהנים וכן יש לפרש ה"ה דכריתות בריש פרק מחוסרי כפרה (דף תז) [גר] מעובד לאכול
 בקדשים עד שיביא קנו הביא פרידה אחת שחרית אכל בקדשים לערב (ג) דרבותא נקט ואמ"ל דאם הביאום שחרית תרוייהו לא יאכל עד
 הערב היכא דספק על חוקת כדפי' אבל יאכל למימר דמאן ערב שמש אכל בקדשים לערב (ד) דרבותא נקט ואמ"ל דלא מוכיח טבילה וגם
 לא מליני מחוסר כפורים עבילה רק מוכיח כפרה דעומאה אכל בגר לא מליני לו וכן חתן (פרה פ"א מ"ה) כל הטעון ביאת
 מים מרביב כופרים מטמא (ד) הקדש וכו' אחר ביאתו מותר בטבול משמע כל שהוא מדרבנן מותר מיד בלא הערב שמש ומתאם דפרישית
 חייך הר"י שמואל מרא"ם הא דהניח צ"פ"ב דבינה (דף י"ח. י"ט. י"ז) גבי מחני' דכלי שנטמאו בולד העומאה מטבילין אפילו ביו"ט ואמאי
 והא בעי הערב שמש ותיך דכיון דולד טומאה דרבנן לא בעי הערב שמש והכי משמע ביבוסלמי דטרומות פ"ב גמרא המטביל כליו
 בשבת וכי מתקן מנה לכתחילה הני נפל כליו לתוך הכור מערים עליו ומטבילו כלומר ביום טוב ובשבת תרי אמוראי חד אמר
 בכלי שנטמאו בלב טומאה וחד אמר בכלי שנטמאו בולד הטומאה מתיב מאן דלמר בולד הטומאה למאן דלמר בלב הטומאה אפי'
 בחול הא טעון הערב שמש כלומר התיב ליה בולד הטומאה מתיב מאן דלמר בולד הטומאה למאן דלמר בלב הטומאה אפי'
 בלב הטומאה לרד ליה הערב שמש ולא חייב לאשמושי ביה רק בחול א"כ הוה ליה מטביל משבת לחול ומוקי לה ברז"ה להשתמש (ה)
 לערך חולין דטבול יום שרי בחולין בלא הערב שמש והשתא לדרביו מוקמי מחני' דבינה (ס) דאין מטבילין כלים שנטמאו בלב
 הטומאה כהן מיירי לאטול תרומה אי נמי בראובל חולין על פהרת תרומה ולא שרי בטומאה דרבנן רק גמ' הערמה גם שנטמאת
 דבינה ע"י הערמה מיירי ובאב הטומאה אפילו על ידי הערמה לא וכו' שרי הכס במחני' מלין בדלי טמא והוא טמא מאליו דהערמה
 עדיפא שפיר מאלו החיורי ריקן וזאתה גירסא שפיר מייתי לה ביבוסלמי גם צ"פ"ב דבינה גמ' [ס] כחוב בשביעית בספרים אמנם האעת
 הגירסא כמו שפי' ועוד היה מביא הר"י סייעתא דלמר בפרק האשה (פסחים דף טז) אמר רב אין שוחטין וורוקין על טמא שרין דילמא
 פגע ולא טביל אלו במחוסר כפרה אמר הכס שוחטין וורוקין עליו ולא חיישין דילמא פגע דהואיל וטמא מעליא הוה מדלורייטא
 לא מעמידו חכמים דברים במקום כרת לפטרו בך מפתח ופטר שוחטין וורוקין עליו ואל תחמה דלמר בפרק הוי"ט (ו) וקיימא ליה
 דף טז. גבי ר' ישמעאל בן קמחיה כהן גדול שסיפר עם נכרי בשוק ונחזה ליעורא משיו נכנס ישבב אחיו ושימש תחתיו ואמאי לויול
 וליטבול כיון דטומאה דרבנן הרי לא בעי הערב שמש התם י"ל כיון דחכמים שוינה לנכרים כזבים לכל דבריהם החמירו ביה והלכיהו
 הערב שמש ובזיטורא דע"י משמע לקמן (דף טז). בההיא דשפירת דבעי הערב שמש דקאמר אמאי ויטבול הא מטמא (ו) וקיימא ליה
 ומאי קאמר הא בטומאה קמייתא לא בעי הערב שמש וליכא היכירא ופי' מטמאין (ז) בעי הערב שמש ושפיר איכא היכירא לדרוקין אלא
 ודאי דאף של ע"ה לרד הערב שמש ועוד חתן (פרה פ"ג מ"ח) שהיו מטמאין כהן הארץ את הפרה והניח דתוספתא* שהיו נוגעין
 בו כדפי' לעיל דגדי אולי קדש מדרם לחטאת והינה היכירא לדרוקין איכא כהן דלא בעי הערב שמש כדפי' ותיך הר"י משמע
 דעשאוהו כעמא ביה בשביעי שלו כדלעיל הלכך אף הערב שמש בעי אף רש"י לא פירש הכי לקמן אלא פירש עשאוהו כעמא מה
 בו' שלו למימנ ביה רשון ושני ולא לענין הערב שמש והשתא קשה דמשמע דאיכא הערב שמש אף בטומאה דרבנן ואלו בההיא דכל
 הטעון ביאת מים משמע דליכא הערב שמש ואמר הר"י (ח) דמטמא כהן הארץ את הפרה מיירי כדי שיהיה טמא לעמא חולין במגעו וכן
 בההיא [ליטורא דע"י וליטורא דנכרי שחזהו משוין] שמתמא חולין במגעו לפיכך בעו הערב שמש אף ליטורא לא משמע שיטמא חולין
 במגעו בההיא דכהן הארץ את הפרה וכן לקמן גבי שפירת לא קאמר עשאוהו כעמא מה בו' שלו רק לענין הערב שמש ולא לענין
 לטמאות חולין במגעו והא דבעי הערב שמש איכא למימר דכפרה החמירו וגם בשפירת טפי מבכלים הגמורים דאני לזה טבילה בלא
 הערב שמש היינו גבי חולין תרומה לקדש ולא לחטאת וההיא דפסחים פרק אלו דברים (דף טז). דלמר סבין שנמאל צ"ג שונה ומטביל
 ארתה צ"ג שוחט גבי מיד כלומר דמסתמא הטבילה מתחמול כדי לעשות לה טבול שמש וכו' וי"ל ליהוש דילמא נעמא בטומאה דרבנן דלא בעי
 הערב שמש ונכר ליה עד לפירא להטביל דהא הויא ספק דרבנן ולקולא ועוד דרגילות להטביל מאורסא דלמא מעריד כ"כ ולא טביל
 כ"כ וליכא לחתומה הוי סבין שנמאל היכא אי ביבוסלמי אפי' צ"ג נמי ופי' חוץ לירושלים אפי' צ"ג נמי לא כדאמרין התם בשילהי פרק קמח
 דפסחים (דף י"ט) דהא י"ל דמיירי חוץ לירושלים אי נמי ביבוסלמי אפי' צ"ג נמי ופי' חוץ לירושלים אפי' צ"ג נמי לא כדאמרין התם בשילהי פרק קמח
 שריא והקשה הר"י אפילו לפסול הוי סבין בהיסח הדעת כדאמר לעיל שילהי פ"ב (דף כז). דלמר לבי על הסל ולא על התגריפה ופסלינה
 ליה בהיסח הדעת ותיך הר"י דלא שייך היסח הדעת לפסול רק דומיא דהתם שהיו בידו והתם דעתיא הימנה אכל היכא שונה בידו
 כגון שאבד לא שייך התם היסח הדעת לפסול וחסותא *תאכל ולא מיפסלה בהיסח הדעת והקשה הר"י אלא תנא מפי' אחרים
 עולות חתיכות תחלות ומשמע שעולה בקריבה וחסותא *תאכל ולא מיפסלה בהיסח הדעת והקשה הר"י אלא תנא מפי' אחרים
 ומטביל דמשמע שכבר הוטבל ותיך לו הר"י דאפי' הכי זה שהטבילה בעלים נמי מטבילין דלמא לא נשמרה בטהרה והואיל ואית ליה
 שהות כולי יומא ובההיא דבינה דלמרינן כלי שנטמאו בולד הטומאה מטבילין ואקשינן הא בעי הערב שמש היה אומר הר"י אלא תנא דבי"ט
 שחל להיות בע"פ עסקין דיו"ט מכין לשבת הלכך מטבילין אפילו ליומא אחריא אף ליטורא דמחני' לא משמע ליה אלא בכל יו"ט מיירי:

הגהות הב"ח

(ה) חו"ט ר"ס האונן
 וכו' משמע לישא טבילה
 אין אכל וכו' משמע דלא
 בעי הערב שמש וגם:
 (ב) בא"ד אמר תמיד של
 ערב תסתרי דהוה לא
 מתניין כיון דמכיו
 טי"ה גבי עולה ומים:
 (ג) בא"ד ורבותא נקט
 דלמ"ג דביבוסלמי שחיה
 כלי' ותיבת דאם נמחן:
 (ד) בא"ד משמע חת
 הקדש וכו': (ה) בא"ד
 להשתמש כהן לדרוק חולין
 וכו' הכתוב עדיפא טפי
 מאלו וכו' מביא הר"י
 סייעתא דלמר וכו' ופי'
 חתמה מההיא
 דמתיין: (ו) בא"ד
 אמאי יטמא ויטבול הא
 מוקמא קמי' ומאי קאמר
 כלי' ותיבת דקיימא ליה
 נמחן: (ז) בא"ד ופי'
 מתמאין ליה בעי הערב
 שמש וכו' אלא חולין אף
 ליוטורא של ע"ה לרד
 הערב שמש ועוד דקאמר
 לקמן שחי' ומתמאין חת
 בכסן הארץ וכו' בשביעי
 שלו כדלעיל סלנן:
 (ח) בא"ד ואמר הר"י
 דההיא דמטמאין לכהן
 הארץ וכו' וכן נכסיה
 דלמר ליתורא מיירי
 שמתמא חולין וכו' במגעו
 דכיהא דכהן וכו' וגם
 בשפירת החמירו טפי
 וכו' לא משמע הכי אלא
 בכל יו"ט מיירי:

גליון השנים

תוס' ד"ס האונן וכו'
 וכיחא כר"י אלא תנא
 חתמה חתמה
 וכו' וזה מעבר לזמנו
 וי"ל לית כהר"ה כ' וכו'
 היא במתני' פ"ו דקדשים
 פס"ג ו' ודני' תוס'
 גמ':

[דעה פ"ב]

[ט"ו ס'
במשמ'
ויבוסלמי']

חומר בקודש פרק שלישי חגיגה

כר א ב ב מ"י פ"א
מגלות פ"ב חומת
מלכות טו
כר ד מ"י פ"ז מלכות
מלכות ומצות ט"ז

כח ה ו מ"י פ"ק י"ג
מלכות חומת מלכות
מלכות טו

כמ ו מ"י פ"ג מ"ג
פ"ד חומת ט"ה

יצא זה שאומרים לו עמוד ונעשה מלאכתו • בפרק ר"ע (שם) עבד ק"ו ומה פניו קטנים שטוהרים בזב
ק"ו שאין להם תוך הראוי למנוע בשר בזב טומאים בזמא מפני
שטומא במדרס אינו דין שטומא בזמא והקשה הר"י אברהם מכל הכלים

ליעבד ק"ו שאין בני מדרס כדאמרינן
הכל עמוד ונעשה מלאכתו טומאים
בזמא מפני כו' ועוד קשה לר"י ליעבד
ק"ו מכלי מדרס גדולים שטוהרים
אפי' פתוחים במדרס הוב כדאיחא
בפרק ר"ע (ג"ה טז) [דיליף מדכתיב
(במדבר יט) וכל כלי פתוח אשר אין]
למדי פתיל עליו בטומאת מדרס
קרא מפני כו' וי"ל דלא דמי דכל
הכלים הא דלא מטמאו מדרס לאו
משום דכלי קן אלא משום דלאו בני
מדרס נינהו דלא שייך קס וכן כלי
מדרס גדולים דטוהרים במדרס
וטומאים בשאר טומאת הוב הכס
משום טומאת מת ושכן [בדוק]
רמזנה תילא דלויקוס לשק כל כלי עץ
אבל טומאת מדרס לאו מטעם תוך
הכל אלא מטעם מיוחד לשיבה הלכך
מפני שטומאת מדרס והוא דייק לא

יטמא בזמא כיון דליה ליה תוך אבל
השחא עבדינן ק"ו מפניו קטנים
שטוהר בהם מנוע והיסב שיטתן בכלל
גדולים ושייך ביה מטעם תוך והכל
טוהר מטעם גזרת הכתוב דכיון דלא
שייך ביה מנוע בשר הוב גס מנוע
טערו ומציינו לא שייך ביה וקו אפי'
הן לטומאת מת גדולים כ"ס דמפני
שיש קס ביה טומאה דוב כגון מדרס
שיטמא בזמא ותו לא שייך לחלק שכן
מטעם תוך ואפי' יכו טומאים מדרס הוב
הוא הק"ו גמור האיל
וליה ליה טומאת תוך דשייכא ביה • הר"י :

שואם ענב טבול יום במקצתו • הקשה הר"י נסים גאון דמשמע
הכל דנתקדשו בכלי זממא ביה לרזף ואילו בזייליה פרק
מרג בקלפי בזמא (דף מג) (ו) נחשורו לו קב גחלים מכבדן ללמה

לה (ד) בשל יום הכשורים היא הדעה וזה לשון ירושלמי ר' יוסי בר הניגא בשם ר' יוחנן מפני מה אומרים שירי נמנות מחבדין את
עלמן מפני שנקדו ללילין ר' אחא אומר בשם ר"ל יודעים היו שכלי שרת מחבדין מה צאו להעיד על הסלחות על הלבושה ועל
הקטורת ועל הגחלים ניחא כולה קטורת ולבושה גחלים של יו"ט שזמא שיהי חותה היה מכניס אבל
של כל יום לא כהיא דתמן נתפור ממנו קב גחלים מכבדו ללמה ומיהו הר"י היה מפרש הירושלמי הכי גחלים מאי כלומר למה
פוטל את כולם כיון שיש הרבה שאיני לרזף ומקוץ לה בשל יו"ט וה"ה דמאי לאוקמי בחמתה של כל יום אלא משום
למה פסוק ליה אי מיתה של כסף שחמה בה קדושה אי לא ובלי שרת מחבדין משמע כל כלי שמכניסין דלבושה וקטורת
וכי"ת הא אומרינן בסמוך דמרבנן מיהא אפי' שאיני לרזף לכלי כלי נמי מרזף איכא למימר הייט למ"ד לירוף דאורייתא אבל למ"ד לירוף
דרבנן לא יושל כלום והשחא דחמיני להכי גס מה שהקשה הרב ר' נסים יתכן דכלי אינו מרזף רק הראוי לו ומה שאין לרזף לו צו ביום
אין בכך כלום אם משפדו ור"מ מתקן דכלי שרת אין מקדשין אלא לדעת אך קשה להר"י אלא תן דלבושה וקטורת
(במדבר דף מט) (תס) וי"ל מקדשין ומיהו פ"ק דמנחות (דף ז) ובהקדמה (דף דף עט) (וש) איכא מאן דאמר מן לאוקמו את כל כלי השרת
(במדבר ד) דאין מקדשין אלא לדעת ולפוגח דאמרו הוא דהו לא אשכח פלוגתא דמתי' וי"מ מתמה דכסף אינו קדושה כי לא אוהה
שמעיה בה ונתפדו לו קב גחלים למכדן ללמה חייבי בחמתה של כסף וקשה להר"י אלא תן דלבושה וקטורת את דבר הקדש או כל
ידענא מאי מוכיחה דהא מוכיח גחלים מן המזבח לתרין פלוגי בה רבי יוחנן ור"ל משמע דלא שייך בחתים ראו למזבח * :

והיא מרזבן אלא דאיהו וכן פ"ב דפסחים (דף נה) והבשר כל טוהר יחל בשר לרבות עלים ולבושה וכן בפ"ב דחולין
(דף נה) אלא חובה הקדש מכשרת דאורייתא מנן כו' אלא מסיפא כל טוהר יחל בשר לרבות עלים ולבושה ובפרק כל הפסולים (נזמים)
דף נה) עמא שאלה קדש לפני וזיקה חד אומר לוקח אומר אינו לוקח אבל בטומאת בשר דברי הכל לוקח דאמר ר' אבהו כו' והבשר מר
ולבושה בשר למה לי לרבות אימורין כו' והא דקאמר בזבחים שיליה ב"ש (דף מו) והאמר מר והבשר לרבות עלים ולבושה ומשני
לפסול בעלמא הכס מדאורייתא מיהא הו פסול להקדשה ולא קאמר דהו פסול אלא לאפקוץ איכא דאמר הכס לוקח וכי אומרים
בפסחים (דף נה) עלים ולבושה בני קבלת טומאה נינהו וכו' אולתין נינהו אלא מעלה דאורייתא מיהא הו מעלה דלא אולתין הו בני קבלת
אולת וכן מיימי הכס העריב שמשו אולת בתרומה כו' הבוי כפרתו כו' והאי גברא חוי אלא מעלה והאם דאורייתא הוא דהא בטרלא
(יבמות דף עה) מפניו ליה מקרא דקאמר ג' קרתי וכתתה משמע דלגוס הו לירוף דאורייתא בני עלים ולבושה וכי קאמר השם
בפרק הקומץ רבה (מנחות דף כה) ילאו עלים ולבושה שאין מקבלין טומאה י"ל דר"ל בני הכסף אפי' דמינת הקדש מכשרתו דאורייתא מ"מ לא
פסיק ליה כיון דעני חולין לא מקבלי טומאה דאורייתא אפי' בהבשר אי לאו יתורא דקרא איכא למימר דלא מרבין אלא בהבשר וכי
קאמר בפסחים (דף עט) אלא לירוף דרבנן דעדותו דר"ש דרבנן אבל עלים ולבושה נעלו דאורייתא ולא כפרס"י דקאמר דרייק הכס
לירוף דבני מעלת דרבנן ולר"ע דעלים ולבושה לאו בטה קבולי טומאה נינהו דאורייתא דלאו אולת הוא לא יתכן כדפרישית בכל הני שהבאתי
וגם משמעו דשמעתינן לא משמע הכי אלא דייק ולירוף דרבנן מהא דקתי רישא העיד רבי שמעון על אפר מתקא וכו' ואפר

משאום כמא שר • לעולם בעלמא לא בעי הערב שמר"ל לכלים
הגמרים בטוהרה ואפי' איכא היכרא לפי ששופרת של חמאת
(ה) עשאון כאלו געשו בשר לענין מין ראשון ושני הלכך אי לאו
דפרה נעשית בטבולי יום זו היכה לריכה הערב שמש • אלא משמע •

תורה אור דלא עשאום אלא כמא שר • לא
שמעט אדם • דהא טומא שרין לאו אכ
הטומאה הוא ואינו מטמא אדם שלא
מליט טומאה לרשם וכלים הטוענין
כמא שקיבל טומאה מאחרים מוין
מטמא מה שנתמר והנפש הטוענת
מטמא עד הערב (במדבר יט)
כמא שר • כאלו נעמא בזמא
שמעט אדם • לא מדשו דבר בפרה •

החולו היה שיהי מטמאין כהן
השורפה לפסוקו טבולין לא חידשו
בגזרות מעלותיה דבר שאיני מלי
בשום מקום ואם כשארמט שעשו בה
כלים הגמרינן בטוהרה כמא מה
היי אין לך חרות גדול מה • שלל
אמר קודמו מטמא מושב • כלומר

נחת טומאה בפרה כללי שאיני
רחוי לטוהרה כגון לומר קודמו
שאיני מיוחד לשיבה ואינו נעשה
אכ הטומאה במושב הוב (בפרה א"ל)
בכלי הראוי לקבל טומאה חידשו בה
לעשות שאיני טועב בטה כנוגע
בזמא • שר • הוי שמה • אכ
(ג) יפני • מדלא קרינן אשר יכב למדו
שאיני מדבר אלא באשר מיוחד
לישכ שם תמיד • הוסף ר"ע כו' •
רישא קתי העיד ר"ש על אפר חמאת.

לבושה ונחלים • אפי' דלא אולת חובה חובה הקדש מכשרתן לטומאה •
פסל חס פני • לפי שהלוי מלרפן יחד וכן עדות מרבנן היא מדקמי
בשח על אפר חמאת כו' ובאי' דלא על בשר דרבנן היא דלי
מקרא לר' מין לבל למילף אלא קדשי מזבח • אכל אפר פריה לל •

הוא מנזר אפי' דלאו אולת חובה חובה הקדש מכשרתן לטומאה •
פסל חס פני • לפי שהלוי מלרפן יחד וכן עדות מרבנן היא מדקמי
בשח על אפר חמאת כו' ובאי' דלא על בשר דרבנן היא דלי
מקרא לר' מין לבל למילף אלא קדשי מזבח • אכל אפר פריה לל •

הוא מנזר אפי' דלאו אולת חובה חובה הקדש מכשרתן לטומאה •
פסל חס פני • לפי שהלוי מלרפן יחד וכן עדות מרבנן היא מדקמי
בשח על אפר חמאת כו' ובאי' דלא על בשר דרבנן היא דלי
מקרא לר' מין לבל למילף אלא קדשי מזבח • אכל אפר פריה לל •

שם טע

הם טע

[פסחים יט]

פסחים טז
יומא פ"ה
טוהרות ט"ה

טוהרות

הב"ח

(ה) רש"י ד"ס
ע"פ וכו'
של חמאת
ע"פ חמאת
כ"ל
נע בשר •
(ג) ר"ח ט"ה
אמר וכו'
מנזר טוהר
שיחא טמא
בפרה •

(ג) ר"ח ט"ה
ש"ב מדלא
קיימין אפר
קיימין אפר
(ד) חו"ט ד"ס
אש וכו'
דבריאלמי
דמקמי
הכ"ל דהכ"ל
בשל וכו'
הכ"ל וכו'
לשון ירושלמי •

[פסחים יט]
לא מלאמי וכו'
מכאן •
מכאן •

[פ"ה ט"ה]
יומא מו: ד"ס
כי טלגי

מה שכתב אחר' וכו' ר"י עקב הטעות והקפדתו והלבושה והנחלים • שאם נגע פסול יום במקצתו שפסל כולו • והא מרבנן היא מרבנן ר"ש העיד ר' בששון בן בתירא על אפר חמאת שבע

חומר בקודש פרק שרישי חגיגה

מסורת
הש"ס

רתנן כל הפוסל את התרומה כ' - קשה לר' דלמריק בפ"ק דקצת (דף י"ד. וספ) אף הדידים הכאזם מחמת ספר פוסלות את התרומה משום דר' פרנך דלמר וכו' מאי קאמר אפי' כל מיני בני דפוסל את התרומה מטמא ידים

אבל יד חבירו לא ור' יוחנן אמר "אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא, ממאי מדרחני סיפא/שהיד מממאה חבירתה לקדש אבל לא לתרומה" והא תו למה לי הא תנא ליה רישא אלא לאו שמע מינה לאתווי יד חבירו ואף ר"ל הדר ביה דא"ד יונה א"ד אמי אמר ר"ל אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא ולפסול אבל לא לממא **תנא** היא רתנן*

כל הפוסל בתרומה מממא ידים לחיות שניות ויד מממא חבירתה דברי ר' הושע ובבבא ידים שניות הן ואין שני עושה שני (ברח"ל) מאי לאו שני הוא דלא עביד הא שלישי עביד, דלמא לא שני עביד, ור"א שלישי אלא כי הני **תנא דתניא יד נגובה מממא את חבירתה לממא בקדש אבל לא לתרומה דברי ר' יוסף בר' יהודה אומר אותה יד לפסול אבל לא לממא: "אוכלין אוכלים נגובין בידים מסואבות כו'": תניא א"ד והלא חבת הקדש מבשרתן" לא צריכא**

אבל יד חבירו לא ור' יוחנן אמר "אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא, ממאי מדרחני סיפא/שהיד מממאה חבירתה לקדש אבל לא לתרומה" והא תו למה לי הא תנא ליה רישא אלא לאו שמע מינה לאתווי יד חבירו ואף ר"ל הדר ביה דא"ד יונה א"ד אמי אמר ר"ל אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא ולפסול אבל לא לממא **תנא** היא רתנן*

אבל יד חבירו לא ור' יוחנן אמר "אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא, ממאי מדרחני סיפא/שהיד מממאה חבירתה לקדש אבל לא לתרומה" והא תו למה לי הא תנא ליה רישא אלא לאו שמע מינה לאתווי יד חבירו ואף ר"ל הדר ביה דא"ד יונה א"ד אמי אמר ר"ל אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא ולפסול אבל לא לממא **תנא** היא רתנן*

רבינו הגנאל

אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא, ממאי מדרחני סיפא/שהיד מממאה חבירתה לקדש אבל לא לתרומה" והא תו למה לי הא תנא ליה רישא אלא לאו שמע מינה לאתווי יד חבירו ואף ר"ל הדר ביה דא"ד יונה א"ד אמי אמר ר"ל אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא ולפסול אבל לא לממא **תנא** היא רתנן*

אבל יד חבירו לא ור' יוחנן אמר "אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא, ממאי מדרחני סיפא/שהיד מממאה חבירתה לקדש אבל לא לתרומה" והא תו למה לי הא תנא ליה רישא אלא לאו שמע מינה לאתווי יד חבירו ואף ר"ל הדר ביה דא"ד יונה א"ד אמי אמר ר"ל אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא ולפסול אבל לא לממא **תנא** היא רתנן*

אבל יד חבירו לא ור' יוחנן אמר "אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא, ממאי מדרחני סיפא/שהיד מממאה חבירתה לקדש אבל לא לתרומה" והא תו למה לי הא תנא ליה רישא אלא לאו שמע מינה לאתווי יד חבירו ואף ר"ל הדר ביה דא"ד יונה א"ד אמי אמר ר"ל אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא ולפסול אבל לא לממא **תנא** היא רתנן*

ידים פ"ג מ"ד

הגהות
הב"ח

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

(ה) רש"י ד"ס
דלמא וכו'
לפיכך יד
מממא כלי
וממא כלי
מממא

תמל זר יתירה זרות חסרתי לך ולא איתתך **ברח"ל** שביבחה **עלמנן** - עמי הארץ: **על פיהם יין ושמן**: של קדש אם הקדישו למזבח בשעת הגיות והבדים נלמנו על שמירתה כל ימות השנה ובגמ' מפרש מאי שנא יהודה דנקט: **ובשעת הגיות והבדים**: הכל מותרין אם כליהם: **והביצו לו** - עמי הארץ לכהן מבר: **אבל מניחה** - עם הארץ לגת הבאה ואי יתנה לכהן: **רביעיית לוג שמן נלמן** - דמינו דנלמן אקדש נלמן אתרומה: המדומעות

לא צריכא סתמא לו חבירו צפוי או שתחב כו' - משמע דהוה ליטמא דהש"ס מיהו בתוספתא גרסוין ליה ר' חנינא בן אכטיגוס אומר וכו' יש עובדה בקדש אלא תחב ליה חבירה או שתחב הוא בטמא או בקיים ואוכל עמה זית או כלל *של תרומה ולהכי נקט כוונת דהוה ליה פשוטי כלי עץ דלא מקבלי טומאה ולהכי נקט דרבי חננין (דף ג. וספ) כגון שברק קרומיה של קנה ושמן בה משום דהוה פשוטי כלי עץ דלא מקבלי טומאה וכו' אמרין בהמוכר את [הבית] דעובל בהתהפכת טומאה דבפרק שתי הלחם (מנחות דף ז'.) אף למ"מ מסבירנו למטה היתה אע"פ דלא מתברר לעובל כדדשמע בריש סוכה (דף ה.) אלא משום משמשי אדם או הכי איתא בהדיא בס"כ ובריש סוכה* פירשתי:

לקדש גזר רבנן - סמא יגע בידו שניות לקדש שנתון פיו וכן פירש רש"י ועוד היינו יכולים לפרש דלמא געג ברוק פיו דחשיב משקה בפיק בתרא דעירובין (דף ז'.) וספ) גבי אכל דביה בידים מסואבות: **שביהודה** נלמנו על טהרה יין ושמן בכל השנה - פירשי אס הקדישו למזבח בשעת הבציר כל ימות השנה כנלמנו בשמירה ואמר ר"ל אלתן דכן יתכן לפרש דאי בלא הקדישו בשעת הבציר ר"ל חולין ונממא כדממא ע"פ וכו' קדש עליו משום דלקדישה פקע ליה טומאה מניה א"ל כוה מלית למימר ביחוד לנכסיה נמי ובגון שידוע לט שחולין הן שיחוד וכו' אקדישה איכא למימר שאימת קדש עליו ומעיקרא היה כוהר לשומרו בטהרה וכן מלית גבי תרומה כדממא דע"פ מניה תרומה של כל ימות השנה לכהן הבאה בשעת הגיות ליתנה לחבר ותניא בתוספתא אע"פ שמכירה החבר שהיא היא וחשי' בחבר עלמא משמע בגמרא ששהיה לכהן הבאה: קלעולה

אבל יד חבירו לא ור' יוחנן אמר "אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא, ממאי מדרחני סיפא/שהיד מממאה חבירתה לקדש אבל לא לתרומה" והא תו למה לי הא תנא ליה רישא אלא לאו שמע מינה לאתווי יד חבירו ואף ר"ל הדר ביה דא"ד יונה א"ד אמי אמר ר"ל אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא ולפסול אבל לא לממא **תנא** היא רתנן*

אבל יד חבירו לא ור' יוחנן אמר "אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא, ממאי מדרחני סיפא/שהיד מממאה חבירתה לקדש אבל לא לתרומה" והא תו למה לי הא תנא ליה רישא אלא לאו שמע מינה לאתווי יד חבירו ואף ר"ל הדר ביה דא"ד יונה א"ד אמי אמר ר"ל אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא ולפסול אבל לא לממא **תנא** היא רתנן*

אבל יד חבירו לא ור' יוחנן אמר "אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא, ממאי מדרחני סיפא/שהיד מממאה חבירתה לקדש אבל לא לתרומה" והא תו למה לי הא תנא ליה רישא אלא לאו שמע מינה לאתווי יד חבירו ואף ר"ל הדר ביה דא"ד יונה א"ד אמי אמר ר"ל אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא ולפסול אבל לא לממא **תנא** היא רתנן*

אבל יד חבירו לא ור' יוחנן אמר "אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא, ממאי מדרחני סיפא/שהיד מממאה חבירתה לקדש אבל לא לתרומה" והא תו למה לי הא תנא ליה רישא אלא לאו שמע מינה לאתווי יד חבירו ואף ר"ל הדר ביה דא"ד יונה א"ד אמי אמר ר"ל אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא ולפסול אבל לא לממא **תנא** היא רתנן*

אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא, ממאי מדרחני סיפא/שהיד מממאה חבירתה לקדש אבל לא לתרומה" והא תו למה לי הא תנא ליה רישא אלא לאו שמע מינה לאתווי יד חבירו ואף ר"ל הדר ביה דא"ד יונה א"ד אמי אמר ר"ל אחד יד ואחד יד חבירו באותה היד לפסול אבל לא לממא ולפסול אבל לא לממא **תנא** היא רתנן*

חומר בקודש פרק שלישי הגינה

כה

עין משפט
נר מצוה

מא א מיי פירא מלי
טומאת מת ה' ה'
כב ב מיי פירא מלי
פרה לחמם כלי:
כב נ מיי שם כלכס נ
כד ר מיי שם כלכס נ

שרצועה של כותים מפסקת. הקשה הר"ר אלחנן היאך
היו מביאין אפר פרה לגליל דלילא לעשות אלא
בירושלים וא"כ נטמא בהבאת דרך ארץ העמים ושמו דבשבל קמן
איכא להביא דרך שם אבל להביא יין ושמן לנכסים בני שביל גדול
[א] אבל ל"ע היאך עולין לרגל מן הגליל
[ב] כיון דלפסקיה ליה רעועה נטמא
ובעי הואה ג' ו' כדאמר פ' כ"ג
בבביר (דף נד) הקשה הר"ר אלחנן
דתימא בחוספתא *ארץ העמים טמאה
מקוואותיה ושביליהן טמאין ארץ
הכותים טמאה ומקוואותיהן טמאין
ושביליהן טמאין והריס כו' וגרסה למורי
דהתם נשנית קודם שקלקלו לרמות
יונה כדאימא פ"ק דמלוין (דף יו)
והכי משמע בירושלמי דע"פ פ"ב
כעו כותאי קומי רבי אבהו אבוסיכס
היו מסתפקין משלנו מפני מה אין
אחס מסתפקין משלנו אמר לכו
אבוסיכס לא קלקלו מעשיהם אחס
קלקלהם מעשיכס דתיגין תמן א"י
טמאה ומקוואותיה טמאין כו'
ולאחר שנתקלקלו שאף רבי מאיר
מליט שגזר עליהן צ"פ דמלוין:
אהר זרוק לאו שמהי אהל צברק
כ"ג בבביר (דף נה) ופס' אמר
כחתי הנכנס לארץ העמים בשירה
תיבה ומגדל רבי מטמא ורבי יוסי
בר יהודה מטמא מאי לאו דרבי סבר
משום אירא גזרו ורבי יוסי סבר
לא גזרו משום אירא לא דכ"ע
משום גושא גזרו משום אירא לא
גזרו מר סבר אהל זרוק לא שמהי
אהל ומר סבר שמהי אהל והכתיב
צ"ר רבי יוסי בר יהודה אומר תיבה
מלאה *ספרים חזקה על פני המת
בזהל טמאה כו' וקשה מאי קאמר
כיון דכ"ע שמהי אהל אחאי זרק
שערבין בתוכם והא'
עולא הבריא שרי
בגלילא פי' תברית
ס' ה' י' האוכלין
ודמשקין בגליל. ודחי
בניחין אותם ו א
יבא אליהו ויריע שלא
נפסאו ארע' שחרד'
מפסקת ארתא שעה
מסודה (*). ובשעת
הגיהות והבריא נאמתי
אף על התורה ורמיש
הגזר ותינו ישיר
קופתא ארתא יתננה לעיני
כהן. ואי סתוין הוא
למה ל' לעיני כהן.
ופריק סתויתין בתרי.
הוא דקתי לעיני כהן
מכלל הן שאין נאמתי
באלי שכבר עברו
הגיהות והבריא נאמתי
של רב נחמן חזי ליה
והרבא והיו סתויתין
דברא אחדי כל אדם
הוא רב יוסף לאוקופה
הא דתנא יתננה לעיני
כהן בגליל שאינא נאמתי
לעולם ומתבין עליה
והא [תניא] עבר הירדן
גליל הרי הן כהתירה
נאמתי על חזין בשעת
הזין כו' וסאקתא אלא
מותרותא ובריא: עברו
הגיהות והבריא ובריא
לו הבית של יין של
תרומה לא יקבלו כו'.
הא דבעי טרב ששת
עבר וקבל ס' ה'
שינינה לנת הבאה אם
לא שפיש ליה מתא

המזומעות - מפרש בגמרא והשתא משמע של טבל תרומה וחולין
מערבין: שבעים יום. מקדימין לטבר את הכלים גיתות: של יין
בדים-של שמו: ג' רעועה. של ארץ העמים מפסקת בין גליל
ליהודה וירושלים ביהודה היא וא"כ להביא לירושלים בטהרה לפי
שגזרו חכמים עומאה על ארץ העמים
ואפילו של כהנים שמגליל אינו בא
לנכסים: אהל זרוק. אהל המיטלטל
וזרק לאו שמהי אהל להיות מפסקת
בין ארצה של ארץ העמים והס גזרו
על ארצה: שגזרו. תנאים שוקין
בריימא שאין הקודש יולל במגיד
פתיל: אין תפתא. מי אפר פרה:
שאת מקודשן. שלא ניתן האפר
עליהן עדיין: יעלעין. והשירין לקדשן
אחר כך: מדגן. מטהרין יין ושמן
למזבח ואי רעועה מפסקת למה
מטהרין: שמה יבא חליבו. ויראה
לכן שביל בה שמיט מארץ העמים:
בגמרא את יתמו. עס הארץ שבה
לגמור את יתמו: ישיר קופה אחס:
לזרך תרומתו: ויתננה לעיני כהן:
ויראה שלל הנכסו הימים והכסן
יעשה בטהרה אלא שבעת הגיהות
והבדים אין נאמתי: בחפלי. שכבר
עבר זמן הגיהות לרובא דעלמא קאמר
לא מהימין: בשל בית אבי. חליבו: או:
בגלילא שני. ומתיא דקא חזי דמתימני,
ביהודה קאי דקתי רישא שביהודה
נאמתי על טהרות יין ושמן ועלה קאי
וכשעת הגיהות והבדים אף על תרומה:
יכול

ניקט ת:
פירושין:
מיר נה.

[ג'ל דחזון]
כס ס"ח מ"א

הס ו:
לזרך תרומתו:

סכות ס"ט
מ"ד
[ג'ל לעיני עי'
חסי וכן גרס
הסור ע"כ
עין וכן
במסכתא ס"י
דמסכתא]

[תוספתא פ"ג]

המזומעות נאמתי עליהם בשעת הגיהות
והבדים וקודם לגיהות שבעים יום:
ג' ביהודה אין ובגליל לא מ"ט אמר ריש
לקיש מפני שרצועה של כותים מפסקת
בניהן ותיבת בשירה תיבה ומגדל הוא מני
רבי היא דאמר אהל זרוק לאו שמהי אהל
דתימא *הנכנס לארץ העמים בשירה תיבה
ומגדל: רבי *מטמא ו' יוסי בר' יהודה מטמא
ואיראה בכלי חרס המוקף צמיד פתיל אמר
רבי אליעזר שונין *אין הקדש ניצול בצמיד
פתיל *והתנא *אין תפתא ניצלת בצמיד
פתיל מאי לאו הא קדש ניצול? לא, הא מים
שאינו מקודשים ניצולין בצמיד פתיל, והאמר
עולא *חברייא מרבין בגלילא? מניחין
ולכשיבא אליהו ויתרנה: ובשעת הגיהות
נאמתי אף על התרומה: והמינהי *הגומר
זיתיו ישיר קופה אחת ויתננה *לעיני כהן
אמר רב נחמן לא קשיא הא בתרפי הא
באפלי א"ל רב אדא בר אבהו בגון מאי
כארוץ של בית אביך, רב יוסף אמר בגלילא
שנו איתיבית אביי *עבר הירדן וגליל הרי
הן ביהודה *נאמתי על היין בשעת היין
ועל השמן בשעת השמן אבל לא על היין
בשעת השמן ולא על השמן בשעת היין

[דמקואות פ"ג]

רבינו הנאל

מקמי ביהודה נאמתי
מכלל דבגליל אין נאמתי
מ"ט אמר ר"ל פני
שפסקת בניהם מרור
הכותים ובין שצריך
לעבור בתוכם הישיבין
שטא מטמא מוכתא
ארץ חמשים וקשטין
יתננה לחיהו הבית
בשירה תיבה או בנטל
דהא לא נס א ה
במסכתא ארץ העמים.
ופריקין סתני רבי היא
דאמר אהל זרוק לא
ירי אהל דתימא הנכנס
בארץ העמים בשירה
תיבה ומגדל ר' מטמא
ו' יוסי בר' יהודה
מסדר וכבר פירשנו
בעירובין פרק כב
מערבין ומקשטין חוב
וליתיהו בללי חרש
המוקף צמיד ס' חל.
ופריקין א"ל אליעזר שונין
אין קדש ניצל בצמיד
פתיל איני התנא
[אין] תפתא ניצלת
בצמיד פתיל ומוקשטין
הכי אין כי תפתא
ניצלת בצמיד פתיל הוא
[*] מים שאין מקדשין
ניצולין בצמיד פתיל
חוב מקשטין וכו' ולא כד
לאתוין יין ושמן בגליל
מפני מדורי הכותים
שערבין בתוכם והא'
עולא הבריא שרי
בגלילא פי' תברית
ס' ה' י' האוכלין
ודמשקין בגליל. ודחי
בניחין אותם ו א
יבא אליהו ויריע שלא
נפסאו ארע' שחרד'
מפסקת ארתא שעה
מסודה (*). ובשעת
הגיהות והבריא נאמתי
אף על התורה ורמיש
הגזר ותינו ישיר
קופתא ארתא יתננה לעיני
כהן. ואי סתוין הוא
למה ל' לעיני כהן.
ופריק סתויתין בתרי.
הוא דקתי לעיני כהן
מכלל הן שאין נאמתי
באלי שכבר עברו
הגיהות והבריא נאמתי
של רב נחמן חזי ליה
והרבא והיו סתויתין
דברא אחדי כל אדם
הוא רב יוסף לאוקופה
הא דתנא יתננה לעיני
כהן בגליל שאינא נאמתי
לעולם ומתבין עליה
והא [תניא] עבר הירדן
גליל הרי הן כהתירה
נאמתי על חזין בשעת
הזין כו' וסאקתא אלא
מותרותא ובריא: עברו
הגיהות והבריא ובריא
לו הבית של יין של
תרומה לא יקבלו כו'.
הא דבעי טרב ששת
עבר וקבל ס' ה'
שינינה לנת הבאה אם
לא שפיש ליה מתא

אלא מחזרתא כדשני מעיקרא: עברו הגיהות והבדים והביאו לו הבית
של יין לא יקבלנה הימנו אבל מניחה לגת הבאה: בעו מיניה
מרב ששת עבר וקיבלה מהו שינינה לגת הבאה: אמר להו תגיהותיהן
חבר

על פני המת טמאה אהל זרוק הוא ומולין וי"מ והכתיב לטון קשיא היו והכי פריך כדפרשין ומולין וא"כ דמסיק וקאמר ולי כעית אימא
ג' ד"ע לא שמהי אהל גזרו דכ"ע משום אירא ומר סבר דלא שכיח ולא גזרו ביה רבנן והקשה הר"ר אלחנן דבשמעתין משמע
דפליגי אי שמהי אהל בזרוק אי לא והכי נמי צ"ע בכל מערבין (שירושין דף נ) ופס' ודחוק הוא למר דקטק הכא לישנא דאהל זרוק משום
דמעיקרא בעי למימר ליה ופני המסקנא אינו ועוד קשה להר"י דהתם נמי ל"ל רבי יוסי בר יהודה דשמהי אהל כי מוקף פלוגתא בשמא
יולא ראו ורובו ולית ליה טעמא דאירא לא שכיח ואמאי מטמא רבי יוסי אם לא מטעם דאהל זרוק שמהי אהל וסאדק קושין לרובכה
מתיבה מלאה ספרים אמאי מטמא ותירין ר"י דלעולם אמת הוא דפליגי בזהל זרוק שמהי אהל ודוקא כגון שירה תיבה ומגדל שכולכים
מול זרק תיבה לא היו אהל וכן משמע במסכת אהלום (פ"ח מ"ה) עוף הפורח או הקוף וספינה המטרפת לא היו אהל ומייתי. סייעתא
אזכר תיבה מלאה ספרים מקדמין ואם היטה מונחת טמאה היינו שאלכת בנתח אהל זרוק וזרק ורישא לא חשיב אהל
זרוק דומיא דעוף הפורח: *שונין אין הקדש ניצל במקדש למד פתיל. ל"ע אמאי לא חשיב ליה גבי משלוח דתרומה מלינו בשילתי
הגיזקין (גיסין דף סא): ופס' דעילתא ביה דאמר מפיקדין הוימה אלל ע"ה במקדש למד פתיל הר"ר אלחנן ויש להקשות על הא דאמר
צ"פ דנדה (דף ה) ופס' ומה כלי חרס המוקף למד פתיל הגיטל בזהל המת אינו מליט במעט לעת שכנדה ומאי קאמר במ אי מליט במת
היינו בתרומה ולא בקדש כד אימא הכא בזהל מליט נמי במעט לעת שכנדה דקאמר החס מעט לעת שכנדה לקדש אבל לא לתרומה וי"ל
דבה לא שייך הללה אי לא מטמא לה וה"ק ומה כלי חרס הגיטל בזהל המת במאי שנטמא לה כגון לתרומה אינו מליט במעט לעת
במאי שנטמא דהיינו לקדש דוקא: *יתננה לעיני כהן. פרש"י ויראה שלא הכשרו הויחסי משמע מהכא דבעינן הכשר בזויחסי ולא
משך ליה בשעת מוכיה ודלא כפר"ס שפירש צ"פ דשבת (דף יו) אם אחס מקיטעי גזרתי על המסיקה ושוב גזר לה וכן משמע
בבבא תוספתא דטהרות פרק ג' דתי דבעינן בזויחסי הכשר ויש טעם נכון לדבר רבוי"ר שמשקה זויחסי אינו אלא מוהל בעלמא
ולא חשיב משקה. לעיני כהן ג' וכן גרס רש"י והכי אימא בסדר המשנה דטהרות רבוי"ר ותינו יתננה לעיני כהן דברי רבי מאיר רבי
יהודה אומר ימסור לו מפחה ומזן דגרס לעיני כהן שיבוש הוא בידו:

בגלילא שט: שיש להם רוב שמן ומתארים בבדים ברוב שמן שיש להם לעשות והכי נמי אמר פרק כירה (שבת דף מו) ופס' גבי
מטלטלין כענא אגב קיטמא כלומר מחתה אגב קיטמא כדלעיל מינה מחתה אגב אפרה וכן פירש בערוך ועדיף טפי ממכללה
ואכן שכתובה ואחויב ליה וזוין שאם יש בה שכרי פתילה שאסור לטלטלה שבטל הכלי ושמן אגב הפתילה ומוקי לה בגלילא שט כלומר
שעשירים או מרוב שמן ולא קפדי עליה כפייל ליה אגב פתילה והוגמא לדבר הוא דצ"פ דסנהדרין (דף יא): טול אגרתא וכחוב לאחנא
בני גלילא שילאי ותתאי כו' לאפרושי מעטמא דזימא וכוזרי פ' ב"ס (דף לא): בגלילא שט דחמרא עדיף ממסתחא ויין היה
מזו להם הרבה רובו כדמשמע בהמולין יין (שבת דף מה) דקתי מים כדי לטוף את הקינור דחשיב משום דשכיח לרפואה
טפי משתיה שלא היו שומין רק יין מתוך עושרם בגליל והפ"ה היה עדיף ויש טעם נכון לדבר רבוי"ר שמשקה זויחסי אינו אלא מוהל בעלמא
ומיהו פירש רש"י בגלילא שט דפרק כירה (סס דף מו) שהיו עניים ולא היו להם פתילות מזויות ובהמולין (סס דף מה) פירש מתוך שהיו
עניים לא היו עושין רפואה רק ממים ולא מיין ולא משמע כן דל"כ גם שהיית מים שכיח טפי כיון שלא היה להם יין פורתא לשפות
הקינור והיה להם לשער בשתיה ועוד מליט בחולין צ"פ אוחו וחס צ"פ (דף ע) ועבר יום הכפורים בגליל משמע שהיו עשירים ומרבים
בכסודות ועוד מה שפי' דלא היו פתילות מזויות הא אמרין בשילתי בבה קמא (דף קיה): מקבלין מן הכשים דבר מועט כלי פשתן
בגליל אלמא שמלי פשתן בניהם וכי קאמר לישנא דאסור לטלטלה דמשמע דקאי אפתילה דשיך בה לשון נקבה דהא נר לשון זכר
דאיכא למימר דקאי אקטעה דמייחיה לה לעיל מותר השמן שכנר ושכנקטעה מותר וגם מליט לשון נקבה אגר נר חטכה ככתה אין
זקוק לה (שבת דף כ) לא פי' הר"י וגם רבינו מאיר פירש כן ועוד הוסיף כי מרוב יין היה להם חלב עניים וטוב שהיה לרפואה:

* גרסה דהס כהן
* ל"ל אף קדש ניצל בצמיד
פתיל ומשקין הא מ"ט
וכי. (*). א"לני ל"ל שמה
יבאה שילי שיה סהוס
ועי' רש"י וי"ע.

חומר בקודש פרק שלישי חגיגה

המתניא פ"ז דדמאי כ"ז
 מ"ה א מ"י פ"ח מ"ל
 מע"ז הלכ"ה ו:
 [ס"מ מ"י]
 מ"ב ב מ"י פ"ז מ"ל
 ק"נ פסח הלכ"ה ח:
 מ"ד ה ו מ"י פ"ח
 מ"ה' מט"ז מ"ב
 ומ"ב הלכ"ה ד:
 מ"ח ח מ"י פ"ז ס"ה ו:
 מ"ב מ"י פ"ז הלכ"ה ו:
 ג' מ"י פ"ז הלכ"ה ו:
 נ"א כ"מ"י פ"ז הלכ"ה ו:

[ועיין ברכות י"ט: מ"ח
 ס"ג על הגליון]
 [פ"י תוס' פסחים כ"ג
 ד"ס בודקין ט"ו ותוס'
 שיעורין ט: ד"ס ובלק"ן]

רבינו חננאל

חבר ועם הארץ שירשו את אביהם • [מתני' היא כ"פ' דדמאי']
 ופירש רש"י טעם על משנה זו מטעם ברירה דמטיקרא
 הוצרך הדבר שאלו לחלקו ככל חבל בשני מינים לא אחריו הוצרך
 הדבר וכן פירש הוא ענינו משנה אחרת* גר ונכרי שירשו את
 אביהם יכול לומר עול חטא ע"ז והאי
 אטול משנת דלית ליה ברירה התם
 והיה קשה למורי כיון דתתם משנה
 אית דלית ברירה תתקי מיניה לרבי
 יוחנן דלמר אחין שחלקו לקומות הן
 ומחזירין זה לזה ביובל חלמא אין
 ברירה וכן בבטורות פרק יש בכור
 (דף מ"ח) גבי נתנו עד שלא חלקו
 מוקי רבא ר' מאיר ורבי יהודה כרב
 אפי' דלמר אחין שחלקו מחלה יורשין
 ומחלה לקומות חלמא מספקא להו
 אי יש ברירה או לא ומתהיא דהלוקח
 אין מן הכותים (דמאי פ"ו מ"ד) ליתא
 לאקשויי דשמעין מינה ברירה דתתם
 טעמא אחריתא ליתא שמעך דכרין
 כהיא חבל ירושה דמחלה היא לא
 וכן כפ' בכל מערבין (שיעורין דף לו:
 ותס) איכא מחן דלית ליה הכי סברא וכי
 חמא דמערבין מודה רבי יוחנן
 דלית ליה ברירה הא שמעין ליה
 כשליה בינה (דף לו: ותס) אין ברירה
 אף בעירובי תחומין ומינה כמה
 סתמי משניות דמלינו דאין ברירה
 ובכמה מקומות פלוגתא דתנאי ובפרק
 בכל מערבין (שיעורין דף לו: ותס)
 דדמיק לאחויי תנא דברירה לא מייתי
 הך משום דעדיפא ליה לחזויי מילתא
 דתתנא נוכר בה וגם מילתא דאירי
 בעירובי תחומין דאירי בה:
מנפח ארסות הפרס (ה) פירשתי
 בכרית (דף י"ט) כל לורך
 הדברים מפרישת רבי יהודה כ"ע:
במטהר טבלו ליקח הימנו
 נסכים • פירש רש"י
 דאיכא קדש ותרומה דמאי דלחמן
 אחרונה וקנקנים במינו דמאימין
 אקדש שגנאי הוא לו אם קנקנים
 שיהו בו הקדשים טמאים חמה
 דל"כ אמאי קנקן שבעים יום קודם
 חלילי בשאר ימות השנה נמי דהא
 חנן ואם אמר הפרשתי לתוכה רביעית
 איד הפרשתי לתוכה
 רביעית קדש נאמן •
 דמאימין אקדש טמאים
 נמי אחרונה • הכא נמי
 דמאימין אפסח טמאים
 נמי אחרונה • כרי יין
 כרי שמן המדומעות
 ב' אוקימנא לא
 דתנין בתוספתא אין
 נאמנין לא על הקנקנים
 ולא על התרומה
 בקנקנים דקדש וקנקנים
 ובשאר ימות השנה
 דתרום ה
 [ובשעת הגיחות] • והא
 דתנין בסתניתין כרי
 יין וכרי שמן המדומעות
 אוקימנא בקדש
 ומסקינן ובי א"כ
 דיומנין בקדש • פ"י
 תרומה שנפלה בחזון
 גרסנו זה נקרא בחזון
 אבל אין לשון דימיע
 בקדש • וענינו אין
 איכא דימיע בקדש
 כגון דששבר סבלו
 לתוריש סמני נסכים
 לקדש • כי הוי גוונא
 שכתבת לה דימיע
 בקדש • ב"תנין מן
 המדועין ולפנים כ"י
 מדועין מסק כרתנא

יכול לומר לו עול חטא חטון במקום פלוני • שירדע בהן שהוכשרו
 ואלי אטול חטאים במקום פלוני שירדע שלא הוכשרו דכיון דחד מינא
 הן אמרין ים ברירה שאלו הן חלקו של זה ואלו הן חלקו של זה
 ולא החליף לו חבר לע"ה חלקו שבעמאין שבביל חלקו של ע"ה
 בטורחין אבל בשני מינין אין לומר
 ברירה דכשתם אביהן ככל חלק לזה
 מחלק לזה בכל המינים ונמלא חזר זה
 מחליפה לו ועובר בלפני עור לא חתן
 מכשול (ויקרא י"ט): **שורף את הלח** •
 אם הוא הוא יש שמן לתרומה מדליקו
 לגרות: **דבר שאין לו גת** • כגון
 סכר תמרים של תרומה והאי שורף
 לשון חיבור הוא: **וענינו לרגל** •
 שטומאת גס הארץ אינה ברגל
 וימכרה: **שבודקין לעושי פסח** • בית
 הפרס כדמפרש ואזיל היה הולך
 לעשות פסחו ובית הפרס של עדה
 שמתרס בו קבר מפסיקו בודקו
 כנפיהה ואם יש עלם כשעורה רואהו
 וגשמתו ממנו ועלם כשעורה אינו
 מטמא כזהל אלף בנגע ובמשא
 לפיך בודק כנפיהה שלא יסיטו
 ברגלו: **ואין בודקין לאוכלי תרומה** •
 אין סומכין על דיקה זו דכיון דאין
 זמן קצוב לאחילה ימתין שבעה ימים
 ויזה שלישי ושביעי ויטבול אלף גבי
 פסח הואיל ובית הפרס דרבנן לא
 העמידו דבריהם במקום כרת:
שעבט • ברגל זו היא דיקתו בודק
 אם ירד או לא ירד: **במקום שיש**
עו ציבוי • כגון טמא האוכל
 תרומה: **מינו דמאימין אקדש מהימן**
אחרונה • שגנאי הוא למוכח שהיא
 תרומה המחוברה לו בחוקת טומאה
 והקדש יקרב למוכח: **בביקנן**
דקדש • לאחר שעירה מהן קודם
 והיה שומרין לקדש אינו נאמן על
 שמירתן: **ובשאר כל ימות השנה** •
 כלומר כל ימות השנה דלקדש אין
 חילוק בין שעת הגיחות לשאר ימות
 השנה: **ובמלחין דתרומה בשעת**
הגיחות • שאע"פ שלא גזרו על
 תרומתן בשעת הגיחות מפני הפסד
 כהנים מצירים דנמלחתי מפסידן
 מרוב תרומות ארץ ישראל על
 הקנקנים לא האמיטם ואין כהנים
 חברים מקבלין מן הקנקנים עס
 התרומה אבל מערבין אותה לכליטין
 ולכותה אחריו לקמן אל חתמה
 שהרי לגין טמאין טומאת שבעה
 ומסקינן טהורים: **מאי לוח מדומעות**
דתרומה • וקמיני נאמן אכרין: **תוס'**
ומי חכא דימיע לקדש • טבל שלא
 נתקן מדומע בתרומה אבל קדש לא
 חוקקט לפרוש מחוכה שיהא הטבל
 מדומע בזכור • ע"כ: **במטהר את**
א
טבלו לנסכים • דאיכא חולין וקדש ותרומה מינו דמאימין אקדש שגנאי לקדש
 טומאה והוא קרב: **בתני' מן המדועים ולפנים** • מדועים הם כרך רחוק מירושלים ט"ו מיל כדלמר
 לזר ירושלים נאמנין קרין עמי הארץ ליקח מהן כלי חרס הדקין כגון קדרות כוסות וקיתניות שאי אפשר
 בפני טעמן לא לסיד ולא לקדרות ולפיכך האמיטם שלא לגזור עליהן שאין גזירה על הכזר שאין רוב הכזר
 מי שהביאו (*מוך) למדועים האמיטוה לפי שאילו חבל אם מסרין ליד קדר עם הארץ היושב במדועים או לפני
 על אותן הקדרות שהביאו הוא האמיטוה ולא לנרץ עמהן קדרות של קדר אחר היושב במדועים: **ובן הלוקחין**
 נאמן הקדר אלף ולא אלף לוקחים אחרים: **לא** • מן המדועים לשוב לאחוריו אינו נאמן: **ג' מ' מדועים** • הכרך
 כ"י קדר יולף • מלפנים מן המדועים וכנגם למדועים: **נחבר** • בא מחוץ למדועים וכנגם למדועים: **כלפנים** • מותר ליקח ממנו
 יחזור עוד לאחוריו ואם לא עכשיו יקח אימתי: **שניה נכסין** • מחוץ למדועים וכו' בתוך הכרך כלחין אלף ימות
 עד שיהא מן כרך ולפנים:
 וכן
 עיניה יוצאין מדועין עצמה כלחין
 חגא

דמאי פ"ז מ"ס
 חוספת' דדמאי
 פ"ח
 פסחים כ"ג
 אלוהו פ"ח
 מ"י
 ברכות י"ט:
 שיעורין ג'
 פסחים כ"ג:
 מ"ק כ'
 כותובות כ"ח:
 ברכות כ"ט:
 ד"ס מ'
 הגהות
 הביח
 (ה) תוס' ד"ס
 מנפח ט'
 פירשתי
 בכרית י"ט
 ג' כ"ג על
 לא מלא כלום
 כי אם בככות'
 דף כ"ג ד"ה
 הכי חיל
 הארץ כ"ס:
 [ג' מ' מ' מ' מ' מ']

חומר בקודש פרק שלישי הגנה

בט א מ"ה פ"ה מהל' ממתי' משכב ומחב' כלכס י"א :
ס ב מ"ה פ"ה מהל' כל הנהגה' כ"י :
סא ג מ"ה פ"ה מהל' משכב ומחב' כלכס י"א :
סב ה מ"ה פ"ה מהל' כלכס י"א :
סג ו' ח מ"ה פ"ה מהל' כלכס י"א :

שלא תגנו בשלחן - כהנים עמי הארץ האוכלין להיכל להשתחוה קאמר דאילו ישראל לא היו ראוין ליהך חף ציון אולם למוזב וכן פירש רש"י : **מנורה** לא כתיב בה תמיד - פי' ללילה היו כמו עולם תמיד האמור בתמיד ובחביתו כ"ג אבל ציון לא היה דולק דמערב ועד בקר כתיב תן לה מדה מערב עד בקר הלכך כל היום יכול לטלקה אבל תמיד האמור בשלחן כל היום וכל הלילה להלכה נסדר עליו משכב לטבת והקשה ר"ר אלחנן דהא במסכת תמיד (דף ז') משמע דבר מערבי דולק כל היום שממנה היה מוליך ובה היה מסיים ומסתמך מתמיד נפקא ועוד קשה להר"ר אלחנן עלה דההיא דהא כתיב מערב עד בקר ותייער דכתיב מדה לחי לוג' וי"ל (6) דמ"מ לא היה בה טפי מבשאר נרות ומ"מ מיתלה מחמת הגם דולק כל היום ובשעה שלא היה הגם היו דולקין אותה בבקר כדי להדליק ממנה האחרות :

כרי עץ העשוי לנחת - הקשה הר"ר אלחנן כל שנים שהיו ישראל במדבר לא היו מטוללים אותה ואם כן אין עשוי לנחת ואם כן אמאי לריד ראייה מקרא השלחן הטהור מכלל דאיכא טמא ומירך ולא אינטיך קרא רק לטב ובבעון ופילה וביט עולמים שלא היה מטוללת ושמיטין מקרא שהיו מגביהין אותה ולא נראה כיון שהיתה מטוללת כבר חף משכבו לביט עולמים נמי לא נפקא מידי קבלה טומאה ראשונה אלא י"ל דלא מהני טולטלה כיון דלא היה מטוללת לבהה כי אם כהני שאר כלים :

סילוקו כסודרו - לענין שהיה כך ומה שאמר הפסוק חוס ציון הלקחו לאו דוקא אלא דהם לא היה דאיכא מ"ד במנחות (דף ז'ה) שהיא נחשת מערב שבת ואי אפשר שיטמור החוס עד השבת אם לא שנאמר לבריו נשאר בבתר לשמור חומו עד השבת בבקר :

ברכי אכסלגים - יתכן לפרש שהיא טס עיר ותחביב כלים הבאים משם וקשה דהכא משמע של עץ היו והתם בזבחים פרק דס מטאת (דף ז') משמע שהיו של עור כדפי' רש"י גבי העור טעון כצבוס במקו' קדוש : (וע' תוס' מנחות ז' ד"ה כלי) :

באן בלפני עומד - ושל מקדש לא היה עומד דשגם שולחנות היו במקדש כמין שלשה ארוכות שטפה בללל והאפי טח להסירו וי"מ בלפני עומד לפי דשיש כגון שלחן ודולבקי דשיש טב וזוקו וגם בלא עץ נמי עומד מחליו לכן לא כתיב העץ אבל שנתן של משה הוהב היה דק וקלטם ובלא עץ לא מצי קאי לפיכך העץ עיקר והאפי בטל לגביה :

שאני שלחן דרחמנא קרייה עץ - יש להקשות מוזב נמי איקרי עץ דכתיב המזבח עץ שלש אמות ומתן ליה במתני' דפליגי ביה משום דלא כתיב האפי אגב העץ אלא העץ בטל ועוד אמר בסמוך ואיכתיב אמת רבן לרי"א קאמרי מאי דעתך משום דמזופין מיכטל בטל לפי לגבייהו אלמא טעמא משום דהאפי בטל לגבי העץ והולבקי היכא דלא שייך כלום בטל העץ אגב האפי ומיהו הך קרא דמוזב של עץ מתרגם יתונן פתורא דסמוך למוזב דההכא אבל מיקרי של עץ וגם שלחן לא מצינו דאיקרי עץ כי אם השלחן דסמוך למוזב מרחפקי' כגון מוזב אכל שגא שלחן והולבקי עץ לא איקרי לפיכך לא כתיב האפי לגבייהו אף לא שייך כלום והר"ר אלחנן תי' דלא קשה מידי כדתן במתני' עץ לא איקרי לפיכך לא כתיב האפי והאמת מוזב הנחשת דכתיב מוזב אכנים טעשה לי מוזב הוהב דכתיב המטרה והמוזבות והיתקוש להדי לפיכך כבטל לפי גבי מוזב הנחשת הלכך לא מקבלי טומאה אך לריד עיון הוא קרא דמוזב שלש אמות במאי מיתוקס אי מוזב הוהב אמתים וכו' לא :

עשויין עבילה - מפני טומאת הרגל : עץ ממוזב הוהב ומוזב הנחשת מפני שהן בקרקע - שהכתוב קראו מוזב אמתה ושלחן הוא אמתן דלא נגעו בו : מפני שהן מטופין - בגמרא מפרש : **גמ'** מטרה לא כתיב בה תמיד - כלומר המידן האמורין במטרה לא תמיד תורה אור

שלא תגעו בשלחן - כל הכלים שהיו במקדש יש להם שניים ושלישיים שאם נטמאו הראשונים יבאו שניים חתיהו יכל הכלים שהיו במקדש מעונין טבילה חייך ממוזב הוהב ומוזב הנחשת מפני שהן בקרקע דברי ר"א וחב"א 'מפני שהן מצופין : **גמ'** תנא הוהרו שמא תגעו בשלחן ובמנורה ותנא דירון מ"ט לא תני כמורה : שלחן כתיב ביה "תמיד" מנורה לא כתיב בה תמיד, ואיך כיון דכתיב "ואת המנורה נבח השלחן" כמאן דכתיב בה תמיד דמי ואיך הוהא לקבוע לה מקום הוהא דאמא ונאפיקה לן וכלי עץ העשוי לנחת הוא *אבל כלי עץ העשוי לנחת לא משמא מאי מעמא *דומיא דשק בעינין מה שק מיטלטל מלא וריקם אף כל מיטלטל מלא וריקם *האי נמי מיטלטל מלא וריקם הוא כדרי"ל *דאמר ר"ל מאי דכתיב *על השלחן הטהור" מכלל שהוא טמא ואמאי כלי עץ העשוי לנחת הוא ואינו מקבל טומאה אלא מלמד שמגביהין אותו ומראין בו לעולי רגלים לחם הפנים ואומרים להם ראו חיבתכם לפני המקום סילוקו כסידורו *דא"ר יהושע בן לוי גם גדול נעשה בלחם הפנים כסידורו כך סילוקו שנאמר *לשום לחם חום ביום הלכות *הענין *משום ציפוי דהתנן *השלחן והדולבקי שנפתחו או שרופו בשמש ושנין בהם מקום הנחת כוסות טמא ר' יהודה אומר מקום הנחת החתיכות וכו' תימא שאני עצי שמים דחשיבי ולא במלי הניבוא לר"ל דאמר לא שגו אלא בבלי אכסלגים הבאין כמדינת הים אבל בבלי מסמים לא במלי שפי' אלא לרבי יוחנן דאמר 'אפילו בבלי מסמים נמי במלי מאי איכא למימר *ובי תימא כאן ביציפוי עומד כאן ביציפוי שאינו עומד הוא בעא מניה ר"ל מרבי יוחנן ביציפוי עומד או ביציפוי שאינו עומד, בחופה את לבוביו או בשאינו חופה את לבוביו, וא"ל ילא שגא ביציפוי עומד ולא שגא ביציפוי שאינו עומד לא שגא בחופה את לבוביו ולא שגא בשאינו חופה את לבוביו *אלא שאני שרופו

דאי נמי נגעו בשלחן לא מיטמאו ליה דהא כלי עץ העשוי לנחת במקום אחד הוא : דמיא דשק בעינין - לענין טומאה הקדוש כלי עץ לשק דכתיב כל אשר יסול עליו מהם במוסא יטמא מכל כלי עץ און כגון או עור או שק (ויקרא י"ז) : מה שק מיטלטל מלא וריקם - ילא העשוי לנחת דאיט מיטלטל מלא וריקן ילא כלי עץ המחויי מ' טאה בלא שנת טרייס ביבא חגי' שמיטלטל ריקן איט מיטלטל מלא טאס יטלטלט מלא יסבר : השלחן הטהור - שאמריה טיאה טהור מכלל שהוא ראוי לטומאה והלא כלי עץ העשוי לנחת הוא : סילוקו כסידורו - סילוקו לשבת הבהה חס כיום סידורו : מ' ציוס הלכות - טיאה חס ציוס הלכות מעל השלחן : ותיפוק לי' - דמקבל טומאה ופילי הוא עשוי לנחת : משום ציפוי - טאה מתכת דכלי מתכת לא איתקש לשק : דהתנן דכתיב ציפוי אוליני : הולבקי כסא המתקלומטסה עור : שחיפהו בשיש - דשובו כולי אכנים שאין מקבלין טומאה : ושייך בהן - מן הפתיחה או מן החיפוי כדי הנחת כוסות : טמא - שעדיין ראוי למלאכתו ראשונה : רבי יהודה אומר - לריד חף הנחת חתיכות לחם ובקר, ואי לא לאו שלחן הוא אלמא ציפוי מבטלו אפילו להקל וכל שק להחמיר : לא שגו - דק דקתי ציפוי מבטל אלא כתיב אכסלגים שאינו חשוב כ"כ : ציפוי שחיפהו עומד - שאינו מחוק במסמרים ויהי ותאמר דהוא דמקדש לאו עומד הוא : לגבונין - טפה לשלחן כתיב :

הוא עץ המחויי מ' טאה בלא שנת טרייס ביבא חגי' שמיטלטל ריקן איט מיטלטל מלא טאס יטלטלט מלא יסבר : השלחן הטהור - שאמריה טיאה טהור מכלל שהוא ראוי לטומאה והלא כלי עץ העשוי לנחת הוא : סילוקו כסידורו - סילוקו לשבת הבהה חס כיום סידורו : מ' ציוס הלכות - טיאה חס ציוס הלכות מעל השלחן : ותיפוק לי' - דמקבל טומאה ופילי הוא עשוי לנחת : משום ציפוי - טאה מתכת דכלי מתכת לא איתקש לשק : דהתנן דכתיב ציפוי אוליני : הולבקי כסא המתקלומטסה עור : שחיפהו בשיש - דשובו כולי אכנים שאין מקבלין טומאה : ושייך בהן - מן הפתיחה או מן החיפוי כדי הנחת כוסות : טמא - שעדיין ראוי למלאכתו ראשונה : רבי יהודה אומר - לריד חף הנחת חתיכות לחם ובקר, ואי לא לאו שלחן הוא אלמא ציפוי מבטלו אפילו להקל וכל שק להחמיר : לא שגו - דק דקתי ציפוי מבטל אלא כתיב אכסלגים שאינו חשוב כ"כ : ציפוי שחיפהו עומד - שאינו מחוק במסמרים ויהי ותאמר דהוא דמקדש לאו עומד הוא : לגבונין - טפה לשלחן כתיב :

הוא עץ המחויי מ' טאה בלא שנת טרייס ביבא חגי' שמיטלטל ריקן איט מיטלטל מלא טאס יטלטלט מלא יסבר : השלחן הטהור - שאמריה טיאה טהור מכלל שהוא ראוי לטומאה והלא כלי עץ העשוי לנחת הוא : סילוקו כסידורו - סילוקו לשבת הבהה חס כיום סידורו : מ' ציוס הלכות - טיאה חס ציוס הלכות מעל השלחן : ותיפוק לי' - דמקבל טומאה ופילי הוא עשוי לנחת : משום ציפוי - טאה מתכת דכלי מתכת לא איתקש לשק : דהתנן דכתיב ציפוי אוליני : הולבקי כסא המתקלומטסה עור : שחיפהו בשיש - דשובו כולי אכנים שאין מקבלין טומאה : ושייך בהן - מן הפתיחה או מן החיפוי כדי הנחת כוסות : טמא - שעדיין ראוי למלאכתו ראשונה : רבי יהודה אומר - לריד חף הנחת חתיכות לחם ובקר, ואי לא לאו שלחן הוא אלמא ציפוי מבטלו אפילו להקל וכל שק להחמיר : לא שגו - דק דקתי ציפוי מבטל אלא כתיב אכסלגים שאינו חשוב כ"כ : ציפוי שחיפהו עומד - שאינו מחוק במסמרים ויהי ותאמר דהוא דמקדש לאו עומד הוא : לגבונין - טפה לשלחן כתיב :

הוא עץ המחויי מ' טאה בלא שנת טרייס ביבא חגי' שמיטלטל ריקן איט מיטלטל מלא טאס יטלטלט מלא יסבר : השלחן הטהור - שאמריה טיאה טהור מכלל שהוא ראוי לטומאה והלא כלי עץ העשוי לנחת הוא : סילוקו כסידורו - סילוקו לשבת הבהה חס כיום סידורו : מ' ציוס הלכות - טיאה חס ציוס הלכות מעל השלחן : ותיפוק לי' - דמקבל טומאה ופילי הוא עשוי לנחת : משום ציפוי - טאה מתכת דכלי מתכת לא איתקש לשק : דהתנן דכתיב ציפוי אוליני : הולבקי כסא המתקלומטסה עור : שחיפהו בשיש - דשובו כולי אכנים שאין מקבלין טומאה : ושייך בהן - מן הפתיחה או מן החיפוי כדי הנחת כוסות : טמא - שעדיין ראוי למלאכתו ראשונה : רבי יהודה אומר - לריד חף הנחת חתיכות לחם ובקר, ואי לא לאו שלחן הוא אלמא ציפוי מבטלו אפילו להקל וכל שק להחמיר : לא שגו - דק דקתי ציפוי מבטל אלא כתיב אכסלגים שאינו חשוב כ"כ : ציפוי שחיפהו עומד - שאינו מחוק במסמרים ויהי ותאמר דהוא דמקדש לאו עומד הוא : לגבונין - טפה לשלחן כתיב :

הוא עץ המחויי מ' טאה בלא שנת טרייס ביבא חגי' שמיטלטל ריקן איט מיטלטל מלא טאס יטלטלט מלא יסבר : השלחן הטהור - שאמריה טיאה טהור מכלל שהוא ראוי לטומאה והלא כלי עץ העשוי לנחת הוא : סילוקו כסידורו - סילוקו לשבת הבהה חס כיום סידורו : מ' ציוס הלכות - טיאה חס ציוס הלכות מעל השלחן : ותיפוק לי' - דמקבל טומאה ופילי הוא עשוי לנחת : משום ציפוי - טאה מתכת דכלי מתכת לא איתקש לשק : דהתנן דכתיב ציפוי אוליני : הולבקי כסא המתקלומטסה עור : שחיפהו בשיש - דשובו כולי אכנים שאין מקבלין טומאה : ושייך בהן - מן הפתיחה או מן החיפוי כדי הנחת כוסות : טמא - שעדיין ראוי למלאכתו ראשונה : רבי יהודה אומר - לריד חף הנחת חתיכות לחם ובקר, ואי לא לאו שלחן הוא אלמא ציפוי מבטלו אפילו להקל וכל שק להחמיר : לא שגו - דק דקתי ציפוי מבטל אלא כתיב אכסלגים שאינו חשוב כ"כ : ציפוי שחיפהו עומד - שאינו מחוק במסמרים ויהי ותאמר דהוא דמקדש לאו עומד הוא : לגבונין - טפה לשלחן כתיב :

הוא עץ המחויי מ' טאה בלא שנת טרייס ביבא חגי' שמיטלטל ריקן איט מיטלטל מלא טאס יטלטלט מלא יסבר : השלחן הטהור - שאמריה טיאה טהור מכלל שהוא ראוי לטומאה והלא כלי עץ העשוי לנחת הוא : סילוקו כסידורו - סילוקו לשבת הבהה חס כיום סידורו : מ' ציוס הלכות - טיאה חס ציוס הלכות מעל השלחן : ותיפוק לי' - דמקבל טומאה ופילי הוא עשוי לנחת : משום ציפוי - טאה מתכת דכלי מתכת לא איתקש לשק : דהתנן דכתיב ציפוי אוליני : הולבקי כסא המתקלומטסה עור : שחיפהו בשיש - דשובו כולי אכנים שאין מקבלין טומאה : ושייך בהן - מן הפתיחה או מן החיפוי כדי הנחת כוסות : טמא - שעדיין ראוי למלאכתו ראשונה : רבי יהודה אומר - לריד חף הנחת חתיכות לחם ובקר, ואי לא לאו שלחן הוא אלמא ציפוי מבטלו אפילו להקל וכל שק להחמיר : לא שגו - דק דקתי ציפוי מבטל אלא כתיב אכסלגים שאינו חשוב כ"כ : ציפוי שחיפהו עומד - שאינו מחוק במסמרים ויהי ותאמר דהוא דמקדש לאו עומד הוא : לגבונין - טפה לשלחן כתיב :

הוא עץ המחויי מ' טאה בלא שנת טרייס ביבא חגי' שמיטלטל ריקן איט מיטלטל מלא טאס יטלטלט מלא יסבר : השלחן הטהור - שאמריה טיאה טהור מכלל שהוא ראוי לטומאה והלא כלי עץ העשוי לנחת הוא : סילוקו כסידורו - סילוקו לשבת הבהה חס כיום סידורו : מ' ציוס הלכות - טיאה חס ציוס הלכות מעל השלחן : ותיפוק לי' - דמקבל טומאה ופילי הוא עשוי לנחת : משום ציפוי - טאה מתכת דכלי מתכת לא איתקש לשק : דהתנן דכתיב ציפוי אוליני : הולבקי כסא המתקלומטסה עור : שחיפהו בשיש - דשובו כולי אכנים שאין מקבלין טומאה : ושייך בהן - מן הפתיחה או מן החיפוי כדי הנחת כוסות : טמא - שעדיין ראוי למלאכתו ראשונה : רבי יהודה אומר - לריד חף הנחת חתיכות לחם ובקר, ואי לא לאו שלחן הוא אלמא ציפוי מבטלו אפילו להקל וכל שק להחמיר : לא שגו - דק דקתי ציפוי מבטל אלא כתיב אכסלגים שאינו חשוב כ"כ : ציפוי שחיפהו עומד - שאינו מחוק במסמרים ויהי ותאמר דהוא דמקדש לאו עומד הוא : לגבונין - טפה לשלחן כתיב :

[ומה כא] :
מגילה טו :
מנחות ז' :
שבת ט"ז :
וש"ס :

[מנחות כט] :
טו ז'מא :
כ"א :

[מנחות ז'] :
כ"א :

כלים כ"ט :
מנחות ז' :

הגרות :
הב"ח :

(6) תוס' דס :
מורה וס' ו' :
נדר ד' :

מעביר לא ה"ס :
כ"ה ש"ס :

הוא

